

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA KOŁOBRZEG
NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2015-2018**

Wykonawca: mgr Natalia Springer	
Kierownik projektu: mgr inż. Anna Rodak	

maj, 2011 r.

Spis treści

1. WPROWADZENIE	4
1.1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE.....	4
1.2. PODSTAWY PRAWNE	4
1.3. CEL I ZAKRES PROGRAMU.....	5
1.4. TERMINOLOGIA.....	6
1.4.1. TERMINOLOGIA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	6
1.4.2. TERMINOLOGIA Z ZAKRESU GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ	9
1.4. ZAŁOŻENIA WYJŚCIOWE PROGRAMU.....	11
1.4.1. POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA	11
1.4.2. STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2007-2015	15
1.4.3. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA WOJEWÓDZTWA ZCHODNIOPOMORSKIEGO NA LATA 2008 - 2011 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY 2012 – 2015.....	16
1.4.7. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU KOŁOBRZESKIEGO NA LATA 2010-2013 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2014-2017	22
2. STREFA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA.....	23
2.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA	23
2.3. ROZWÓJ GOSPODARCZY.....	25
2.4. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW	29
2.5. EDUKACJA EKOLOGICZNA	30
2.6. ZABYTKI	32
2.7. TURYSTYKA	33
3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	34
3.1. SYSTEM TRANSPORTU I KOMUNIKACJI	34
3.2. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	41
3.3. URZĄDZENIA WODNE I ZABEZPIECZENIE PRZED POWODZIĄ	46
3.3.GOSPODARKA ENERGETYCZNA I GAZYFIKACJA	48
3.3.1.ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ.....	48
3.3.2.ZAOPATRZENIE W GAZ	49
3.3.3.ENERGIA ELEKTRYCZNA.....	49
3.3.4.ENERGIA ODNAWIALNA	50
4. INWENTARYZACJA ZASOBÓW I SKŁODNIKÓW PRZYRODY	56
4.1.GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA	56
4.2.SUROWCE MINERALNE GMINY	58
4.4.GLEBY	58
4.5.WARUNKI KLIMATYCZNE.....	59
4.6.POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	60
4.7.WODY PODZIEMNE.....	63
4.8. WODY POWIERZCHNIOWE.....	64
4.9.CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW PRZYRODY OŻYWIONEJ.....	66
5. GŁÓWNE ŹRÓDŁA ZAGROŻEŃ ŚRODOWISKA W MIEŚCIE KOŁOBRZEG	79
5.1.ZAGROŻENIA WÓD PODZIEMNYCH	79
5.2.ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH	80
5.3.ZAGROŻENIA POWIETRZA.....	80
5.4.HAŁAS	81
5.5.PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	81
5.6.GLEBA I POWIERZCHNIA TERENU.....	83
5.7.GOSPODARKA ODPADAMI	85

6. STRATEGIA OCHRONY ŚRODOWISKA DO ROKU 2018	85
6.1.WSTĘP.....	85
6.2.PRIORYTETY OCHRONY ŚRODOWISKA.....	85
6.3.CEL NADRZĘDNY	86
6.4.CELE SYSTEMOWE.....	86
6.4.1. ZASOBY PRZYRODY	87
6.4.2. ZASOBY WODNE.....	89
6.4.3.POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	91
6.4.4.POWIERZCHNIA TERENU I ŚRODOWISKO GLEBOWE.....	94
6.4.5. OCHRONA STREFY BRZEGOWEJ MORZA BAŁTYCKIEGO	96
6.4.6.EDUKACJA.....	98
7. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY	100
8. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY REALIZACJI PROGRAMU.....	115
8.1. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY REGLAMENTUJĄCE MOŻLIWOŚCI KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA	115
8.2. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY FINANSOWE.....	115
8.3. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY KARNE I ADMINISTRACYJNE	116
8.4. UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI O ŚRODOWISKU.....	116
9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	117
9.1.FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	117
9.3. FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ.....	119
10. UWARUNKOWANIA REALIZACJI PROGRAMU.....	120
11. WDRAŻANIE I MONITORING PROGRAMU	120
12. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU	121
SPIS RYSUNKÓW I TABEL	123

1. WPROWADZENIE

1.1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Ustawa Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 (Dz.U.2008.25.150 t.j. ze zm.) nakłada na zarząd województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa obowiązek sporządzania odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, które następnie są uchwalane przez sejmik województwa, radę powiatu lub radę gminy (art.17-18).

Programy ochrony środowiska podlegają aktualizacji nie rzadziej, niż co 4 lata i określają cele ekologiczne, priorytety, harmonogram działań proekologicznych, oraz źródła finansowania niezbędne do osiągnięcia postawionych celów.

1.2. PODSTAWY PRAWNE

W opracowaniu uwzględniono wymagania obowiązujących przepisów prawnych dotyczących zagadnień ochrony środowiska. Podstawę prawną aktualizacji Programu stanowią wymienione poniżej ustawy oraz akty wykonawcze do tych ustaw:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25 poz. 150 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199 poz.1227 ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., Nr 92 poz. 880 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r., Nr 236 poz. 2008 ze zm.),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2005 r., Nr 239, poz. 2019 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r., Nr 123 poz. 858 ze zm.),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r., Nr 12 poz. 59 ze zm.),
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r., Nr 228 poz.1947 ze zm.),

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. 2010 Nr 185 poz.1243 ze zm.),
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców z zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r., Nr 90 poz. 607 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 121 poz.1266 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243 poz. 1623),
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2007 r., Nr 147 poz.1033),
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2007 r., Nr 44 poz. 287 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r., Nr 80 poz. 717 ze zm.),
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r., Nr 106 poz.1002 ze zm).

1.3. CEL I ZAKRES PROGRAMU

Celem opracowania jest aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 – 2015 przyjętego Uchwałą Nr XLIX/664/10 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 24 sierpnia 2010 roku.

Ochrona środowiska przyrodniczego jest jedną z głównych dróg prowadzących do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, należy jednak pamiętać, że nie jedyną. O w pełni zrównoważonym rozwoju można mówić, po osiągnięciu czterech ładów:

- ekologicznego,
- społecznego,
- ekonomicznego (gospodarczego),
- przestrzennego.

Podstawowym narzędziem osiągnięcia ładu ekologicznego jest ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego. Ład społeczny może być osiągnięty np. poprzez akceptację mieszkańców dla proponowanych i podejmowanych działań. Ład gospodarczy osiąga się poprzez kształtowanie odpowiedniej struktury gospodarki, ograniczanie bezrobocia.

Ład przestrzenny wiąże się np. z odpowiednią lokalizacją terenów przemysłowych, mieszkaniowych, komunikacyjnych i innych.

Opracowanie oraz uchwalenie dokumentu przez Radę Miasta Kołobrzeg pozwoli na wypełnienie przez Prezydenta Miasta ustawowego obowiązku oraz przyczyni się do poprawy i uporządkowania zarządzania środowiskiem na terenie miasta, poprawy jakości życia mieszkańców, poprawy jakości środowiska naturalnego miasta oraz jego zrównoważonego rozwoju.

Aby osiągnąć wyznaczony nadrzędny cel w opracowaniu zawarto diagnozę stanu środowiska naturalnego na terenie miasta Kołobrzeg, główne problemy ekologiczne oraz sposoby ich rozwiązania łącznie z harmonogramem działań i źródłami ich finansowania.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg będzie wykorzystany do:

- Strategicznego zarządzania miastem w zakresie ochrony środowiska,
 - Racjonalnej gospodarki przestrzennej i rozwoju przedsiębiorczości zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
 - Tworzenia programów operacyjnych,
 - Planowania budżetu,
 - Ubiegania się o fundusze celowe ze źródeł krajowych i Unii Europejskiej,
- Działań w zakresie edukacji ekologicznej.

Zakres merytoryczny Programu Ochrony Środowiska określają „Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym” (Ministerstwo Środowiska 2002).

1.4. TERMINOLOGIA

Program Ochrony Środowiska wymusza na wszystkich uczestnikach procesów decyzyjnych i inwestycyjnych zastosowanie jednakowej terminologii dotyczącej całokształtu ochrony środowiska. Poniżej podane zostały znaczenia zwrotów użytych w opracowaniu.

1.4.1. TERMINOLOGIA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

OCHRONA ŚRODOWISKA - rozumie się przez to podjęcie lub zaniechanie działań, umożliwiających zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej; ochrona ta polega w szczególności na:

- racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,

- przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom,
- przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego.

RÓWNOWAGA PRZYRODNICZA - jest to taki stan, w którym na określonym obszarze istnieje równowaga we wzajemnym oddziaływaniu: człowieka, składników przyrody żywej i układu warunków siedliskowych tworzonych przez składniki przyrody nieożywionej.

ŚRODOWISKO - rozumie się przez to ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, zwierzęta i rośliny, krajobraz oraz klimat.

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ - rozumie się przez to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

EMISJA - rozumie się przez to wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku działalności człowieka, do powietrza, wody, gleby lub ziemi:

- substancje,
- energie, takie jak ciepło, hałas, vibracje lub pola elektromagnetyczne,
- dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz.

OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU - jest terenem chronionym ze względu na wyróżniające się krajobrazowo tereny o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe w szczególności ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z masową turystyką i wypoczynkiem lub istniejące albo odtwarzane korytarze ekologiczne. Celem tworzenia obszarów chronionego krajobrazu może być w szczególności zapewnienie powiązania terenów poddanych ochronie w system obszarów chronionych.

ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO - rozumie się przez to również oddziaływanie na zdrowie ludzi.

ORGAN OCHRONY ŚRODOWISKA - rozumie się przez to organy administracji powołane do wykonywania zadań publicznych z zakresu ochrony środowiska.

ORGANIZACJA EKOLOGICZNA - rozumie się przez to organizacje społeczne, których statutowym celem jest ochrona środowiska.

POMNIKI PRZYRODY - to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiętkowej i krajobrazowej odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów,

w szczególności sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe, jaskinie.

POWAŻNA AWARIA - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

POWIERZCHNIA ZIEMI - rozumie się przez to naturalne ukształtowanie terenu, glebę oraz znajdującą się pod nią ziemię do głębokości oddziaływania człowieka, z tym, że pojęcie „gleba” oznacza górną warstwę litosfery, złożoną z części mineralnych, materii organicznej, wody, powietrza i organizmów, obejmującą wierzchnią warstwę gleby i podglebie.

POWIETRZE - rozumie się przez to powietrze znajdujące się w troposferze, z wyłączeniem wnętrz budynków i miejsc pracy.

POZIOM HAŁASU - rozumie się przez to równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

POZIOM SUBSTANCJI W POWIETRZU - rozumie się przez to stężenie substancji w powietrzu w odniesieniu do ustalonego czasu lub opad takiej substancji w odniesieniu do ustalonego czasu i powierzchni.

STANDARD EMISYJNY - rozumie się przez to dopuszczalne wielkości emisji.

SUBSTANCJA NIEBEZPIECZNA - rozumie się przez to jedną lub więcej substancji albo mieszaniny substancji, które ze względu na swoje właściwości chemiczne, biologiczne, lub promieniotwórcze mogą, w razie nieprawidłowego obchodzenia się z nimi, spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska; substancją niebezpieczną może być surowiec, produkt, półprodukt, odpad, a także substancja powstała w wyniku awarii.

UŻYTKI EKOLOGICZNE - rozumie się przez to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych typów środowisk i ich zasobów genowych". Należą do nich: torfowiska, bagna, nie użytkowane łąki i sady, drobne zbiorniki śródpolne i śródleśne, kępy drzew i krzewów, skarpy, jary i wąwozy, trzcinowiska itp.

WIELKOŚĆ EMISJI - rozumie się przez to rodzaj i ilość wprowadzanych substancji lub energii w określonym czasie oraz stężenia lub poziomy substancji lub energii, w szczególności w gazach odlotowych, wprowadzanych ściekach oraz wytwarzanych odpadach.

ZAKŁAD - rozumie się przez to jedną lub kilka instalacji wraz z terenem, do którego prowadzący instalacje posiada tytuł prawny, oraz znajdującymi się na nim urządzeniami.

ZANIECZYSZCZENIE - rozumie się przez to emisję, która jest szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, powoduje szkodę w dobrach materialnych, pogarsza walory estetyczne środowiska lub koliduje z innymi, uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska.

1.4.2. TERMINOLOGIA Z ZAKRESU GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ

ŚCIEKI - rozumie się przez to wprowadzane do wód lub do ziemi:

- Wody zużyte na cele bytowe lub gospodarcze,
- Ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w przepisach o nawozach i nawożeniu,
- Wody opadowe lub roztopowe, ujęte w systemy kanalizacyjne, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych, w tym z centrów miast, terenów przemysłowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów o trwałej nawierzchni,
- Wody odciekowe ze składowisk odpadów, wykorzystane solanki, wody lecznicze i termalne,
- Wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych, z wyjątkiem wód wprowadzanych do górotworu, jeżeli rodzaje i ilość substancji zawartych w wodzie wprowadzanej do górotworu są tożsame z rodzajami i ilością substancji zawartymi w pobranej wodzie,
- Wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów gospodarki rybackiej, jeżeli występują w nich nowe substancje lub zwiększone zostaną ilości substancji w stosunku do zawartych w pobranej wodzie.

ŚCIEKI BYTOWE - rozumie się przez to ścieki z budynków przeznaczonych na pobyt ludzi, z osiedli mieszkaniowych oraz z terenów usługowych, powstające w szczególności w wyniku ludzkiego metabolizmu oraz funkcjonowania gospodarstw domowych.

ŚCIEKI KOMUNALNE - rozumie się przez to ścieki bytowe lub mieszaninę ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi.

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE - rozumie się przez to ścieki odprowadzane z terenów, na których prowadzi się działalność handlową lub przemysłową albo składową, niebędące ściekami bytowymi lub wodami opadowymi.

INSTALACJE - przez to rozumie się:

- Stacjonarne urządzenie techniczne,
- Zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu,

- Obiekty budowane, które nie są urządzeniami technicznymi ani ich zespołami, których eksploatacja może spowodować emisję.

PRZEDSIĘBIORSTWO WODNO-KANALIZACYJNE – firma prowadząca działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność.

URZĄDZENIA WODNE - rozumie się przez to urządzenia służące kształtowaniu zasobów wodnych oraz korzystaniu z nich, a w szczególności:

- Budowle: piętrzące, upustowe, przeciwpowodziowe i regulacyjne, a także kanały i rowy,
- Obiekty zbiorników i stopni wodnych,
- Stawy,
- Obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz podziemnych,
- Obiekty energetyki wodnej,
- Wyloty urządzeń kanalizacyjnych służące do wprowadzania ścieków do wód,
- Stałe urządzenia służące do połowu ryb lub do pozyskiwania innych organizmów wodnych,
- Mury oporowe, bulwary, nabrzeża, pomosty, przystanie, kąpieliska,
- Stałe urządzenia służące do dokonywania przewozów międzybrzegowych.

EUTROFIZACJA - rozumie się przez to wzbogacanie wody biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku, którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

SIEĆ - przewody wodociągowe lub kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi dostarczana jest woda lub, którymi odprowadzane są ścieki, będące w posiadaniu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego.

URZĄDZENIA KANALIZACYJNE - sieci kanalizacyjne, wyloty urządzeń kanalizacyjnych służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki oraz przepompownie ścieków.

URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE - ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studnie publiczne, urządzenia służące do magazynowania i uzdatniania wód, sieci wodociągowe, urządzenia regulujące ciśnienie wody.

PRZYŁĄCZE KANALIZACYJNE - odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku - od granicy nieruchomości.

URZĄDZENIE POMIAROWE - przyrząd pomiarowy mierzący ilość odprowadzanych ścieków, znajdujący się na przyłączy kanalizacyjnym.

PRZYŁĄCZE WODOCIĄGOWE - odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym.

1.4. ZAŁOŻENIA WYJŚCIOWE PROGRAMU

1.4.1. POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest przyjęta w Konstytucji RP zasada zrównoważonego rozwoju, której istotą jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki. Zasada ta ma za zadanie zapewnić taki rozwój społeczno - gospodarczy, w którym w celu równoważenia szans dostępu do środowiska poszczególnych społeczeństw lub ich obywateli zarówno obecnych, jak i przyszłych pokoleń, następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Programy ochrony środowiska pełnią szczególną rolę w systemie dokumentów realizujących wymagania zrównoważonego rozwoju, określają, bowiem priorytety ekologiczne i warunki ich osiągania. Oprócz tej konstytucyjnej zasady, w Polityce Ekologicznej zawarto również szereg innych, przetransponowanych następnie do Prawa ochrony środowiska. Są to m.in.:

- **zasada zapobiegania zanieczyszczeniom** - każdy, kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko jest zobowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu;
- **zasada przezorności**- każdy, kto podejmuje działalność, której szkodliwe oddziaływanie nie jest jeszcze w pełni rozpoznane jest zobowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze;
- **zasada zanieczyszczający płaci**- każdy, kto powoduje zanieczyszczenie środowiska ponosi koszty usunięcia tego zanieczyszczenia, a kto może spowodować zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu;

- **zasada integracji polityki ekologicznej z politykami sektorowymi** - polityki, strategie, plany lub programy dotyczące w szczególności przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, gospodarki przestrzennej, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu powinny uwzględniać zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju;
- **zasada jawności informacji o środowisku i jego ochronie** - każdy ma prawo do informacji o środowisku i jego ochronie na warunkach określonych ustawą;
- **zasada uspołecznienia procesu decyzyjnego** - każdy w przypadkach określonych w ustawie ma prawo do uczestniczenia w postępowaniu w sprawie wydania decyzji z zakresu ochrony środowiska lub przyjęcia projektu polityki, strategii, planu lub programu rozwoju i restrukturyzacji oraz projektu studium i planu zagospodarowania przestrzennego, oraz zasady zawarte w Polityce Ekologicznej w tym zasada: regionalizacji, stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT), subsydiarności, klauzul zabezpieczających oraz skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej (oznaczającej w praktyce potrzebę minimalizacji nakładów na jednostkę uzyskanego efektu).

OBSZAR PRIORYTETOWY 1: KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH

CEL: Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych

- poddawanie ocenie oddziaływania na środowisko projektów dokumentów wszystkich sektorów gospodarki
- uwzględnienie wyników tych ocen w ostatecznych wersjach tych dokumentów

CEL: Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska

- uruchomienie mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które prowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów („zielone zamówienia”, „zielone miejsca pracy”, transfer technologii służących ochronie środowiska)
- kreowanie świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju

CEL: Zarządzanie środowiskowe

- szerokie przystępowanie do Systemu Zarządzania i Audytu - EMAS (*ang. Environmental Management Audit Scheme*)
- tworzenie korzyści ekonomicznych dla firm i instytucji będących w systemie (podnoszenie prestiżu, ograniczenie kontroli)

CEL: Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska

- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie” prowadzącą do:
- proekologicznych zachowań konsumenckich
- prośrodowiskowych nawyków i pobudzenia odpowiedzialności za stan środowiska
- organizowania akcji lokalnych służących ochronie środowiska
- uczestnictwa w procedurach prawnych i kontrolnych dotyczących ochrony środowiska

CEL: Rozwój badań i postęp techniczny

- zwiększenie roli polskich placówek badawczych we wdrażaniu ekoinnowacji w przemyśle oraz produkcji wyrobów przyjaznych środowisku
- doprowadzenie do zadowalającego stanu systemu monitoringu środowiska

CEL: Odpowiedzialność za szkody w środowisku

- stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody
- w przypadku wystąpienia szkody w środowisku koszty naprawy muszą ponieść jej sprawcy

CEL: Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym

- przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego (uwzględnienie zasad ochrony środowiska) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

OBSZAR PRIORYTETOWY 2: OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH

CEL: Ochrona przyrody

- zachowanie bogatej bioróżnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji
- umożliwienie zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju

CEL: Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych
- kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej lasów
- zachowanie bogactwa biologicznego
- rozwijanie idei trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej

CEL: Racjonalne gospodarowanie zasobami wody

- racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób by uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi

- zwiększenie samodofinansowania gospodarki wodnej
- maksymalizacja oszczędności zasobów wodnych na cele przemysłowe i konsumpcyjne
- zwiększenie retencji wodnej
- skuteczna ochrona głównych zbiorników wód podziemnych przed zanieczyszczeniem

CEL: Ochrona powierzchni ziemi

- rozpowszechnienie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego
- przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno- błotnych przez czynniki antropogenne
- zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą

CEL: Gospodarowanie zasobami geologicznymi

- doskonalenie prawodawstwa dotyczącego ochrony zasobów kopalin, wód podziemnych
- ograniczenie presji środowiskowej podczas prac geologicznych i eksploatacji kopalin
- wzmocnienie ochrony niezagospodarowanych złóż kopalin w procesie planowanie przestrzennego
- eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin
- wykonanie bilansu pojemności struktur geologicznych, w których możliwa jest sekwencja dwutlenku węgla
- rozpoznanie geologiczne złóż soli kamiennej, wyczerpanych złóż ropy i innych struktur geologicznych pod kątem magazynowanie ropy naftowej i gazu ziemnego oraz składowanie odpadów
- dokumentacja dyspozycyjnych wód leczniczych i termalnych oraz głównych zbiorników wód podziemnych

**OBSZAR PRIORYTETOWY 3: POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA
EKOLOGICZNEGO**

CEL: Środowisko i zdrowie

- dalsza poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia
- skuteczny nadzór nad wszystkimi w kraju instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenia powietrza

CEL: Jakość powietrza

- osiągnięcie do 2012 r. limitów dla SO₂ - 358 tys. ton, dla NO_x- 239 tys. ton.
- ograniczenie emisji pyłu drobnego o granulacji 10 mikrometrów (PM10) oraz 2,5 mikrometra (PM 2,5)
- całkowita likwidacja emisji substancji niszczących warstwę ozonową oraz wycofanie ich z obrotu i stosowania na terytorium Polski

CEL: Ochrona wód

- zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych
- przywrócenie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych
- zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków
- opracowanie planów gospodarowania wodami oraz programu wodno - ściekowego

CEL: Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych

- dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas
- podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe

CEL: Substancje chemiczne w środowisku

- stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnego z zasadami Rozporządzenia REACH.

1.4.2. STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2007-2015

Priorytet 2 Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015 to: **Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej.**

Zgodnie ze Strategią w zakresie ochrony środowiska wspierane będą przedsięwzięcia związane z oczyszczaniem ścieków, zapewnieniem wody pitnej wysokiej jakości, zagospodarowaniem odpadów i rekultywacją terenów zdegradowanych, ochroną powietrza, ochroną przed hałasem, drganiami i wibracjami. Wspierana będzie, zatem budowa oczyszczalni ścieków i systemów kanalizacyjnych, a także podjęte zostaną działania ograniczające odprowadzanie do wód szkodliwych substancji, w tym z rolnictwa. Wdrażane będą też działania zmniejszające emisje CO₂, SO₂, NO_x i pyłów pochodzących z sektora komunalno - bytowego oraz przemysłu, zwłaszcza energetyki, jak również przedsięwzięcia termomodernizacyjne.

Pożądane jest przygotowanie i wdrożenie wieloletnich programów rozwoju branż, przy zapewnieniu utrzymania lub redukcji emisji CO₂ na poziomie uwzględniającym potrzeby rozwojowe kraju i zobowiązania międzynarodowe.

Przewiduje się także wsparcie tworzenia nowoczesnych systemów utylizacji odpadów. Ze wsparciem publicznym realizowane też będą przedsięwzięcia z dziedziny ochrony przyrody

i różnorodności biologicznej, w tym tworzenia europejskiej sieci obszarów chronionych NATURA 2000, ochrony i kształtowania krajobrazu, a ponadto rozwój parków narodowych i krajobrazowych jako wyraz dbałości o zachowanie dziedzictwa przyrody. Promowane będą również działania z zakresu ochrony przed katastrofami naturalnymi (zwłaszcza powodzią i ich skutkami), w tym o charakterze prawnym i organizacyjnym, oraz zagrożeniami technologicznymi, jak też dotyczące zwiększania zasobów leśnych. Techniczne działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej będą obejmować przede wszystkim inwestycje modernizacyjne i odtworzeniowe, a także rozwój małej, sztucznej retencji oraz budowy polderów. Będą one stanowić niezbędne uzupełnienie działań dotyczących retencji naturalnej.

1.4.3. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO NA LATA 2008 - 2011 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY 2012 – 2015

Cele środowiskowe przyjęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012-2015” przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 1. Cele środowiskowe województwa zachodniopomorskiego

I CEL STRATEGICZNY: DALSZĄ POPRAWĄ JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO DLA OCHRONY ZDROWIA MIESZKAŃCÓW POLSKI		
Cel 1. Poprawa jakości środowiska	Cel 1.1. Poprawa gospodarki wodnej	Cel 1.1.1. Poprawa jakości wody i osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych
		Cel 1.1.2. Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią
	Cel 1.2. Poprawa jakości powietrza i spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza	-
	Cel 1.3. Poprawa klimatu akustycznego	-
	Cel 1.4. Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	-
Cel 2. Poprawa gospodarki odpadami	-	-
Cel 3. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	-	-
Cel 4. Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza	-	-

Bałtyckiego i Zalewu Szczecińskiego		
Cel 5. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i minimalizacji ich skutków oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego	-	-
II CEL STRATEGICZNY: OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH		
Cel 6. Ochrona złóż kopalin	-	-
Cel 7. Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego	-	-
Cel 8. Ochrona i racjonalne użytkowanie lasów	-	-
III CEL STRATEGICZNY: WZMOCNIENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA OCHRONĄ ŚRODOWISKA		
Cel 9. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa	-	-

Źródło danych: Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012-2015

Szczegółową charakterystykę celów i zadań przedstawionych w dokumencie pn. „Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012-2015” omówiono poniżej.

I CEL STRATEGICZNY: DALSZA POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO DLA OCHRONY ZDROWIA MIESZKAŃCÓW POLSKI

Cel 1. Poprawa jakości środowiska

Cel 1.1. Poprawa gospodarki wodnej

Cel 1.1.1. Poprawa jakości wody i osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych – cele średniookresowe w latach 2008-2014

Zadanie: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód

Zadanie: Osiągnięcie przez wody użytkowe standardów jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej w zakresie spełnienia warunków przydatności do picia, kąpieli oraz do bytowania ryb.

Zadanie: Spełnienie wymagań jakościowych w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Zadanie: Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i jezior.

Cel 1.1.1. Poprawa jakości wody i osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych – kierunki działań w latach 2008 - 2011

Zadanie: Poprawa jakości wód.

Zadanie: Spełnienie wymagań jakościowych w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Cel 1.1.2. Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią - cele średniookresowe w latach 2008-2014

Zadanie: Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych.

Zadanie: Ochrona przed skutkami suszy i powodzi.

Cel 1.1.2. Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią - kierunki działań w latach 2008 - 2011

Zadanie: Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych.

Zadanie: Ochrona przed powodzią i suszą.

Cel 1.2. Poprawa jakości powietrza i spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza

Poprawa jakości powietrza i spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza – cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Poprawa jakości powietrza.

Zadanie: Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza.

Poprawa jakości powietrza i spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza – kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Ograniczanie emisji pyłu PM10 mające na celu utrzymanie standardów jakości powietrza dla PM10 w miastach Koszalin i Świnoujście oraz w powiatach: polickim, stargardzkim, gryfińskim, myśliborskim, szczecineckim i kołobrzeskim**).

Zadanie: Zmniejszenie ryzyka narażenia ludności na ozon troposferyczny.

Zadanie: Wyodrębnianie obszarów naruszeń standardów jakości powietrza z określeniem zakresu naruszeń, zgodnie z POŚ.

Zadanie: Opracowanie programu wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii.

Zadanie: Ograniczenie emisji lotnych związków organicznych (LZO).

Zadanie: Ochrona przed emisją gazów cieplarnianych.

Zadanie: Eliminowanie wykorzystania substancji zubażających warstwę ozonową.

Cel 1.3. Poprawa klimatu akustycznego

Poprawa klimatu akustycznego - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Poprawa klimatu akustycznego.

Poprawa klimatu akustycznego - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa zachodniopomorskiego ponad normatywnym hałasem.

Zadanie: Promowanie inwestycji mających na celu ograniczenie narażenia na hałas komunikacyjny i przemysłowy.

Cel 1.4. Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych

Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Ochrona mieszkańców województwa zachodniopomorskiego przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Identyfikacja zagrożeń promieniowania elektromagnetycznego.

Zadanie: Ochrona ludzi przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Cel 2. Poprawa gospodarki odpadami

Poprawa gospodarki odpadami - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Poprawa gospodarki odpadami.

Zadanie: Utworzenie spójnego wojewódzkiego systemu gospodarowania odpadami.

Poprawa gospodarki odpadami - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz prowadzenie nowoczesnego systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Cel 3. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych

Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Ochrona gleb przed degradacją.

Zadanie: Rekultywacja terenów zdegradowanych.

Zadanie: Opracowanie strategii zagospodarowania urobków z prac pogłębiarskich w ramach rozbudowy i modernizacji infrastruktury portowej (cel kierunkowy 2.1 ze Strategii Rozwoju Gospodarki Morskiej Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015).

Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Ochrona gleb przed degradacją.

Zadanie: Rekultywacja terenów zdegradowanych

Cel 4. Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego i Zalewu Szczecińskiego

Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego i Zalewu Szczecińskiego - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Budowa, utrzymywanie i ochrona umocnień brzegowych, wydm i zalesień ochronnych w pasie technicznym.

Zadanie: Realizacja zadań „Programu ochrony brzegów morskich” dla województwa zachodniopomorskiego.

Zadanie: Zabezpieczanie mienia wyrzuconego przez morze w pasie technicznym.

Zadanie: Prowadzenie spraw związanych z administrowaniem obszarami Natura 2000.

Zadanie: Realizacja zintegrowanego zarządzania obszarami przybrzeżnymi dla województwa zachodniopomorskiego.

Cel 5. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i minimalizacji ich skutków oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego

Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i minimalizacji ich skutków oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i ograniczenie skutków dla ludzi, środowiska.

Zadanie: Ograniczenie zagrożeń chemicznych z produkcji, obrotu i stosowania substancji chemicznych.

Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i minimalizacji ich skutków oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i ograniczenie skutków dla ludzi, środowiska.

Zadanie: Ograniczenie zagrożeń chemicznych z produkcji, obrotu i stosowania substancji chemicznych.

II CEL STRATEGICZNY: OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE WYKORZYTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

Cel 6. Ochrona złóż kopalin

Ochrona złóż kopalin - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Identyfikacja złóż kopalin na obszarze województwa zachodniopomorskiego.

Zadanie: Nadzór nad eksploatacją złóż kopalin, racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniem kopalin, w tym kopalin towarzyszących.

Zadanie: Ochrona obszarów występowania złóż kopalin przed zagospodarowaniem uniemożliwiającym eksploatację.

Zadanie: Racjonalne zagospodarowanie terenu występowania zasobów wód leczniczych oraz rozwój lecznictwa uzdrowiskowego.

Cel 7. Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego

Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Opracowanie planów ochrony.

Zadanie: Utworzenie nowych obszarów chronionych.

Zadanie: Opracowanie i realizacja zapisów planu ochrony obszarów Natura 2000.

Zadanie: Utworzenie transgranicznych obszarów chronionych.

Zadanie: Opracowanie dokumentacji.

Cel 8. Ochrona i racjonalne użytkowanie lasów

Ochrona i racjonalne użytkowanie lasów - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Ochrona i rozwój systemu obszarów chronionych, ochrona roślin i zwierząt, ochrona siedlisk i ekosystemów oraz krajobrazu.

Zadanie: Wykorzystanie funkcji lasów jako instrumentu ochrony środowiska.

Zadanie: Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych.

Zadanie: Edukacja leśna społeczeństwa, dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych.

Zadanie: Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobiegania ich skutkom.

III CEL STRATEGICZNY: WZMOCNIENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA OCHRONĄ ŚRODOWISKA

Cel 9. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa

Zadanie: Monitoring i ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Zadanie: Monitoring i ocena jakości powietrza.

Zadanie: Monitoring klimatu akustycznego.

Zadanie: Monitoring pól elektromagnetycznych

Zadanie: Kontrola przestrzegania prawa w zakresie ochrony środowiska

Zadanie: Edukacja ekologiczna i dostęp do informacji

1.4.7. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU KOŁOBRZESKIEGO NA LATA 2010-2013 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2014-2017

Zestawienie przyjętych do realizacji celów strategicznych i środowiskowych dla powiatu kołobrzесьkiego w latach 2010-2017 przedstawiono poniżej.

I CEL STRATEGICZNY: DALSZĄ POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO DLA OCHRONY ZDROWIA MIESZKAŃCÓW

CEL ŚRODOWISKOWY 1. Poprawa gospodarki wodnej

CEL ŚRODOWISKOWY 2. Poprawa jakości powietrza i spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza

CEL ŚRODOWISKOWY 3. Poprawa klimatu akustycznego

CEL ŚRODOWISKOWY 4. Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych

CEL ŚRODOWISKOWY 5. Poprawa gospodarki odpadami

CEL ŚRODOWISKOWY 6. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych

CEL ŚRODOWISKOWY 7. Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego

CEL ŚRODOWISKOWY 8. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i minimalizacji ich skutków oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego

II CEL STRATEGICZNY: OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

CEL ŚRODOWISKOWY 9. Ochrona złóż kopalin

CEL ŚRODOWISKOWY 10. Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego

CEL ŚRODOWISKOWY 11. Ochrona i racjonalne użytkowanie lasów

III CEL STRATEGICZNY: WZMOCNIENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA OCHRONĄ ŚRODOWISKA

CEL ŚRODOWISKOWY 12. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa

2. STREFA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

2.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA

Miasto położone jest w północno – wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie kołobrzeskim. Znajduje się ono nad Morzem Bałtyckim u ujścia rzeki Parsęty. Obszar miasta od zachodu graniczy z gminą Ustronie Morskie, od południa z gminą Kołobrzeg, a granicę północną stanowi brzeg Morza Bałtyckiego o długości 11 km. Obszar miasta wynosi 26 km², a ludność w 2010 roku wynosiła 44 984 osób (wg GUS, stan na 31.XII, faktyczne miejsce zamieszkania). Gęstość zaludnienia wynosi 1 752 osób na 1 km².

Miasto Kołobrzeg jest siedzibą władz powiatowych, która spełnia rolę centralną w zakresie infrastruktury gospodarczej i infrastruktury społecznej dla całego powiatu. Kołobrzeg jest miastem morskim, w którym znajduje się port handlowy, port rybacki, port wojenny i przystań jachtowa.

Kołobrzeg jest znanym uzdrowiskiem, w którym znajdują się sanatoria oraz obszarem dużego ośrodka turystyczno – wypoczynkowego.

Ryc. 1: Położenie miasta Kołobrzeg w powiecie kołobrzegskim

Tab. 2. Ludność na terenie Miasta Kołobrzeg w latach 2009-2010

Wyszczególnienie	Jednostka	Dane za 2009 rok	Dane za 2010 rok
ogółem			
stałe miejsce zameldowania			
stan na 30 VI			
ogółem	osoba	44 651	44 659
mężczyźni	osoba	21 014	20 970
kobiety	osoba	23 637	23 689
stan na 31 XII			
ogółem	osoba	44 670	44 663
mężczyźni	osoba	21 001	20 976
kobiety	osoba	23 669	23 687
faktyczne miejsce zamieszkania			
stan na 30 VI			
ogółem	osoba	44 890	44 980
mężczyźni	osoba	21 072	21 075
kobiety	osoba	23 818	23 905
stan na 31 XII			
ogółem	osoba	44 991	44 984
mężczyźni	osoba	21 106	21 081
kobiety	osoba	23 885	23 903

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Tab. 3. Ludność na terenie Miasta Kołobrzeg w latach 2009-2010 – wskaźniki modułu gminnego

Wyszczególnienie	Jednostka	Dane za 2009 rok	Dane za 2010 rok
ludność na 1 km ² (gęstość zaludnienia)	osoba	1 753	1 752
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	113	113

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

2.3. ROZWÓJ GOSPODARCZY

Najważniejszymi gałęziami gospodarki na terenie miasta są: lecznictwo uzdrowiskowe, obsługa ruchu turystycznego, przemysł rolno-spożywczy wraz z przetwórstwem rybnym, rolnictwo oraz drobny przemysł mechaniczny. Kołobrzeg posiada port handlowy, rybacki, pasażerski i jachtowy.

W 2010 roku na terenie miasta Kołobrzeg zarejestrowanych było 9 125 podmiotów gospodarczych. W mieście funkcjonują głównie niewielkie prywatne przedsiębiorstwa prowadzące działalność usługową.

Liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie miasta w poszczególnych sekcjach (wg PKD 2007) przedstawiono w Tabeli poniżej.

Tab. 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na terenie miasta Kołobrzeg (według sekcji PKD 2007 oraz sektorów własnościowych, dane za lata 2009-2010)

Sekcje wg PKD 2007	Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON	
	2009	2010
sektor publiczny		
ogółem	213	220
Sekcja D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	1
Sekcja E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	2
Sekcja F Budownictwo	1	1
Sekcja H Transport i gospodarka magazynowa	3	3
Sekcja I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3	3
Sekcja J Informacja i komunikacja	1	1
Sekcja L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	104	109
Sekcja M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2	2
Sekcja O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19	19
Sekcja P Edukacja	60	62
Sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12	12
Sekcja R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5	5
sektor prywatny		
ogółem	9 004	8 905
Sekcja A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	124	130
Sekcja B Górnictwo i wydobywanie	3	3
Sekcja C Przetwórstwo przemysłowe	425	422
Sekcja D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	10	9
Sekcja E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z	19	19

Sekcje wg PKD 2007	Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON	
	2009	2010
rekultywacją		
Sekcja F Budownictwo	839	842
Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2 471	2 386
Sekcja H Transport i gospodarka magazynowa	567	550
Sekcja I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 421	1 398
Sekcja J Informacja i komunikacja	129	144
Sekcja K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	262	245
Sekcja L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	608	635
Sekcja M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	545	555
Sekcja N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	205	201
Sekcja O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3	3
Sekcja P Edukacja	126	125
Sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	567	564
Sekcja R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	192	188
Sekcja S Pozostała działalność usługowa	488	486

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Najistotniejsze pod względem ekonomicznym, podmioty gospodarcze zlokalizowane na terenie miasta to:

1. Uzdrowisko Kołobrzeg SA, ul. Ściegiennego 1, 78-100 Kołobrzeg;
2. Hotel New Skanpol, ul. Dworcowa 10, 78-100 Kołobrzeg;
3. „ORBIS” Hotel „Solny” Kołobrzeg, ul. Aleksandra Fredry 5, 78-100 Kołobrzeg;
4. Hotel Ikar Plaza ul. Wschodnia 35, 78-100 Kołobrzeg;
5. Sand Hotel - Zdrojowa Hotels sp. z o.o. ul. Zdrojowa 3, 78-100 Kołobrzeg;
6. Hotel Zdrojowy Pro-Vita, ul. Kościuszki 17, 78-100 Kołobrzeg;

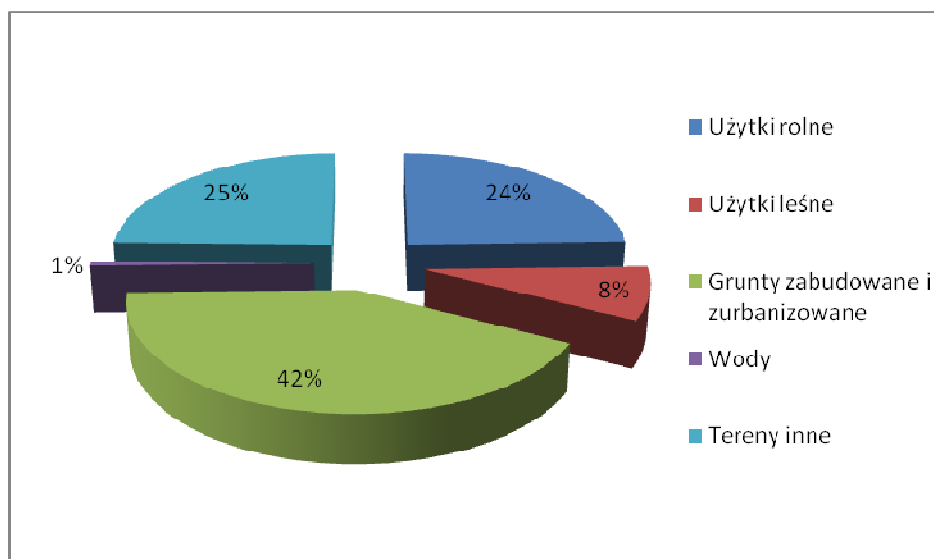
7. Camping Baltic Kołobrzeg, ul. 4 Dywizji Wojska Polskiego 1, 78-100 Kołobrzeg;
8. Sanatorium Uzdrowskie „Bałtyk” PPUH „Dekom” sp. z o.o., ul. Rodziewiczówny 1, 78-100 Kołobrzeg;
9. Sanatorium Uzdrowskie „Jantar” sp. z o.o., ul. Rafińskiego 10-14, 78-100 Kołobrzeg;
10. Zespół Sanatoryjno- Wczasowy „Arka-Mega” sp. z o.o., ul. Sułkowskiego 11, 78-100 Kołobrzeg;
11. Ośrodek Sanatoryjno Wczasowy „Poznanianka” sp. z o.o., ul. C.K. Norwida 1, 78-100 Kołobrzeg;
12. Ośrodek Wypoczynkowy „Gryf”, ul. Waszyngtona 1, 78-100 Kołobrzeg
13. Centrum Zdrowia i Relaksu „Verano” sp. z o.o. ul. Sikorskiego 8, 78-100 Kołobrzeg;
14. Polska Żegluga Bałty Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Optimal” – Marian Wiszniewski, ul. B. Krzywoustego 93, 78-100 Kołobrzeg cka, ul. Portowa 41, 78-100 Kołobrzeg
15. Kołobrzesckie Przedsiębiorstwo Instalacyjne sp. z o.o., ul. Matejki 10, 78-100 Kołobrzeg;
16. „Sani-Tech” Grupa SBS Wacław Bogdan Łazarczyk, ul. Sienkiewicza 10, 78-100 Kołobrzeg;
17. F.H. Mirpol sp.j. Import Export Mirosława Wyszyńska, ul. Sienkiewicza 9, 78-100 Kołobrzeg;
18. „Poltrading” PHU Marcin Szyszka, ul. Rzemieślnicza 1, 78-100 Kołobrzeg
19. Wydawnictwo „Kamera” Barbara i Robert Gauer sp.j., ul. Jasna 7, 78-100 Kołobrzeg;
20. Jantar Wody Mineralne sp. z o.o. ul. Żurawia 24, 78-100 Kołobrzeg;
21. Kołobrzesckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o., ul. Artyleryjska 3, 78-100 Kołobrzeg;
22. Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o., ul. Artyleryjska 3, 78-100 Kołobrzeg;
23. Komunikacja Miejska w Kołobrzegu sp. z o.o. . ul. Solna 2, 78-100 Kołobrzeg;
24. Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg sp. z o.o., ul. Szyprów 1, 78-100 Kołobrzeg;
25. Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o., ul. Kołłątaja 3, 78-100 Kołobrzeg;
26. Miejski Zakład Zieleni Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu, ul. VI Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg;
27. Pro-Bud S.A. ul. Św. Wojciecha 4 78-100 Kołobrzeg;

28. Pro-San Marian Jagiełka i Marian Wiszniewski sp.j. ul. Narutowicza 18B, 78-100 Kołobrzeg
29. Pro-Vita Development Agnieszka i Dariusz Trafas s.c.; ulica: Kościuszki 15; 78-100 Kołobrzeg;
30. „Abades” Ewa i Dariusz Strojni sp.j., ul. Sikorskiego 1/1, 78-100 Kołobrzeg
31. Mat-Mad sp.j. Firma Budowlano-Instalacyjna Adam Matejak Ryszard Madera, ul. Zapleczna 5 ABCD/9, 78-100 Kołobrzeg;
32. Przedsiębiorstwo Budowlane PORTAL mgr inż. Henryk Janicki ul. Mariacka 28 78-100 Kołobrzeg;
33. Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „Akces” Andrzej Kornas, Pomorska 1b/1, 78-100 Kołobrzeg;
34. "PBI Kornas" spółka z o.o., ul. Świętego Wojciecha 10, 78-100 Kołobrzeg;
35. Kombinat Budowlany w Kołobrzegu, Wylotowa 87, 78-100 Kołobrzeg;
36. Przedsiębiorstwo Budowlane Tomasz Aściukiewicz Miasto: Kołobrzeg ul. Poleska 4, Kołobrzeg 78-106.

Miasto Kołobrzeg położone jest w strefie gmin nadbałtyckich, gdzie następują przekształcenia i rozwój w kierunku budownictwa: mieszkaniowego, obsługi turystyki pobytowej oraz leczenia i pobytów uzdrowiskowych, jak również w kierunku podmiotów gospodarczych związanych z działaniem i obsługą uzdrowiska, turystyki i gospodarki morskiej.

2.4. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Na terenie miasta przeważają grunty zabudowane i zurbanizowane (ok. 42% powierzchni miasta). Należą do nich m. in. tereny mieszkalne, przemysłowe, tereny rekreacyjne i wypoczynkowe, tereny komunikacyjne. Użytki rolne stanowią ok. 24% gruntów, są to głównie grunty orne oraz łąki i pastwiska stałe. Użytki leśne stanowią ok. 8% powierzchni, wody płynące 18%, stojące – 1%, a tereny inne (użytki ekologiczne, nieużytki, tereny różne) - 42% powierzchni miasta.

Ryc. 2. Użytkowanie gruntów na terenie miasta Kołobrzeg
Źródło: Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu dane za 2009 rok

2.5. EDUKACJA EKOLOGICZNA

Edukacja ekologiczna społeczeństwa realizowana jest w mieście Kołobrzeg poprzez:

- udział w akcjach ogólnopolskich: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”;
- udział w akcji „Zielony Kołobrzeg”;
- udział w akcji „Sprzątanie brzegów Parsęty”;
- konkursy: „Moje drzewko marzeń”, „Jesienne drzewko” (UM Kołobrzeg), „Woda dar życia” (Regionalne Centrum Kultury Kołobrzeg), „Chcemy zdrowo oddychać” (Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna), „Chrońmy bioróżnorodność-segregujemy odpady” (serwis www.buliba.pl), „Ratujmy nasze morze” (Urząd Morski Słupsk), Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”, Ogólnopolski Festiwal Piosenki o Zdrowiu, Ogólnopolski Konkurs Ekologiczny „Eko –planeta”, „Mamy rady na odpady” (Urząd Marszałkowski), „Zdążyć przed powodzią” (Urząd Marszałkowski), „Woda dar życia” (RCK Kołobrzeg), „Czysty Las” (Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych i Towarzystwo Przyjaciół Lasu), „Portret Ziemi” (Towarzystwo Przemysłu i Rozdziału Energii Elektrycznej), konkurs fotograficzny „Miasto i przyroda – na granicy dwóch światów” (UNESCO), konkurs fotograficzny „Kołobrzeg pełen ciepła” (MEC Kołobrzeg);

- udział w akcji happeningowej: „Dzień Czystego Powietrza” (Fundacja Ekologiczna Arka), „Chrońmy bioróżnorodność” (Punkt Konsultacyjny Europe Direct);
- zbiórka nakrętek (Firma Reba), baterii, zużytych tonerów, elektrośmieci, makulatury;
- organizowanie wystaw: „Planeta na której żyję”, „Recykling odpadów”, „Dokarmiamy zwierzęta zimą”, „Chronimy środowisko naturalne w Kołobrzegu”, „Potrzeby oszczędzania energii elektrycznej”;
- organizowanie wycieczek przez szkoły: Zakład Uzdatniania Wody w Rościęcinie i Bogucenie, Szlak Najstarszych Dębów w Polsce, Farma wiatrowa w Tymieniu, Woliński i Słowiński Park Narodowy,
- Współpraca z: Kołem Łowieckim „Rybitwa”, Klubem Ekologicznym „GAJA”,
- realizowanie zadań w ramach Projektu Comenius Regio „Uczniowie europejscy chronią swoje środowisko- zmiany klimatyczne”,
- badanie czystości wody i powietrza (projekt The Baltic Sea Ecology),
- działalność szkolnych kół LOP (Ligia Ochrony Przyrody),
- konkursy organizowane przez placówki dydaktyczne:
 - plastyczne: „Eko-drzewo z odpadów”, „Nasza Ziemia”, „Coś z niczego”, „Moda ekologiczna”,
 - wiedzy: „Chrońmy przyrodę”, „Znam polskie parki narodowe”, Potyczki ekologiczne, „Drzewko gimnazjalisty”,
 - fotograficzny: „Wakacyjne wędrowanie”,
 - literackie: „Życzenia Ziemi”, „Piękno przyrody –haiku”, „Oszczędzamy energię w szkole”,
 - ekologiczne: „Jestem przyjacielem Ziemi”, „Woda źródłem życia”, „Rzeźbiarze powierzchni Ziemi”, „Eko–zabawy”, „Ziemia naszym domem”.
- funkcjonowanie przy Urzędzie Miasta Punktu Edukacji Ekologicznej - materiały edukacyjne z zakresu ekologii umieszczane są w gablocie w budynku Urzędu oraz rozprowadzane są w formie ulotek;
- udostępnianie na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miasta, materiałów edukacyjnych, instruktarzowych, poglądowych, informacji o odbywających się oraz zakończonych konkursach środowiskowych, dokumentów związanych tematycznie z ochroną środowiska, zawierających dane o środowisku i jego ochronie.

2.6. ZABYTKI

Kołobrzeg stał się ośrodkiem leczniczym (ze względu na kąpiele morskie) w XVIII wieku, a na początku XIX w. uzdrowiskiem. W ciągu stuleci Kołobrzeg był polski, niemiecki, szwedzki. W czasie drugiej wojny światowej miasto zostało zniszczone w 90%.

Do zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków położonych na terenie miasta Kołobrzeg (stan na 31 marca 2011 r.) należą:

- śródmieście miasta (nr rej.: 10 z 21.07.1953);
- kościół katedralny p.w. Najświętszej Marii Panny, XIV, po 1945 (nr rej.: 98 z 10.08.1956);
- zespół klasztorny diakonis ewangelickich, ul. Katedralna 35/Rzeczna 7/9, 2 poł. XIX (nr rej.: 1215 z 27.01.1998):
 - kościół, ob. rzym.-kat. par. p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP,
 - klasztor i dom księży emerytów, ob. dom parafialny, 1889-1895;
- zespół parków kołobrzeskich, XIX-XX (nr rej.: 927 z 14.12.1976):
 - park Przyjaźni polsko-radzieckiej, ul. Fredry - Wschodnia - 4 Dywizji,
 - park nadmorski (zdrojowy), ul. Rodziewiczówny – Nadbrzeżna,
 - park (przy pomniku Zaślubin), ul. Westerplatte – Mickiewicza,
 - park zachodni, ul. Arciszewskiego – Wiosenna,
 - park nadmorski, ul. Wiatraczna;
- skwer miejski, ul. Przybylskiego, 1920 (nr rej.: A-85 z 29.11.2001);
- pozostałości umocnień twierdzy kołobrzesckiej (nr rej.: 376 z 10.04.1964):
 - przyczółek (obok rowu drzewnego), ul. Solna 2, 1630, 1770-1774, 1962,
 - reduta Schilla (na Wyspie Solnej), ul. Findera, 1630, 2 ćw. XIX,
 - przyczółek portowy, 1770-1774, 1832-1836,
 - latarnia morska, 1945;
- zespół fortów (w parku przymorskim), 1807 (nr rej.: 817 z 2.08.1967):
 - Szaniec Kamienny, kam.,
 - Wilczy Szaniec (amfiteatr);
- baszta prochowa z resztą muru obronnego, ob. PTTK, ul. Dubois, XIV (nr rej.: 97 z 10.08.1956);
- ratusz, pl. Ratuszowy 1, XIV, 1829-1832 (1913, nr rej.: 373 z 9.04.1964);
- kamienica Schliffenów, ul. Emilii Gierczak, XV, XVI, XX (nr rej.: 19 z 8.11.1954);
- elewacja domu, ul. Graniczna 4, 1910 (nr rej.: 1240 z 22.09.1993);

- dom, ul. Lenina 10, XVIII/XIX (nr rej.: 375 z 10.04.1964);
- elewator zbożowy południowy nr 6/1, ul. Portowa 41, 1929 (nr rej.: A-157 z 12.01.2004);
- elewator zbożowy północny nr 6/2, ul. Portowa 41 (1929, nr rej.: A-157 z 12.01.2004);
- dom, ul. Przybylskiego 11, k. XVIII, XIX (nr rej.: 377 z 10.04.1964);
- magazyn „Katownia”, XV, ul. Ratuszowa 2 (nr rej.: 7 z 19.06.1953);
- Akademia Rycerska, ul. Wąska/Mariacka, k. XVIII (nr rej.: 374 z 9.04.1964);
- elektrownia miejska (korpus ze skrzydłem), ul. Łopuskiego 26-28, 1905 (nr rej.: A-275 z 14.09.2006).

W Kołobrzegu wyznaczono dwie strefy ochrony konserwatorskiej:

- strefa „A” – obejmująca śródmieście miasta Kołobrzeg, czyli średniowieczny układ urbanistyczny, wyróżniający się wartością i wysokim stopniem zachowania historycznie ukształtowanej struktury.
- strefa „B” – obejmująca obszar wokół Starego Miasta, Panewniki, Dzielnicę Portową, zespół urbanistyczny dzielnicy nadmorskiej, zespół dawnych koszar, Radzikowskie Przedmieście, Siederland – Załęże, zespół spichlerzy portowych oraz szeroki obszar między kwartałami poszczególnych ulic, zawierający znaczną, lecz nie dominującą część elementów historycznie ukształtowanej struktury przestrzennej o wartości kulturowej w skali lokalnej, w celu ochrony zachowanych elementów historycznej struktury przestrzennej.

2.7. TURYSTYKA

Miasto Kołobrzeg ma charakter miejscowości uzdrowiskowo-turystycznej. Wraz ze wzrostem zainteresowania funkcją uzdrowiskową rozwija się zagospodarowanie turystyczne miasta.

Miasto posiada funkcję uzdrowiskową ze względu na specyficzny mikroklimat związany z nadmorskim położeniem, bogatymi źródłami solanki z dużą zawartością soli sodu, chloru, bromu, jodu oraz złożami borowiny o ogromnych walorach leczniczych. W Kołobrzegu leczy się przede wszystkim dorosłych, głównie na schorzenia układu krążenia, choroby układu ruchu, górnych i dolnych dróg oddechowych oraz zaburzenia metabolizmu.

Kołobrzeg przyjmuje około jednej czwartej turystów w zakładach uzdrowiskowych w całym kraju. Turystyka uzdrowiskowa stanowi ponad połowę wszystkich przyjazdów uzdrowiskowych do Kołobrzegu.

Ogromnym walorem miasta są wody i plaże Bałtyku. W części portowej miasta są organizowane rejsy po morzu oraz wycieczki Polskiej Żeglugi Bałtyckiej do portów Morza Bałtyckiego. W granicach miasta wytyczono trzy szlaki turystyczne:

- Szlak czerwony – Szlak Solny;
- Szlak czerwony - odcinek trasy międzynarodowej od Atlantyku do Braniewa nad Bałtykiem.
- Szlak zielony – im. Jana Frankowskiego od latarni morskiej do Budzistowa.

Na terenie miasta funkcjonują ścieżki rowerowe o łącznej długości ok. 8,88 km:

- od ul. Brzeskiej w Kołobrzegu do granicy miasta Kołobrzeg z gminą Ustronie Morskie (długość: 1,005 km);
- Kołobrzeg – Grzybowo (długość: 2,020 km);
- od ul. Bursztynowej na osiedlu Radzikowo III do ścieżki rowerowej w linii ul. Arciszewskiego (długość: 1,122 km);
- od skrzyżowania ul. Rodziewiczówny z ul. Mickiewicza do włączenia w ul. Sikorskiego (na wysokości ośrodka Verano), ścieżka częściowo biegnie w parku, (długość: 1,4 km);
- od ul. Sułkowskiego (ośrodek Arka) do ul. Brzeskiej w Kołobrzegu (długość: 3,32 km).

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

3.1. SYSTEM TRANSPORTU I KOMUNIKACJI

Sieć drogową miasta stanowią:

- **droga krajowa Nr 11 Kołobrzeg – Koszalin – Poznań** o długości 9,4 km.

Droga krajowa Nr 11 prawie w 95% posiada nawierzchnie nowe lub odnowione, cechujące się występowaniem jedynie sporadycznych uszkodzeń, nie wymagające remontów. Nawierzchnie ze znaczącymi uszkodzeniami, wymagające zaplanowania remontów stanowią 5,6 % nawierzchni.

- **drogi wojewódzkie przebiegające w granicach miasta:**
 - Nr 102 Kołobrzeg – Trzebiatów,
 - Nr 162 Kołobrzeg – Gościno – Świdwin,
 - Nr 163 Kołobrzeg – Białogard – Wałcz.

- **drogi powiatowe** przebiegające następującymi ulicami leżącymi w ciągu tych dróg powiatowych: Aleksandra Fredry (na odcinku od ul. Myśliwskiej do ul. Kasprowicza), Adama Mickiewicza (na odcinku od ul. Zdrojowej do ul. Portowej), Bolesława Chrobrego, 4 Dywizji Wojska Polskiego, Grzybowska, Henryka Sienkiewicza, Jedności Narodowej (na odcinku od ul. Wolności do ul. Wylotowej), Kasprowicza, Myśliwska, Mazowiecka, Starynowska, Wolności, Wschodnia (na odcinku od ul. Koszalińskiej do ul. 4 Dywizji Piechoty), Zdrojowa, Michałowskiego, Witosa, Zachodnia, Wylotowa.
- **drogi miejskie** to 218 ulic w granicach administracyjnych miasta o łącznej długości 75 450 m. W większości są to ulice urządzone - posiadające jezdnie, chodnik oraz zieleńce. Szczegółowo ulice na terenie miasta scharakteryzowano w Tabeli poniżej.

Tab. 5. Drogi miejskie na terenie miasta Kołobrzeg w 2010 roku

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnie	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
1	18-go Marca	310,61	1258,2	1099,35	-	188
2	1-go Maja	579,6	2342,2	1209,05	1468,75	459
3	Akacjowa	-	285,25	333,9	285,8	227
4	Aniołów Stróżów	-	497	425	886	-
5	Arciszewskiego	145,6	5738,4	873,82	6027,65	1111
6	Armii Krajowej	813	5412,55	4049,8	370,4	701
7	Artyleryjska	501,3	3886,5	1293,35	3702,09	497
8	Bajeczna	75	2260,15	660,65	874,8	393
9	Bałtycka	66,27	631,7	472,3	635,15	132
10	Basztowa	-	2704,35	741,35	679,7	361
11	Bilewiczówny	-	404	-	641	121
12	Błękitna	173,8	3783,45	279,35	3998,1	555
13	Bociania	-	1135,95	427,75	333,16	181
14	Bogusława X	3378	3843,75	2076,3	2003	513
15	Borzymowskiego	-	1214,9	1112,56	104	189
16	Bosmańska	-	431,1	95,35	80,35	67
17	Brylantowa	101,6	860,55	63,6	674,35	143
18	Brzechwy	-	1255,85	230,65	820,95	214
19	Brzeska	-	2520	-	4152	635
20	Brzozowa	-	1188,45	505,7	96,05	184
21	Budowlana	385,1	5607,7	3011,55	187	630
22	Bukowa	60,1	1238,75	239,95	297,95	208

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnia	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
23	Bulwar Zacisze	-	804	-	5460	437
24	Bursztynowa	164,65	1778,75	181,4	4627,8	347
25	Bydgoska	-	2402,24	267,6	631,32	541
26	Bzów	-	1040	181,25	383,25	205
27	Chełmskiego	351,75	1827,1	476,5	2488,1	372
28	Chodkiewicza	852,13	6838,94	2573,58	5523,98	983
29	Chopina	72,1	1914,05	1306,77	1345,25	320
30	Cicha	183,08	2213	1555,95	368,78	475
31	Cisowa	7	1611,6	8,4	1244,57	222
32	Dabrówki	104,41	646,38	158,97	232,82	82
33	Debowa	-	844,05	46,45	738,1	99
34	Diamentowa	-	675	121,5	741,55	148
35	Drzymały	106,05	2387,5	1400,36	255,22	232
36	Dubois	146,7	1345,55	1769,25	15,8	370
37	Dworcowa	234,88	7787,53	5695,66	989,57	601
38	Frankowskiego	-	1043,15	892,7	413,45	196
39	Fredry (od ul. Kasprowicz do ul. Sułkowskiego)	-	1571,4	1202	4558,65	288
40	Gdańska	24,4	977,5	17,2	386,27	157
41	Giełdowa	176,2	2810,1	1487,55	233,2	331
42	Gierczak	-	1238,1	1899,95	133,5	268
43	Gierymskich	-	-	-	-	106
44	Głogowa	14,7	691,9	92,5	255,4	159
45	Graniczna	2006	1352	760	181,45	123
46	Grochowska	154,35	1559,6	877,35		151
47	Grodzieńska	155	1904,4	213	1258,35	157
48	Grottgera	-	1781,3	1432,9	982,8	266
49	Grudziądzka	-	1718,85	156,55	830,82	357
50	Gryfitów	511,03	1789,05	582,58	591,56	247
51	Hajduczka	-	488	-	762	137
52	Jagiełły	2021,5	151,05	448	2057,25	424
53	Janiska	639,7	8969,85	2325,85	8445,2	1427
54	Jasna	-	3179	918	4193	
55	Jaśminowa	139	692,6	842,95	230	178
56	Jedności Narodowej (od ul. Wylotowej do ul. Wiosennej)	-	1540,5	1623,75	96,4	299
57	Jerzego	318,5	-	860,12	409,88	164
58	Jodłowa	375,2	890,8	449,65	1056,47	180
59	Jurkiewicza	9,56	814	175	208,65	148
60	Kaliska	-	187,6	84,6	958	54
61	Kapitańska	-	504,6	65,3	100,2	65
62	Karłowicza	-	207	275,2	656,9	240

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnia	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
63	Kasztanowa	-	1116,87	130,45	353,2	148
64	Kaszubska	63,77	3197,68	268,2	561,24	630
65	Katedralna	404	4151	2616,73	899,18	627
66	Kazimierza Wielkiego	98,75	1361,6	398,6	624,25	293
67	Ketlinga	-	1000	-	1492	276
68	Kielecka	-	-	455	1829	146
69	Kiemliczów	-	720	-	1463	156
70	Kilińskiego	168	458,2	288	121	62
71	Klonowa	140	3062,8	1139,02	2637,95	635
72	Kmicica	-	756	-	1432	207
73	Kolejowa	140	3062,8	1139,02	2637,95	563
74	Kolumba	75,4	3283,05	704,25	2836,44	635
75	Kołataja	162,8	5169,5	512,55	6003,9	718
76	Konieczpolskiego	682,85	1578,5	908,9	836,75	245
77	Konopnickiej	-	1413,25	769,25	466,25	197
78	Kopernika	80	831	295,15	158,9	140
79	Koralowa	433,3	2805,5	931,62	1972,05	476
80	Korczaka	433,3	2805,5	931,62	493,05	101
81	Korzeniowskiego	-	1353,25	983,7	434,2	219
82	Kossaka	-	2948,65	1596,25	1737,5	521
83	Kościuszki	2218,25	6079,8	3984,91	2244,35	1036
84	Krakowska	-	1701,41	204,8	861,83	385
85	Krakusa i Wandy	-	1472,2	503,7	1610,5	284
86	Krasickiego	-	827,5	78	493,05	147
87	Kresowa	-	3243	1193	160,5	442
88	Krótką	-	726	-	3110	128
89	Krzemieniecka	369,9	793,9	481,5	372,9	222
90	Ks Wacława III	2,25	916,65	438,4	102,5	218
91	Ks. Kordeckiego	-	420		650	120
92	Ks. Ściegiennego	-	1056,9	872,6	512	207
93	Kupiecka	441	1483,35	1730,45	915,5	188
94	Kurpińskiego	-	1274,6	164,3	906,3	236
95	Lazurowa	143,1	1227,4	374,65	2677,85	219
96	Lipowa	360,9	877,45	724,2	1163,95	133
97	Lotnicza	22	2149,65	1249,15	150	289
98	Lwowska	345	4591,5	2481,15	3901,15	785
99	Łokietka	-	1088,2	254	779,5	235
100	Łopuskiego	1171,6	9164,62	5016,64	4422,32	1465
101	Łużycka	-	1057,6	200,9	415,7	216
102	Maciejewicza	-	838	147,85	278,4	179
103	Makowskiego		514	70,5	897,85	253
104	Makuszyńskiego	143,8	1359,9	341,6	1336,8	230
105	Malczewskiego		940,5	94,8	418,3	179

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnia	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
106	Mariacka	198	1535,7	720,25	50	369
107	Marynarska	-	466,1	69,5	91,65	66
108	Matejki	-	1800		1922	288
109	Mickiewicza (od ul. Zdrojowej do ul. Rodziewiczówny)	-	816	1030,4	270,9	163
110	Mieszka I	24	781,2	274,45	94,3	198
111	Miła	-	530,65	56	216,54	117
112	Moniuszki	-	1188		3624	194
113	Morawskiego	--	3072		14472	416
114	Morcinka	149,7	938,1	433,55	402,27	192
115	Morska	-	1096	1005,6	207	175
116	Narutowicza	-	1505	1158,15	180,2	247
117	Norwida	106,8	1925,45	1569,8	454,05	239
118	Noskowskiego	-	310	-	346	72
119	Nowogródzka	670,55	1836,75	914,35	1273,8	314
120	Obozowa	-	2200	1020	2866	340
121	Obrońców Westerplatte	86,2	2624,75	2215,95	1227,3	401
122	Ogińskiego	-	1197,3	161,95	818,61	217
123	Ogrodowa	-	12883,6	555,05	107,25	291
124	Okopowa	1505	5424,55	2354,9	2354,9	827
125	Opolska	58	600,61	6	311,86	199
126	Orla	-	446,5	11	85,65	59
127	Orłowskiego	-	986,2	172,8	814,9	459
128	Ostobramska	598,25	1694,55	435,35	1617,05	251
129	Paderewskiego	-	1212,55	371,5	656,66	237
130	Partyzantów	28,81	2235,2	681,8	724,15	435
131	Perłowa	219,1	2429	433,6	1919,99	467
132	Piastowska	53	974,2	1198,76	140	140
133	Pierwszych Osadników	-	775	61,2	289,2	113
134	Pińska	-	412		1141	105
135	Plac M. Reja	54	733,6	296	152,7	111
136	Plac Ratuszowy	zmiana klasyfikacji gruntu	-	-	-	-
137	Podolska	-	424		1185	122
138	Pogodna	-	700,6	120,1	350,55	181
139	Poleska	-	1308		3043	234
140	Pomorska	16	1607,6	1472,2	98,1	187
141	Portowa	1222,3	1618,1	438	418,7	291
142	Poznańska	-	1175,05	64,4	382,84	304
143	Próżna	-	1253,9	747,55	37	190
144	Przesmyk	-	2170,7	63	2150,35	343
145	Radomska	45	2401,65	828,5	72,95	504
146	Ratuszowa	572,1	1235,6	823,1	74,7	214

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnia	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
147	Reymonta	-	912,85	730,7	133,9	168
148	Rodziejewiczówny	-	4877	2587,05	1156,2	895
149	Rolna	382,9	2266,2	396,45	1142,9	302
150	Różana	-	407,4	1150,05	856,65	287
151	Różyckiego	-	1597,8	312,95	708	381
152	Rubinowa	7,2	1050,6	211,9	991,05	228
153	Rybacka	98,7	2413,15	550,9	1319,05	360
154	Rzeczna	220,8	2937,15	1200,56	1527,14	552
155	Rzemieślnicza	296,4	2555,35	457,8	1388,1	493
156	Sikorskiego (Gotwalda)	-	6003,75	1186,9	5828,35	1028
157	Skoczylasa	-	910,7	165,6	614,7	373
158	Skrzetuskiego	-	352	-	1543	205
159	Słoneczna	-	532,8	193,1	84,9	117
160	Słowackiego	-	855,6	2,4	364,55	153
161	Słowicza	-	501	147,8	68,65	121
162	Słowińców	-	974,55	1265,15	231,65	137
163	Słowońska	169,1	445,1	189,9	310,05	112
164	Sobieskiego	-	1281,5	939,65	68,65	280
165	Solna	-	7960	4792	4873	4792
166	Sosnowa	-	1513,4	652,8	971,8	262
167	Spacerowa	695,6	3205,95	2886,95	6035,1	708
168	Stankiewicza	-	687,25	107,9	224,3	139
169	Strzelecka	-	840	547		139
170	Sułkowskiego	-	5553,55	108,1	13159,2	1148
171	Sybiraków	334,4	863,6	882,1	343,7	177
172	Synów Pułku	-	1349,55	59,7	530,2	237
173	Szafirowa	-	1086,75	152,7	1042,6	238
174	Szelburg Zarembiny	-	1185,35	1511,95	708,85	246
175	Szkolna	-	969,05	337	680,15	172
176	Szmaragdowa	-	826,2	312,8	738,5	190
177	Szpitalna	133,5	2931,5	1166,6	4151,6	477
178	Szymanowskiego	-	1981,4	381,07	894,29	375
179	Śliwińskiego	1654,2	2286,8	1414	2292,2	407
180	Św. Wojciecha (Cmentarna)	8349,3	6257,78	4883,16	4979,85	1002
181	Świerkowa	113,95	370,55	382,2	903,1	168
182	Tarnopolska	180	4532,3	205,9	3788,55	1684
183	Tarnowskiego	684,4	4150,35	3176,05	3937,35	735
184	Tczewska	-	569,2	13,3	430,23	156
185	Teligi	204,75	565,65	65,35		109
186	Tęczowa	249,76	2066,5	561,6	1123,33	392
187	Toruńska	-	2130	344	3253	355
188	Towarowa	601,6	2018	2039,9	2825,3	543
189	Turkusowa	247,2	689,3	62	446,27	133

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnia	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
190	Tuwima	217,95	870,9	323,35	487,46	239
191	Uroczą	-	317,8	84,2	62,66	80
192	Walki Młodych	431,79	6122,8	2986,35	3440,99	698
193	Warszawska	370,75	3338,3	700,59	2255,92	715
194	Waryńskiego	434	770	525,55		148
195	Warzelnicza	50	1600,85	586,65	817,15	314
196	Waszyngtona	-	1007,7	386,6	432,2	179
197	Wąska	-	1489,44	584,15	263	238
198	Wczasowa	-	870,1	321,5	251,45	170
199	Wesoła	15	574,9	70,2	244	149
200	Wieleńska	194,15	698,3	346,1	402,15	276
201	Wieniawskiego	-	920	237,15	586,17	247
202	Wierzbowa	61,2	831,3	402,7	524,45	165
203	Wiosenna	-	3417,05	1146,75	1727,45	581
204	Witkowice	808,2	2591,65	601,78	1762,72	516
205	Wodna	148,85	1145,25	262	92,45	192
206	Wojska Polskiego	498,22	2336,06	2131,25	250	373
207	Wrocławska		1187,7	136,15	721,2	246
208	Wschodnia (od ul. IV Dyw. Piechoty do ul. Sułkowskiego)	355,1	3470,05	1352,65	2990,3	648
209	Zagłoby	-	944	-	1656	238
210	Zapieczna	163	618,45	207,9	158,5	155
211	Zaruskiego	253,97	613,8	41,2	965,62	187
212	Zbowidowców	7	1740,9	229,4	898,25	407
213	Złota	1165,2	2216,6	691,7	1063,95	343
214	Zwycięzców	120,4	1819,62	2607,1	57,4	330
215	Zygmuntowska (Bohaterów Stalingradu)	1576,75	3068,85	2329,95	919,75	502
216	Źródlana	417,78	1511,95	867,75	53,8	281
217	Żeglarska	-	1080,65	168,78	1353,01	319
218	Żurawia	-	7262	1318	5853	1010
Razem:		50977,72	413985	169450,3	293340,9	75450

Źródło: Urząd Miasta Kołobrzeg

Połączenia kolejowe

Kołobrzeg jest punktem węzłowym komunikacji przez który przebiegają linie, takie jak:

- Kołobrzeg – Koszalin,
- Kołobrzeg – Trzebiatów,
- Kołobrzeg – Białogard.

Są to linie jednotorowe, dwie z nich, do Koszalina i do Białogardu są zelektryfikowane. Połączenie kolejowe Kołobrzegu z resztą kraju ma dla niego istotne znaczenie z uwagi na fakt, że miasto ma status uzdrowiska, a poprzez kolej obsługiwany jest ruch pasażerski z tym związany. Ponadto transport kolejowy niezbędny jest do funkcjonowania Morskiego Portu Handlowego.

3.2. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie miasta Kołobrzeg w wodę jest zapewniane z trzech ujęć wody: w Bogucinie, Rościęcinie i w Podczelu, w których poszczególne studnie eksploatowane są zgodnie z posiadanymi aktualnie pozwoleniami wodno – prawnymi.

Ujmowana systemem pompowym woda z wierconych studni głębinowych jest podawana do Zakładu Uzdatniania Wody celem oczyszczenia. Zostaje ona tutaj pozbawiona ponadnormatywnych zawartości żelaza i manganu.

Proces technologiczny oparty jest na metodach naturalnych, do których zaliczamy:

- napowietrzanie ciśnieniowe, gdzie wykorzystywany jest tlen z powietrza, który służy do prowadzenia rozpuszczalnych związków żelaza i manganu, zawartych w wodzie głębinowej, w związki rozpuszczalne,
- dwustopniową filtrację, na filtrach ciśnieniowych, oddzielających żelazo i mangan od wody (filtry wypełnione są rozpuszczalnym w wodzie złożem kwarcowym).

Po uzdatnieniu woda kierowana jest do zbiornika retencyjnego, a stąd za pomocą pomp – do odbiorcy.

Woda z ujęć w Bogucinie, Rościęcinie i w Podczelu nie jest chlorowana, co bardzo korzystnie wpływa na jej walory smakowe i zdrowotne i dzięki czemu kwalifikuje się do spożycia prosto z kranu.

Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej na terenie miasta w 2009 roku wynosiła 134,3 km, a na koniec roku 2010 - 136,6 km.

Tab. 6. Długość sieci wodociągowej na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010

Długość sieci wodociągowej [km]	Rok		
	2008	2009	2010
	93,9	134,3	136,6

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu

Tab. 7. Liczba przyłączy wodociągowych na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010

Liczba przyłączy [szt.]	Rok		
	2008	2009	2010
	3 598	3598	3825

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu

Stopień objęcia mieszkańców miasta siecią wodociągową wynosi 100%.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w mieście Kołobrzeg przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 8. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w mieście Kołobrzeg w latach 2005-2009

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009
Ogółem [dm ³]	4 091,7	3 599,4	3 561,4	3 339,0	3 428,1
przemysł [dm ³]	413	363	358	211	181
eksploatacja sieci wodociągowej [dm ³]	3 678,7	3 236,4	3 203,4	3 128,0	3 247,1
gospodarstwa domowe [dm ³]	2 417,9	2 024,2	1 992,4	1 876,7	1 936,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny. Bank Danych Lokalnych

Jak wynika z tabeli powyżej, zużycie wody na potrzeby mieszkalnictwa oraz przemysłu uległo znacznemu zmniejszeniu. Zużycie wody w 2009 roku spadło w porównaniu do roku 2005 o 663,6 dm³.

Obserwowane ograniczenie zużycia wody związane jest głównie ze zmianami w produkcji przemysłowej, zamykaniem obiegów wodnych, urealnianiem opłat za pobór wody oraz stawek eksploatacyjnych w gospodarce komunalnej przy jednoczesnym wprowadzeniu liczników wody dla indywidualnych odbiorców.

Sieć kanalizacyjna

W zakresie odprowadzania ścieków miasto obsługiwane było w 2009 roku przez 120,1 km kanalizacji sanitarnej, a w roku 2010 przez 123,2 km kanalizacji sanitarnej.

Siecią kanalizacyjną na terenie miasta objętych jest 99% mieszkańców.

Tab. 9. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010

Długość sieci kanalizacyjnej [km]	Rok		
	2008	2009	2010
	108,3	120,1	123,2

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu

Ścieki pochodzące z miasta Kołobrzeg oraz przyległych miejscowości leżących w obrębie gminy Kołobrzeg oraz ścieki z gminy Ustronie Morskie oczyszczane są

w oczyszczalni komunalnej zlokalizowanej w Korzyścienku k. Grzybowa. Jest to oczyszczalnia z podwyższonym usuwaniem biogenów, eksploatowana przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację Sp. z o.o. w Kołobrzegu

Oczyszczalnia została zmodernizowana, co pozwala na redukcję związków biogenych w drodze biologicznych procesów oczyszczania. W ramach modernizacji wykonano: na bazie byłych osadników Imhoffa uruchomiono komory defosfatacji, przebudowano istniejące komory reakcji z wydzieleniem komór denitryfikacji i nityfikacji oraz wybudowano przepompownię ścieków oczyszczonych. Ponadto wybudowano zbiornik osadu nadmiernego oraz wstępny, zmodernizowano osadniki wstępne i zainstalowano pełną automatyzację systemu.

Tab.10. Charakterystyka odprowadzanych ścieków z Komunalnej Oczyszczalni Ścieków w Korzyścienku k. Grzybowa

Charakterystyka odprowadzanych ścieków [kg/rok]				
BZT₅	ChZT	Zawiesina	Azot ogólny	Fosfor ogólny
43.200	266.716	68.833	50.902	2.121

Źródło: Główny Urząd Statystyczny. Bank Danych Lokalnych, 2010

Zintegrowana gospodarka wodno - ściekowa

Miasto Kołobrzeg jest członkiem Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty. Na terenie miast i gmin należących do związku realizowane są projekty wodno – ściekowe w ramach ogólnej poprawy jakości środowiska oraz ochrony dorzecza Parsęty (rzeki która wpływa bezpośrednio do morza Bałtyckiego) jednego z atrakcyjniejszych przyrodniczo i turystycznie regionów w Polsce, tj. "Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty". Projekt ten realizowany jest w ramach Funduszu Spójności. Generalnym celem przedsięwzięcia jest wyposażenie gmin na terenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w zbiorcze systemy odprowadzania ścieków spełniające wymagania dyrektywy Unii Europejskiej 91/271, zapewnienie właściwej gospodarki osadami oraz zapewnienie wody o odpowiedniej jakości dla mieszkańców.

Program inwestycyjny jest realizowany w ramach grupy projektów (3 projekty inwestycyjne oraz 1 projekt pomocy technicznej), w oparciu o 3 rejony. Podział na rejony przebiega wokół trzech największych ośrodków miejskich – Białogardu, Kołobrzegu i Szczecinka. W każdym z rejonów jeden podmiot jest odpowiedzialny za realizację zadań inwestycyjnych i jest operatorem systemu wodno-ściekowego w danym rejonie. Podmiotami odpowiedzialnymi w poszczególnych rejonach są:

- Rejon I - Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Białogardzie: gmina miejska Białogard, gmina wiejska Białogard, gmina Biesiekierz, miasto i gmina

Bobolice, miasto i gmina Karlino, miasto i gmina Połczyn Zdrój, gmina Rąbino, gmina Tychowo,

- **Rejon II - Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu: gmina miejska Kołobrzeg, gmina wiejska Kołobrzeg, gmina Dygowo, gmina Gościno, gmina Rymań, gmina Siemyśl, gmina Sławoborze, gmina Ustronie Morskie,**
- Rejon III - Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinku: gmina miejska Szczecinek, gmina wiejska Szczecinek, miasto i gmina Barwice, miasto i gmina Biały Bór, miasto i gmina Borne Sulinowo, gmina Grzmiąca.

Graficzne przedstawienie gmin należących do Rejonu II, do którego zaliczane jest miasto Kołobrzeg przedstawia poniższy rysunek.

Ryc.3. Gminy Rejonu II projektu „Zintegrowanej gospodarki wodno – ściekowej w dorzeczu Parsęty”

Źródło: Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty

Roboty budowlane prowadzone w ramach projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty” w Rejonie II Kołobrzeg zostały zakończone w 2010 roku.

Na terenie miasta Kołobrzeg zostały zrealizowane następujące inwestycje mające na celu poprawę stanu gospodarki wodno-ściekowej:

- **Kontrakt nr XIII na roboty budowlane - Rejon II Kołobrzeg (zakończony)**

Obszar objęty kontraktem: Miasto i Gmina Kołobrzeg, Gmina Ustronie Morskie.

Wykonany zakres rzeczowy:

- 72,24 km kanalizacji sanitarnej,
- 12,44 km sieci wodociągowej,
- 53 sztuki nowych pompowni ścieków.

Ryc. 4. Kontrakt XIII: Przepompownia ul. Portowa w Kołobrzegu

Źródło: www.fs.parseta.pl

- **Kontrakt nr XIV na roboty budowlane - Rejon II Kołobrzeg (zakończony)**

Obszar objęty kontraktem: Miasto Kołobrzeg.

Wykonany zakres rzeczowy:

- 1,02 km kanalizacji sanitarnej,
- 2,65 km sieci wodociągowej,
- 1 nowa przepompownia ścieków.

- **Kontrakt nr XV na roboty budowlane - Rejon II Kołobrzeg (zakończony)**

Obszar objęty kontraktem: Miasto i Gmina Kołobrzeg, Gmina Ustronie Morskie.

Wykonany zakres rzeczowy:

- o 11,75 km sieci wodociągowej,
- o rozbudowa stacji hydroforowej w stacji uzdatniania wody w miejscowości Bagicz.

• **Kontrakt nr XIX na roboty budowlane - Rejon II Kołobrzeg (zakończony)**

Obszar objęty kontraktem: Miasto i Gmina Kołobrzeg, Gmina Ustronie Morskie.

Wykonany zakres rzeczowy:

- o 23,25 km sieci kanalizacyjnej,
- o 7,44 km sieci wodociągowej,
- o 5 nowych przepompowni ścieków.

3.3. URZĄDZENIA WODNE I ZABEZPIECZENIE PRZED POWODZIĄ

W mieście Kołobrzeg znajdują się obszary niżej położone, które w niekorzystnych warunkach mogą być zalewane i podtapiane. Zgodnie z danymi Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie całkowita długość wałów przeciwpowodziowych na terenie miasta wynosi 4,778 km.

Szczegółowe dane dotyczące ich lokalizacji prezentuje poniższa tabela.

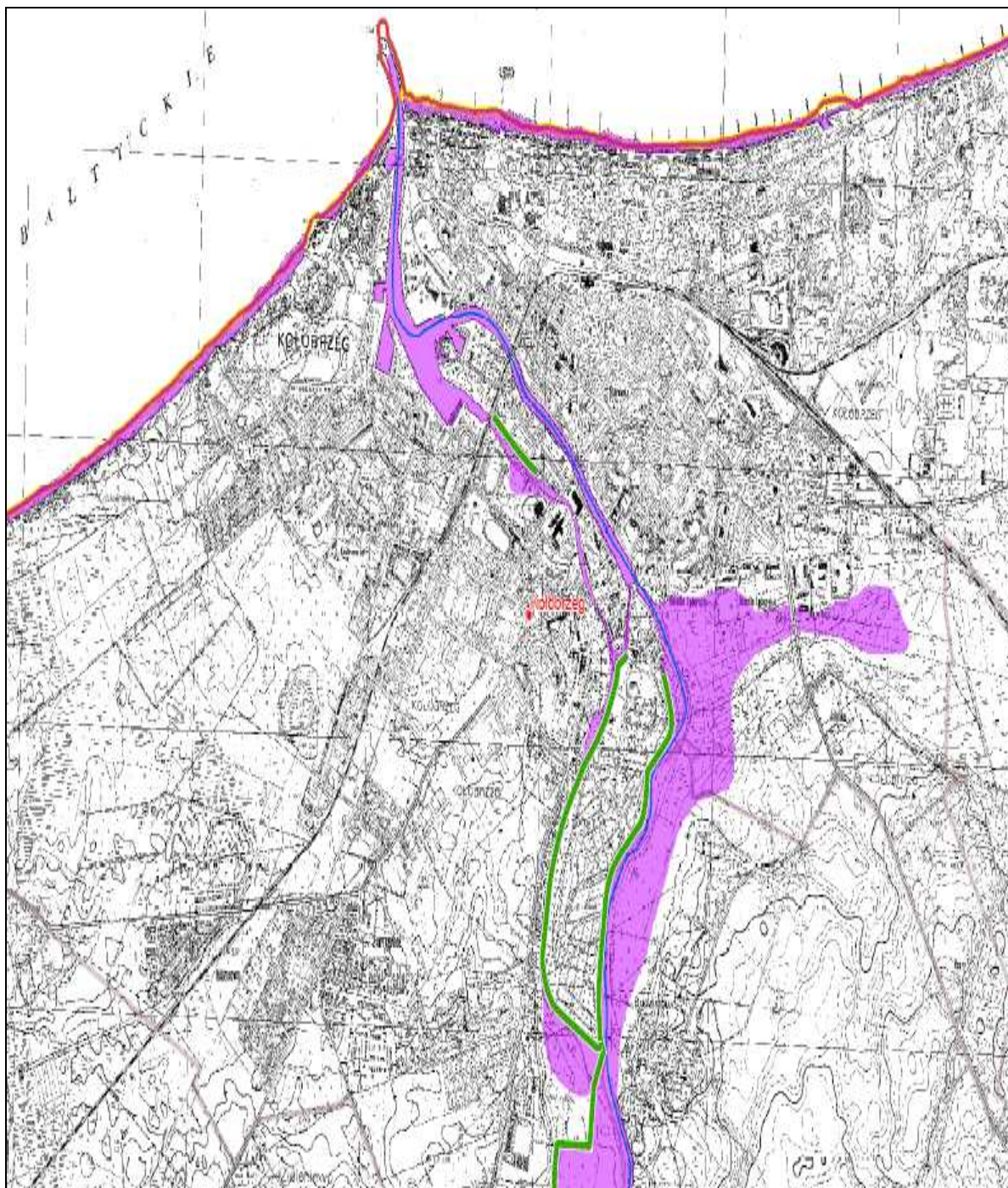
Tab. 11. Wykaz wałów przeciwpowodziowych na terenie miasta Kołobrzeg

Lp.	Nazwa wału	Lokalizacja wału w km rzeki	Długość wału [km]
1	Parsęta lewa	3+000-5+500	2,500
2	Parsęta prawa	31+030-31+278	0,248
3	Kanał Drzewny prawy	0+520-0+840	0,320
4	Kanał Drzewny Lewy	1+590-3+300	1,710
Razem:			4,778

Źródło: Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie opracował mapy orientacyjnych obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Orientacyjny zasięg miasta Kołobrzeg narażony na niebezpieczeństwo powodzi przedstawiono na rysunku poniżej.

Ryc. 5. Orientacyjny obszar miasta Kołobrzeg narażony na niebezpieczeństwo powodzi.
Źródło: Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie

Zgodnie z danymi RZGW Szczecin, zasięg obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi jest obecnie w trakcie weryfikacji. Przedstawione strefy zalewowe zostały opracowane dla prawdopodobieństw przekroczenia $p=1\%$ (woda stuletnia). Strefy nie posiadają statusów

obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 82 Prawo wodne, gdyż nie zostały wprowadzone do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dlatego też należy je traktować jako obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Wyjątek stanowią obszary między linią brzegową a wałem przeciwpowodziowym oraz obszar pasa technicznego i ochronnego wybrzeża morskiego, które z mocy ww. ustawy Prawo wodne, stanowią obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią (chronionych wałami przeciwpowodziowymi).

3.3.GOSPODARKA ENERGETYCZNA I GAZYFIKACJA

3.3.1.ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ

Energia ciepła do miasta jest dostarczona przez miejski system ciepłowniczy zarządzany przez Miejską Energetyką Ciepłą oraz indywidualne źródła ciepła.

Podstawowym źródłem ciepła Miejskiej Energetyki Ciepłej jest Ciepłownia Centralna przy ul. Kołłątaja 3, wyposażona w 6 kotłów o łącznej mocy 104, 67 MW.

Miejska Energetyka Ciepła posiada także niezależną kotłownię gazową o mocy 7,250 MW na osiedlu w Podczelu oraz 7 gazowych kotłowni lokalnych o łącznej mocy 1,291 MW.

Moc Ciepłowni Centralnej zainstalowana jest w czterech kotłach typu WR-10 oraz dwóch jednostkach typu WR-25, które opalane są miałem węglowym o niskiej zawartości siarki i wysokiej wartości opałowej. Spalanie prowadzone jest bezodpadowo a spaliny oczyszczane są za pomocą wysokosprawnych elektrofiltrów. Dostarczanie ciepła do poszczególnych budynków odbywa się poprzez sieci ciepłne.

Łączna długość wszystkich sieci ciepłnych wynosi 35,9 km. W celu utrzymania sprawności sieci grzewczej woda kotłowa przygotowywana jest w Stacji Uzdatniania, oczyszczona z wszelkich związków organicznych sprzyjających osadzaniu się kamienia. Woda ta oczyszczona jest przy pomocy filtrów węglowych oraz specjalnych związków chemicznych na przykład sody kaustycznej. Woda grzewcza wprowadzana jest systemem dwuprzewodowym zaopatrując odbiorców w ciepło o parametrach zmiennych.

Zasilanie budynków w ciepło odbywa się poprzez 277 węzłów ciepłnych, z których 253 podłączonych jest do Ciepłowni Centralnej, a 24 do kotłowni Podczele.

W roku 2009 Spółka sprzedała 805 224 GJ energii cieplnej ogrzewając 1 174 412 m² powierzchni.

Przebieg procesu produkcji ciepła kontroluje aparatura pomiarowa i system automatyki, natomiast parametry technologiczne kontrolowane są w laboratorium chemicznym. Posiadanie laboratorium umożliwia Spółce badanie wartości opałowej mialu oraz stopnia emitowanych

zanieczyszczeń. Dzięki temu Spółka może kontrolować swój wpływ na środowisko w celu zachowania i przestrzegania określonych norm ochrony środowiska.

3.3.2.ZAOPATRZENIE W GAZ

Sieć gazowa miasta Kołobrzeg zaopatrywana jest w gaz ziemny zaazotowany podgrupy G 35, poprzez gazociąg wysokiego ciśnienia • 150 stal, z kierunku Gorzysławia.

Parametry charakteryzujące sieć gazową na terenie miasta w latach 2008-2009 zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, przedstawiono w Tabeli poniżej. Główny Urząd Statystyczny, na chwilę obecną nie dysponuje danymi za 2010 rok.

Tab. 12. Sieć gazowa na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	J.m.	Rok	
		2008	2009
długość czynnej sieci ogółem w m	m	106 206	106 464
długość czynnej sieci przesyłowej w m	m	4 287	4 287
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	101 919	102 177
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	2 922	2 966
odbiorcy gazu	gosp.dom.	14 028	14 261
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.dom.	3 307	3 388
odbiorcy gazu w miastach	gosp.dom.	14 028	14 261
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	11 443,10	11 655,60
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys.m ³	7 386,9	7 256,3
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	35 518	35 268

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

3.3.3.ENERGIA ELEKTRYCZNA

Na terenie Kołobrzegu sieć energetyczna WN 110kV, GPZ-ty 110/15kV oraz większość linii SN 15kV, stacji transformatorowych 15/0,4kV i linii NN 0,4kV znajduje się w eksploatacji Zakładu Energetycznego Koszalin, Rejon Energetyczny Kołobrzeg.

Miasto Kołobrzeg zasilane jest w energię liniami napowietrznymi wysokiego napięcia 110kV relacji :

- Dunowo – Ustronie – Kołobrzeg,
- Gościno – Kołobrzeg,
- Kołobrzeg – Trzebiatów.

Zasadnicze znaczenie dla odbiorców ma linia 110 kV relacji: Dunowo – Ustronie Morskie – Kołobrzeg wyprowadzona ze stacji 400/220/110 KV w Dunowie. Linia ta stanowi podstawowe zasilanie miasta Kołobrzeg. Rezerwowe zasilanie stanowi linia 110KV z GPZ Gościna do Kołobrzegu.

3.3.4.ENERGIA ODNAWIALNA

Podstawowe odnawialne źródła energii to:

- biomasa,
- energia słoneczna,
- energia wód powierzchniowych,
- energia wiatru,
- energia geotermalna.

Biomasa jako odnawialne źródło energii budzi coraz większe zainteresowanie wśród potencjalnych jej odbiorców na świecie, a także w Polsce. Należą do niej surowce pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, które ulegają biodegradacji i pochodzą z produkcji rolniczej, a także przemysłu rolno-spożywczego. Największe znaczenie ma biomasa pochodzenia roślinnego.

Może ona być używana na cele energetyczne w procesach bezpośredniego spalania surowców stałych lub przetwarzana na biopaliwa ciekłe i gazowe.

Możliwości wykorzystywania biomasy w celach energetycznych są następujące:

- spalanie bezpośrednie biomasy w piecach i kotłach,
- wstępna gazyfikacja i następnie spalanie gazu w kotłach,
- beztlenowa fermentacja metanowa masy organicznej (odpadów i odchodów z produkcji rolniczej, przetwórstwa owocowo-warzywnego, ubojni, a także kiszonek roślin uprawianych specjalnie w tym celu) a następnie spalanie biogazu, w paleniskach kotłowych lub generatorach prądu,
- pozyskiwanie i spalanie biogazu wytwarzającego się w wyniku samoistnej fermentacji na wysypiskach śmieci i w oczyszczalniach ścieków,
- wytwarzanie oleju opałowego (biodiesel) z roślin oleistych, jak rzepak, słonecznik specjalnie uprawianych dla celów energetycznych,
- wytwarzanie alkoholu etylowego w fermentacji z buraków cukrowych, ziemniaków, zbóż lub innych surowców, celem dodatku do paliw silnikowych (bioetanol).

Warunki przyrodnicze powiatu kołobrzесьkiego są wyjątkowo sprzyjające do produkcji biomasy (duża powierzchnia użytków rolnych, znaczna suma opadów atmosferycznych – średnia roczna - 600 mm, długi okres wegetacji roślin – 205-210 dni, nadwyżki siły roboczej), Jednakże w samym mieście Kołobrzeg nie funkcjonują instalacje wykorzystujące biomasę jako źródło energii.

Energia słoneczna

Promieniowanie słoneczne jest niewyczerpywalnym źródłem energii w skali naszej cywilizacji. Z powierzchni słońca do kuli ziemskiej dociera promieniowanie falowe o całkowitej mocy równej $1,75 \times 10^{17}$ W. Wielkość ta jest 15 tysięcy razy większa od aktualnego zapotrzebowania na energię na naszym globie. Aby określić zasoby energetyczne promieniowania słonecznego należy określić natężenie promieniowania, sumy godzinowego, dziennego, miesięcznego i rocznego promieniowania słonecznego oraz czas nasłonecznienia. Za czas nasłonecznienia przyjmuje się okres kiedy natężenie promieniowania słonecznego przekracza 200 W/m^2 . W poszczególnych latach nasłonecznienie może się wahać od średnich wartości o 12 %, co świadczy o równomiernym nasłonecznieniu w przeciągu szeregu lat. Największe nasłonecznienie występuje na terenie wybrzeża oraz na krańcach wschodniej Polski. Najmniejszy dopływ energii słonecznej występuje na południu Polski, ale jest to równocześnie teren o największym nasłonecznieniu w miesiącach zimowych. Wykorzystanie energii słonecznej w Polsce ogranicza się do stosowania nielicznych instalacji do uzyskiwania ciepłej wody oraz w rolnictwie w procesach suszenia płodów rolnych.

W mieście Kołobrzeg eksploatowane są urządzenia wykorzystujące energię słoneczną, tj.: kolektory słoneczne. Coraz częstsze zastosowanie kolektorów słonecznych obserwuje się w indywidualnych budynkach mieszkalnych i małych pensjonatach.

Przykładem wykorzystania tego typu energii jest budynek Społecznej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania, Wydział Zamiejscowy w Kołobrzegu. System kolektorów słonecznych zamontowany został na dachu budynku Szkoły, który ma za zadanie wspomaganie istniejącego układu przygotowania ciepłej wody użytkowej w czasie sprzyjających warunków atmosferycznych i tym samym ograniczenie związanych z tym kosztów. Zamontowano 50 szt. kolektorów płaskich produkcji firmy Satchwell. Powierzchnia budynku $1.622,9 \text{ m}^2$. Moc kolektorów $169,6 \text{ kW}$.

*Ryc. 6. Kolektory słoneczne na dachu budynku Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania, Wydział Zamiejscowy w Kołobrzegu
Źródło: www.eo.org.pl*

Kolektory słoneczne podgrzewające wodę w pomieszczeniach mieszkalno-gospodarczych zamontowane zostały także na dachu zabudowań produkcyjno-mieszkalnych w Kołobrzegu przy ul. Janiska. Zamontowano 2 lustra kolektorów słonecznych. System zabezpiecza ciepłą wodę użytkową – zbiornik 300l, podgrzaną w okresie letnim do 70°C.

W Pensjonacie „Górnik” zamontowano system kolektorów słonecznych na dachach budynków, który ma za zadanie wspomaganie istniejącego układu podgrzewania ciepłej wody użytkowej oraz wody w basenie rekreacyjnym. Dodatkowo ogniwa wykorzystano do podgrzewania podłogi wokół basenu i w prowadzących do niego korytarzach. Powierzchnia ogrzewanych pomieszczeń: 1800m.kw. Moc użytkowa kolektorów 220kW.

W Hali Sportowej MOSIR Łuczniczka znajduje się instalacja solarna, która ogrzewa i dostarcza ciepłą wodę na potrzeby hali sportowej (ogrzewanie i ciepła woda w szatniach dla zawodników), na której odbywają się zawody sportowe w strzelaniu z łuku, koszykówce i siatkówce oraz koncerty artystyczne i wydarzenia okolicznościowe. Moc instalacji to około 120 kW.

Ryc. 7. Instalacja solarna w Hali Sportowej MOSIR Łuczника

Źródło: www.eo.org.pl

Instalacja solarna znajduje się także na budynku wielorodzinnym KTBS. Jest to zbiorczy system kolektorów słonecznych dla 3 budynków wielorodzinnych przy ul. Helsińskiej, wspomagający ogrzewanie mieszkań i dostarczający ciepłej wody na potrzeby mieszkańców osiedla. Powierzchnia ogrzewanych pomieszczeń: 6350m.kw. Moc użytkowa kolektorów 288kW.

Instalacja solarna znajduje się także w domku jednorodzinnym w Kołobrzegu na dachu domku jednorodzinnego zamontowano 4 próżniowe kolektory słoneczne (wymiały: 1980x1450x165 mm), które służą do wspomagania ogrzewania ciepłej wody użytkowej (2x300 litrów zasobniki wodne) w domu oraz wspomagają centralne ogrzewanie. Sprawność wyznaczona przy nasłonecznieniu 1000 W/m² (800 W/m²) Wydajność to 630 Kw.

Zgodnie z danymi Ogólnopolskiego Samorządowego Serwisu Energii Odnawialnej na terenie powiatu kołobrzieskiego znajduje się także moduł elektrociepłowni blokowej wykorzystywany do produkcji prądu i podgrzewania wody w ośrodku ARKA Medical Spa w Kołobrzegu. Ośrodek dzięki temu rozwiązaniu wydaje około 40% mniej na energię elektryczną i ciepło, niż przy zakupie tych mediów u tradycyjnych dostawców. Urządzenie jest zasilane gazem ziemnym i produkuje około 90 MW energii elektrycznej miesięcznie oraz w pełni pokrywa

zapotrzebowanie ośrodka, bazy SPA i basenu na ciepłą wodę. Moduł elektrociepłowni blokowej (moduł BHKW) Loganova E 2842 DN200 jest kompletną, gotową do zastosowania na obiekcie jednostką energetyczną z generatorem synchronicznym chłodzonym powietrzem, przeznaczoną do skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej oraz ciepła: trójfazowego prądu elektrycznego (400V, 50 HZ) oraz ciepłej wody na potrzeby grzewcze. Każdy moduł BHKW może pracować, wytwarzając zarówno ciepło, jak również energię elektryczną, zależnie od zapotrzebowania na moc w zakresie obciążenia elektrycznego od 50%-100% (co odpowiada 60%-100% wydajności termicznej). Moduł Loganova produkowany jest zgodnie z wymaganiami normy DIN ISO 9001.

Energia wodna to wykorzystywana gospodarczo energia mechaniczna płynącej wody. Energia spadku wody jest od dawna wykorzystywana przez człowieka. Dawniej służyła do napędzania młynów, warsztatów, kuźni, garbarni, obecnie - do produkcji energii elektrycznej. W Polsce najbardziej rozpowszechnione są małe elektrownie wodne (MEW)- o mocy do 5 MW.

Energia elektryczna produkowana w małych elektrowniach wodnych może być wykorzystywana do napędu wielu urządzeń lokalnych (przepompowni, oczyszczalni ścieków i innych urządzeń).

Ze względu na mały potencjał energetyczny wód płynących, na terenie miasta Kołobrzeg nie funkcjonują małe elektrownie wodne.

Energetyka wiatrowa staje się coraz bardziej popularna. Zaletą podstawową jest brak jakiegokolwiek emisji gazów cieplarnianych i pyłów do atmosfery. Wiatr stanowi niewyczerpalne i odnawialne źródło energii, a jego wykorzystanie nie wiąże się z produkcją jakichkolwiek odpadów stałych, gazowych, czy ścieków.

Jednak nie wszędzie można budować farmy wiatrowe. Podstawowym kryterium rozpatrywania inwestycji w energetykę wiatrową jest ocena zasobów energii wiatru. Aby można było zainstalować nowe moce wytwórcze, konieczne są lokalizacje o odpowiednich warunkach wietrzności. Terenów, które spełniają odpowiednie warunki jest niewiele, dlatego bardzo ważną częścią toku inwestycji jest ocena zasobów.

Na terenie miasta Kołobrzeg nie funkcjonują farmy wiatrowe.

Energia geotermalna jest wewnętrznym ciepłem Ziemi nagromadzonym w skałach oraz w wodach wypełniających pory i szczeliny skalne. Począwszy od skorupy ziemskiej z każdym kilometrem w głąb temperatura wzrasta o około 30 stopni C, czyli średnio temperatura wzrasta o 1 °C co 33 metry.

Pompy ciepła

Pompy ciepła są urządzeniami grzewczymi umożliwiającymi odbiór energii cieplnej z naturalnych źródeł i wykorzystanie jej na potrzeby ogrzewania budynków, ciepłej wody użytkowej czy klimatyzacji. Odbywa się to poprzez transport energii cieplnej ze źródła niskotemperaturowego, określanego jako tzw. dolne źródło ciepła na wyższy poziom energetyczny określany mianem górnego źródła ciepła, albo odbiornika. Transport energii cieplnej odbywa się dzięki doprowadzonej do pompy energii elektrycznej użytej do napędu sprężarki.

Pompy ciepła zaleca się stosować w układach grzewczych niskotemperaturowych (do 60°C), najlepiej nadają się do ogrzewania podłogowego.

Na terenie miasta Kołobrzeg pozyskiwana jest energia geotermalna. W kompleksie sportowym Milenium w Kołobrzegu eksploatowana jest pompa ciepła. W roku 2006 MOSiR Kołobrzeg wybudował boisko i sztuczne lodowisko. Zimą - kompletny system instalacji sztucznego lodowiska zbudowanego w technologii typu ICE SOLAR, na powierzchni 1800m.kw. wraz z układem odzysku ciepła z układu schładzającego tafle lodowiska. Cała armatura z agregatami chłodniczymi (pompy ciepła), wymiennikami solarnymi, kompletnym orurowaniem wraz z panelami absorpcyjnymi. Latem – jako układ solarny z pompą ciepła. Wykorzystywane jako boisko wielofunkcyjne pokryte 10 milimetrową wykładziną Sport – Solar. Dzienny odzysk ciepła to około 10 GJ.

Ryc. 8. Pompa ciepła na terenie kompleksu Milenium w Kołobrzegu
Źródło: www.eo.org.pl

Zgodnie z danymi Ogólnopolskiego Samorządowego Serwisu Energii Odnawialnej na terenie miasta Kołobrzeg znajduje się także moduł elektrociepłowni blokowej wykorzystywany do

produkcji prądu i podgrzewania wody w ośrodku ARKA Medical Spa w Kołobrzegu. Ośrodek dzięki temu rozwiązaniu wydaje około 40% mniej na energię elektryczną i ciepło, niż przy zakupie tych mediów u tradycyjnych dostawców. Urządzenie jest zasilane gazem ziemnym i produkuje około 90 MW energii elektrycznej miesięcznie oraz w pełni pokrywa zapotrzebowanie ośrodka, bazy SPA i basenu na ciepłą wodę.

Moduł elektrociepłowni blokowej (moduł BHKW) Loganova E 2842 DN200 jest kompletną, gotową do zastosowania na obiekcie jednostką energetyczną z generatorem synchronicznym chłodzonym powietrzem, przeznaczoną do skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej oraz ciepła: trójfazowego prądu elektrycznego (400V, 50 HZ) oraz ciepłej wody na potrzeby grzewcze. Każdy moduł BHKW może pracować, wytwarzając zarówno ciepło, jak również energię elektryczną, zależnie od zapotrzebowania na moc w zakresie obciążenia elektrycznego od 50%-100% (co odpowiada 60%-100% wydajności termicznej). Moduł Loganova produkowany jest zgodnie z wymaganiami normy DIN ISO 9001.

4. INWENTARYZACJA ZASOBÓW I SKŁODNIKÓW PRZYRODY

4.1.GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA

Pod względem fizyczno-geograficznym miasto Kołobrzeg położone jest na obszarze:

- prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego
- podprowincji Pobrzeże Południowobałtyckie

Przez miasto wzdłuż rzeki Parsęty przebiega granica pomiędzy dwoma makroregionami:

- makroregion Pobrzeże Szczecińskie
- makroregion Pobrzeże Koszalińskie
- oraz dwoma mezoregionami: Wybrzeżem Trzebiatowskim na zachód od ujścia Parsęty, oraz Wybrzeżem Słowińskim na wschód od rzeki. Na południowo-wschodnich krańcach miasta w jego granice wchodzi fragmenty pagórów morenowych koszalińskiej fazy postojowej należącej do mezoregionu Równina Białogardzka.

Wybrzeże Trzebiatowskie rozciąga się od cieśniny Dźwiny do ujścia Parsęty wzdłuż brzegu Bałtyku na długości 56 km i powierzchni 290 km². Na odcinku od ujścia Regi do ujścia Parsęty występuje pas wydmy. Na wschodzie mezoregionu znajdują się dwa jeziora powstałe w wyniku przybrzeżnej akumulacji piasków: Liwia Łuża i Resko Przymorskie. W środkowej

części Wybrzeża występują podcinane od strony morza kępy wysoczyznowe. Mezonegion słabo uprzemysłowiony, nastawiony przede wszystkim na letnią turystykę i rekreację.

Wybrzeże Słowińskie obejmuje wąski pas lądu wzdłuż brzegu Bałtyku o długości ok. 200 km i powierzchni 1120 km². Rozciąga się ono od ujścia Parsęty na zachodzie po Kępę Swarzewską na wschodzie i obejmuje pas plaży, wydmy, bagien, oraz niektóre elementy rzeźby polodowcowej (głównie łuku morenowego jez. Gardno). Wzdłuż wyrównanej przez abrazję linii brzegowej występuje wał wydmy odcinający szereg jezior (np. jez. Jamno, Wicko, Gardno, Łebsko i in.). Występują również znaczne kompleksy bagienne jak Bielawskie Błota i torfowiska łebskie. Unikatywne formy i biocenozy przyrodnicze chronione są przez szereg rezerwatów oraz Słowiński Park Narodowy.

Obszar miasta Kołobrzeg znajduje się we wschodniej antyklinie, wysoko wypiętrzanej, pociętej siecią uskoków. Ze strukturą antykliny Kołobrzegu wiąże się występowanie wód mineralnych ujmowanych dla celów leczniczych. Są one podstawowym surowcem leczniczym decydującym o walorach uzdrowiskowych Kołobrzegu. Wody te są izolowane od powierzchni i mają utrudniony kontakt z wodami infiltracyjnymi.

Najniższym punktem obszaru miasta jest brzeg morza, najwyższym wzniesienia w południowo-wschodniej części miasta (okolice Stramnicy) – ponad 30 m n.p.m.

Zachodnia część miasta leży na płaskiej równinie jeziornej ciągnącej się od Kołobrzegu w kierunku Dźwirzyna. Jest ona pozostałością litorynowego jeziora przybrzeżnego, którego powierzchnia wznosi się średnio na wysokość 5 m n.p.m. Tereny nisko położone odwadnia rów Grzybowski oraz sieć mniejszych rowów melioracyjnych, a także duże czynne przepompownie w Grzybowie i Korzystnie. (Obszar ten (depresja Grzybowa) oddziela od morza wąski (50÷200 m) wał wydmy o wysokości 1-7 m n.p. plaży.

Tempo abrazji na odcinku wydmy-aluwialnym brzegu niziny Grzybowa wynosi od kilku do 30 cm w skali roku.

Na wschód od doliny Parsęty obszar miasta zajmują nasypy, a wzdłuż wybrzeża rozciąga się wąski wał wydmy wznoszący się od 3 do 6 m n.p.m. Ujście Parsęty obudowane jest obiektami portu towarowego, rybackiego i wojennego. W rejonie Podczela znajduje się niecka słonych torfowisk „Solnego Bagna”.

Na wschód od ujścia Parsęty obszar brzegu jest umocniony na całej długości opaską ochronną stanowiącą ochronę nadmorskiej promenady (ścianka Larsena z betonowym cokółem) z narzutem gwiazdobloków. Ostonę brzegów stanowią także drewniane ostrogi, falochrony portowe oraz ciężka konstrukcja mola.

4.2.SUROWCE MINERALNE GMINY

Na obszarze miasta Kołobrzeg występują liczne i wydajne źródła solankowe oraz obfite złoża borowiny i wody mineralne. Solanki pochodzą z osadów piaszczystych i piaskowcowych jury dolnej i środkowej. Na potrzeby lecznicze uzdrowiska woda jest dostarczana przez cztery otwory wiertnicze.

Dla eksploatacji złóż leczniczych wód mineralnych utworzono w roku 1991 decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej Obszar Górniczy Kołobrzeg.

Potrzeby rozlewni wód mineralnych zabezpieczają dwie studnie wiercone. Studnia o głębokości 46 m ujmuje zasobne wody poziomu czwartorzędowego. Studnia o głębokości 67 m ujmuje wody poziomu liasowego.

Drugim podstawowym surowcem wykorzystywanym na potrzeby lecznicze występującym w Kołobrzegu są borowiny. Borowina znajduje się na obszarze dwóch pól (obszar Mirocic, obecnie eksploatowany i obszar Kołobrzegu). Dla powyższego złoża ustanowiony jest obszar górniczy. Borowina kołobrzaska pochodzi z torfu niskiego, charakteryzującym się bogatym składem chemicznym. Ogólne zasoby borowiny wynoszą 2872 tys. m³.

4.4.GLEBY

Grunty rolne zajmują ok. 24% gruntów na terenie miasta, są to głównie grunty orne oraz łąki i pastwiska stałe.

Zgodnie z danymi Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej Koszalinie na terenie Miasta Kołobrzeg w latach 2009-2010 nie były prowadzone badania gleb.

Wskazane jest wykonanie badań:

- odczynu gleb, wraz ze wskazaniem potrzeb ich wapnowania,
- zawartości mikroelementów w glebie,
- zawartości metali ciężkich gruntów użytkowanych rolniczo na terenie miasta Kołobrzeg.

Na terenie miasta przeważają grunty zabudowane i zurbanizowane (ok. 42% powierzchni miasta). Dla terenów zabudowanych charakterystyczne jest występowanie gleb antropogenicznych – przekształconych w wyniku działalności człowieka. Są to gleby zaliczane są do gleb najgorszej, VI klasy. Charakteryzują się skróconym profilem glebowym, w którym mogą występować domieszki materiałów obcych m.in. budowlanych. Większość warstw tego typu gleb wykazuje wysoki stopień zagęszczenia. Gleby te w większości przykryte są powierzchnią litą w postaci chodników, jezdni, uniemożliwia to między innymi obieg wody oraz

życie na poziomie mikrobiologicznym. Gleby antropogeniczne wykazują wysokie zasolenie, spowodowane stosowaniem soli w okresie zimowym w celu przeciwdziałania skutkom oblodzenia dróg i chodników, co powoduje to negatywne skutki dla wzrostu i rozwoju roślin.

4.5. WARUNKI KLIMATYCZNE

Kołobrzeg położony jest w Krainie I-szej Nadmorskiej (wg Prawdzica). Klimat Kołobrzegu kształtowany jest pod wpływem Morza Bałtyckiego. Kraina ta charakteryzuje się następującymi danymi:

▪ średnia temperatura roczna	– 7,5÷7,9 °C
▪ średnia temperatura okresu V-VII	– 13,5÷14,0 °C
▪ ilość dni gorących w roku	- 8 ÷13 dni
▪ data początku zimy	– 06-10.I
▪ długość okresu zimowego	- 15÷55 dni
▪ długość okresu wegetacyjnego	- 215÷218 dni
▪ początek okresu wegetacyjnego	– 9-12.IV
▪ suma opadów atmosferycznych w roku	- 550÷650 mm
▪ suma opadów atmosferycznych w okresie V-VII	- 160÷180 mm
▪ liczba dni z pokrywą śniegu	– 35÷15 dni.

Dni gorących jest w roku około 10, a liczba dni mroźnych 23 (temperatura poniżej 0 °C) oraz bardzo mroźnych około 8 (poniżej -10 °C).

Średnia liczba dni z silnymi wiatrami (do 10 m/s) wynosi około 74, a z bardzo silnymi wynosi 19 dni (do 15 m/s). Ponad 55 % wiatrów w skali rocznej wieje od morza lub wzdłuż morza. W zimie zaznacza się duży udział wiatrów z kierunków SW i S, a w okresie letnim z kierunku W. Wiatry od morza są szczególnie korzystne dla terapii ze względu na zmniejszanie amplitud termicznych oraz napływ czystego powietrza, zwiększenie ilości ozonu i występowanie aerozolu morskiego, który występuje na przestrzeni 200 m w głąb lądu, a największe jego stężenie występuje na plaży.

Kołobrzeg posiada dużą ilość dni słonecznych w stosunku do innych miejscowości położonych nad Bałtykiem. Na terenie Kołobrzegu można wyodrębnić kilka mikroregionów klimatycznych w zależności od położenia.

Specyficzną cechą klimatu jest położenie geograficzne na styku lądu i morza, co kształtuje specyficzny ostry i kapryśny klimat, charakteryzujący się zmiennością dziennej pogody.

4.6. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub poziom dopuszczalny (klasa C),
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji (klasa B),
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego (klasa A),
- przekracza poziom docelowy (klasa C),
- nie przekracza poziomu docelowego (klasa A),
- przekracza poziom celu długoterminowego (klasa D2),
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego (klasa D1).

gdzie:

Poziom dopuszczalny – poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym terminie i który po tym terminie nie powinien być przekraczany. Poziom dopuszczalny jest standardem jakości powietrza i określony jest dla zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, C₆H₆, PM₁₀, Pb i CO.

Poziom docelowy - jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych. Poziom ten określa się w celu zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość i jest określony dla: As, Cd, Ni, B(a)P i O₃,

Poziom celu długoterminowego – jest to poziom substancji, poniżej którego, zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy, bezpośredni szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość jest mało prawdopodobny. Poziom ten ma być osiągnięty w długim okresie czasu, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie może być osiągnięty za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych. Poziom ten dotyczy ozonu.

Ocena jakości powietrza za rok 2009

Ocena powietrza po kątem ochrony zdrowia:

W zakresie oceny stężenia zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, CO, benzenu, pyłu PM₁₀, metali (ołów, arsen, kadm, nikiel) i benzo(a)piranu miasto Kołobrzeg należy do **Strefy Powiat Kołobrzeski** (kod: PL.32.07.p.01, powierzchnia: 725 km²).

Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza w 2009 roku na terenie strefy Powiat Kołobrzeski nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm, co dało podstawę do zaklasyfikowania jej pod względem wszystkich ww. zanieczyszczeń do klasy A.

Ocena jakości powietrza pod względem ochrony zdrowia dla zanieczyszczenia ozonem prowadzona jest dla **Strefy Zachodniopomorskiej**, na której zlokalizowany jest powiat kołobrzeski. Strefa posiada kod o numerze PL.32.00.b.20., a jej całkowita powierzchnia wynosi 22.591km². Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza pod względem stężenia ozonu w 2009 roku nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu – w tym przypadku strefa otrzymała klasę A. Natomiast w 2009 roku w Strefie Zachodniopomorskiej wystąpiły przekroczenia poziomu celu długoterminowego. Strefa otrzymała klasę D2. Przekroczenia zostały stwierdzone na podstawie pomiarów wykonywanych na automatycznych stacjach w Szczecinie, Widuchowej oraz w Storkowie. Dla strefy w klasie D2 opracowanie Programu Ochrony Powietrza nie jest wymagane, a działania wymagane w takim przypadku to ograniczenie emisji lotnych związków organicznych jako prekursorów powstawania ozonu. Działania te winny być ujęte w wojewódzkich programach ochrony środowiska. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego upływa w 2020 roku. Osiągnięcie celu długoterminowego ozonu powinno być dokonane za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych w ramach wojewódzkich programów ochrony środowiska.

Ocena powietrza pod kątem ochrony roślin:

W zakresie oceny stężenia zanieczyszczeń: SO₂ oraz NO_x miasto Kołobrzeg zostało zaliczone strefy Powiat Kołobrzeski (kod: PL.32.07.p.01, powierzchnia: 725 km²).

Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza w 2009 roku na terenie strefy Powiat Kołobrzeski nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm, co dało podstawę do zaklasyfikowania jej pod względem wszystkich ww. zanieczyszczeń do klasy A.

Ocena jakości powietrza pod względem ochrony roślin podobnie jak dla ochrony zdrowia dla zanieczyszczenia ozonem prowadzona została dla Strefy Zachodniopomorskiej, na terenie której zlokalizowane jest miasto Kołobrzeg.

Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza pod względem stężenia ozonu w 2009 roku nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu – w tym przypadku strefa otrzymała klasę A. Natomiast w 2009 roku w strefie zachodniopomorskiej wystąpiły

przekroczenia poziomu celu długoterminowego. Strefa otrzymała klasę D2. Dla strefy w klasie D2 opracowanie Programu Ochrony Powietrza nie jest wymagane. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego upływa w 2020 roku. Osiągnięcie celu długoterminowego ozonu powinno być dokonane za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych w ramach wojewódzkich programów ochrony środowiska.

Ocena jakości powietrza za rok 2010

Roczna ocena jakości powietrza w strefach za 2010 rok w stosunku do ocen wykonywanych w poprzednich latach zawiera nowe elementy w związku z nowym podziałem kraju na strefy. Ponadto po raz pierwszy w 2010 roku, w ocenie rocznej został uwzględniony pył PM_{2,5} według wymagań określonych Dyrektywie 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 roku w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (CAFE).

Ocena powietrza po kątem ochrony zdrowia:

W zakresie oceny stężenia zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, CO, benzenu, metali (ołów, arsen, kadm, nikiel) i benzo(a)pirenu miasto Kołobrzeg, zgodnie z nowym podziałem kraju na strefy zostało zaliczone do **Strefy Zachodniopomorskiej**, którą stanowi cały obszar województwa z wyłączeniem aglomeracji szczecińskiej i miasta Koszalin.

Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza w 2010 roku na terenie Strefy Zachodniopomorskiej nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm SO₂, NO₂, PM_{2,5}, CO, benzenu, metali (ołów, arsen, kadm, nikiel), co dało podstawę do zaklasyfikowania jej do klasy A pod względem tych zanieczyszczeń.

Strefę Zachodniopomorską zakwalifikowano do klasy wynikowej C ze względu na pył PM₁₀ oraz benzo(a)piren. Przypadki przekroczeń ze względu na które Strefę Zachodniopomorską zaliczono do strefy wynikowej C, nie zostały jednak stwierdzone na terenie miasta Kołobrzeg.

Na obszarze Strefy Zachodniopomorskiej przekroczenia stężeń benzo(a)pirenu zanotowano w Szczecinku oraz we wsi Widuchowa (powiat gryfiński). Natomiast przekroczenia stężeń pyłu PM₁₀ stwierdzono na terenie Strefy Zachodniopomorskiej w: Gryfinie, Myśliborzu, Szczecinku oraz Widuchowej.

Strefa Zachodniopomorska ze względu na stężenia pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu została zakwalifikowana do programów ochrony powietrza.

W wyniku przeprowadzonej oceny jakości powietrza pod względem stężenia ozonu, ze względu na ochronę zdrowia nie stwierdzono na terenie Strefy Zachodniopomorskiej przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu – w tym przypadku strefa otrzymała klasę A. Stwierdzono jednak przekroczenia poziomu celu długoterminowego - strefa otrzymała klasę D2.

Ocena powietrza pod kątem ochrony roślin:

W zakresie oceny stężenia zanieczyszczeń: SO₂ oraz NO_x miasto Kołobrzeg zostało zaliczone Strefy Zachodniopomorskiej. Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza w 2010 roku na terenie Strefy Zachodniopomorskiej nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm, co dało podstawę do zaklasyfikowania jej pod względem wszystkich ww. zanieczyszczeń do klasy A.

Ocena jakości powietrza pod względem ochrony roślin dla Strefy Zachodniopomorskiej, wskazała na brak przekroczeń poziomu docelowego dla ozonu – w tym przypadku strefa otrzymała klasę A. Stwierdzono natomiast wystąpienie przekroczeń celu długoterminowego dla ozonu.

4.7.WODY PODZIEMNE

Wody podziemne na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2006 -2010 nie były badane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Miarodajnym wskaźnikiem jakości tych wód mogą być wyniki badań wód wgłębnych w punkcie pomiarowym nr 377 w Dźwirzynie. Wody badane w tym punkcie w 2005 roku zaliczono do II klasy jakości (wody dobrej jakości), zgodnie z nieobowiązującym już Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 roku w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód.

W roku 2004 badane również były wody wgłębne przy punkcie wojewódzkiego monitoringu PA1 w miejscowości Kołobrzeg – Janiska. Wody zostały zakwalifikowane do jakości wód klasy IV, głównie ze względu na przekraczanie wskaźników normy dla manganu (Mn), żelaza (Fe) oraz amoniak (NH₄). Zanieczyszczenia te mają charakter rolniczy oraz geogeniczny. Obecnie punkt monitoringu jest nieczynny.

W otworach badawczych w Kołobrzegu i Dźwirzynie stwierdzono:

- zanieczyszczenia pochodzenia naturalnego takiej jak: chlorki, sól, potas, żelazo oraz substancji rozpuszczalnych w wodach podlegających wpływom wód morskich,
- zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego, głównie w postaci azotu amonowego.

4.8. WODY POWIERZCHNIOWE

Wody śródlądowe znajdujące się na terenie miasta Kołobrzeg to przede wszystkim ujściowy odcinek rzeki Parsęty. Wody morskie to 30-kilometrowy odcinek morza Bałtyckiego. Na jakość wód powierzchniowych wpływa wiele czynników, a przede wszystkim presje antropogeniczne oraz uwarunkowania naturalne tj. warunki klimatyczne, hydrologiczne, zdolność samooczyszczania.

Rzeka Parsęta

Na jakość wód rzeki Parsęty wpływ mają przede wszystkim zanieczyszczenia obszarowe z pól oraz z licznych miejscowości zlokalizowanych wzdłuż jej biegu. W dolnym odcinku rzeki głównymi źródłami zanieczyszczeń są miasta Białogard, Karlino i Kołobrzeg.

Jakość wód rzeki Parsęty ostatni raz badana była przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, w ramach monitoringu diagnostycznego w odcinku ujściowym położonym na terenie miasta Kołobrzeg w 2008 roku.

Tab. 13. Charakterystyka punktu pomiarowego Parsęta, ujście do morza (m. Kołobrzeg)

Nazwa rzeki	Km rzeki	Nazwa punktu pomiarowego	Kod punktu pomiarowego	Nazwa JCW	Typ JCW
Parsęta	2,0	Parsęta, ujście do morza (m. Kołobrzeg)	PL02S0101_0547	Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia	22

Źródło: Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w roku 2008 według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych

Wyniki przeprowadzonej oceny wód rzeki Parsęty przedstawiono w Tabeli poniżej.

Tab. 14. Wyniki oceny wód rzeki Parsęty w 2008 roku

Nazwa JCW	Rodzaj monitoringu	Ocena elem. fiz.–chem.	Ocena substancji szczególnie szkodliwych	Ocena elem. biolog.	Ocena stanu ekolog. /potencjału ekologicznego	Ocena stanu chem.	Ocena stanu w punkcie	Ocena stanu JCW
Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia	MD monitoring diagnostyczny	II	b.d.	I	dobry	b.d.	dobry	dobry

Źródło: Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w roku 2008 według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych

Przeprowadzone badania wykazały, iż wody Parsęty na terenie miasta Kołobrzeg charakteryzowały się dobrym stanem jakości wód i uzyskały dobrą ocenę stanu jednolitej części wód.

Wody przybrzeżne

Badania jakości wód przejściowych i przybrzeżnych w latach 2008-2009 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził w oparciu o Program Monitoringu Środowiska w Województwie Zachodniopomorskim w latach 2007-2009.

Ocena przeprowadzona została w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. Nr 162, poz. 1008).

Ocena końcowa wód przybrzeżnych w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Kołobrzegu wskazała na ogólny zły stan wód badanych w tym punkcie zarówno w 2008 jak i 2009 roku. Elementy fizykochemiczne cechowały się stanem poniżej dobrego zarówno w 2008 jak i 2009 roku. W 2008 roku ocena substancji szczególnie szkodliwych w badanym punkcie wskazała na stan dobry, natomiast w 2009 roku ocena pod kątem substancji szczególnie szkodliwych nie została wykonana. W 2008 roku ocena elementów biologicznych oraz stanu ekologicznego wskazywała na stan słaby, a w 2009 roku – na stan umiarkowany.

Tab. 15. Zestawienie wyników oceny jakości wód przejściowych i przybrzeżnych dla stanowiska pomiarowego zlokalizowanego w Kołobrzegu w 2008 i 2009 roku

Nazwa punktu	Rok	Ocena elementów fizykochemicznych	Ocena substancji szczególnie szkodliwych	Ocena elementów biologicznych	Ocena stanu ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Stan wód
5 – Kołobrzeg	2008	poniżej stanu dobrego	dobry	słaby	słaby	brak danych	zły
5 – Kołobrzeg	2009	poniżej stanu dobrego	brak danych	umiarkowany	umiarkowany	brak danych	zły

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie; Raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2008-2009

W 2010 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie nie prowadził badań monitoringowych wód powierzchniowych (rzek i jezior) natomiast wyniki badań wód przybrzeżnych z 2010 roku są w trakcie opracowywania, a ich ocena wykonana zostanie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. Nr 162, poz. 1008) w terminie do 30 czerwca 2011 roku.

4.9.CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW PRZYRODY OŻYWIONEJ

Szata roślinna

Na obszarze miasta Kołobrzeg występują naturalne ekosystemy bagienne, wodne i leśne, które są potencjalnym miejscem występowania cennych gatunków roślin.

- **Roślinność leśna i zaroślowa**

W północno-wschodniej części miasta, w obrębie użytku ekologicznego „Ekopark Wschodni” zachowały się stosunkowo niewielkie powierzchnie lasów bagiennych i łęgowych, zarośli łożowych, grądów i lasów bukowych. Bezpośrednio w strefie nadmorskiej tego obszaru, na klifach i wtórnie usypanych wydmach rozwinął się dynamiczny kompleks zarośli rokitnika, niskopiennych lasków oraz fragmentów zaburzonych fitocenoz leśnych nawiązujących do łęgów. W części północno-zachodniej Kołobrzegu wąski pas wydm porośnięty jest przez acidofilny las dębowo-brzozowy z dużym udziałem nasadzonej sosny. Na południowych krańcach miasta spotkać można z rzadka rozproszone wśród pól cierniste zarośla tarninowo-głogowe.

- **Roślinność halofilna**

Solniska w Kołobrzegu, ze względu na konfigurację terenu, pozbawione są kontaktu z wodą morską. Ich występowanie uwarunkowane jest obecnością słonych źródeł. Dzięki swojemu pochodzeniu i położeniu należą do wyjątkowych na polskim wybrzeżu.

Mimo dużych strat wynikających z destrukcyjnej działalności ludzkiej i zaniechania umiarkowanego wykorzystywania solnisk, utrzymująca się roślinność halofilna Kołobrzegu jest zróżnicowana i bogata w gatunki cenne i interesujące przyrodniczo.

- **Roślinność inicjalna i murawowa klifów i wydm**

Jej występowanie związane jest z linią wybrzeża, która w granicach Kołobrzegu ma długość 11 km i jest zróżnicowana na dwa typy brzegu: wydmy - w zachodniej części miasta oraz na odcinku ok. 2 km na wschód od ujścia Parsęty oraz klifowy - powyżej 2 km na wschód od ujścia Parsęty.

- **Roślinność łąkowa i szuwarowa torfowisk niskich**

Na torfach niskich pradoliny kołobrzesko-kamieńskiej, we wschodniej części miasta, rozwinął się szereg zbiorowisk o charakterze półkulturowym, przyjmujących bardziej naturalne cechy w zależności od warunków siedliskowych. Zbiorowiska szuwarowe i wielkoturzycowe tworzą mozaikowy układ, często wzajemnie się przenikając. Ich skład florystyczny jest z tego powodu zbliżony i dość ubogi, a o różnicy między fitocenozą decyduje dominacja jednego z gatunków. Wśród agregacji traw i turzyc wyjątkowy element stanowią barwne, wielogatunkowe zbiorowiska ziołorośli *Filipendulo-Geranium*. Najpiękniej wykształcone występują we wschodnim krańcu „Ekoparku Wschodniego”, na południowy-zachód od dawnego lotniska wojskowego.

- **Roślinność wodna i nadbrzeżna**

Związana jest z rzeką Parsętą i Kanałem Drzewnym, gdzie rozprzestrzeniony jest zespół *Nuphareto-Nymphaeetum albae*, zbiorowisko makrohydrofitów zakorzenionych, o liściach pływających po powierzchni.

Roślinność wodna występuje również w rowach melioracyjnych na Owczym Bagnie, w zachodniej części Kołobrzegu. Dotyczy to szczególnie rowu biegnącego równolegle do brzegu morskiego.

Do zbiorników wód stojących należą w Kołobrzegu: pozbawiony roślinności staw w Parku im. Dąbrowskiego, oczka śródleśne i oczka śródpolne na terenie „Ekoparku Wschodniego”.

- **Roślinność segetalna, ruderalna i wydepczykowa**

Charakter miejski terenu badań sprawia, że uprawy rolne i związane z nimi zbiorowiska chwastów należą do rzadkości. Mają swoje stanowiska jedynie w południowej części Kołobrzegu, w okolicach Stramnicy i po zachodniej stronie Parsęty, w okolicach Zieleniewa.

Lasy

Lasy na obszarze miasta zajmują 50,5 ha (wg GUS, dane za 2009 rok), co stanowi 2% całej powierzchni miasta.

Lasy są najbardziej naturalną formacją przyrodniczą związaną z krajobrazem oraz niezbędnym czynnikiem równowagi środowiska przyrodniczego. Lasy spełniają bardzo różnorodne funkcje w sposób naturalny, którymi są:

- funkcje ekologiczne (ochronne) – zapewniając stabilizację stosunków wodnych, ochronę gleb przed erozją, kształtującą klimat, stabilizującą klimat atmosfery tworząc, warunki do zachowania potencjału biologicznego gatunków i ekosystemów zachowując różnorodność i złożoność krajobrazu;

- funkcje produkcyjne – polegające na pozyskaniu drewna z zachowaniem odnawialności;
- funkcje społeczne – służące kształtowaniu korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa.

Lasy mają istotne znaczenie gospodarcze i są kluczowym elementem bezpieczeństwa ekologicznego oraz mają szczególne znaczenie w ochronie środowiska naturalnego.

Do lasów ochronnych należą:

- lasy w miastach;
- lasy gleboochronne;
- lasy wodoochronne;
- lasy – ostoje zwierząt chronionych;
- lasy – drzewostany nasienne.

Na obszarze miasta występują w przeważającej większości lasy liściaste z małą domieszką drzew iglastych, przeważnie sosny.

Na terenach obniżonych występują lasy bagienne i łęgowe (olsy). W najbardziej zabagnionych terenach występuje porzeczek czarna i wierzba szara. W zależności od środowiska (położenie terenu) występują lasy bukowe. Na obszarach o wysokim lustrze wody występuje olsza czarna, olsza szara i topole. W pasie nadmorskim w części zachodniej występują siedliska o drzewostanie mieszanym lasu brzoźowo-dębowego. Mimo preferowania sosny, udział gatunków borowych w sumie jest nieznaczny.

Lasy spełniają znaczną rolę w likwidowaniu zanieczyszczenia środowiska naturalnego. W lasach absorpcja pyłów wynosi od 30 do 50%, a także następuje absorpcja substancji gazowych.

Tab. 16. Powierzchnia lasów na terenie miasta Kołobrzeg w 2009 roku

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]
LEŚNICTWO WSZYSTKICH FORM WŁASNOŚCI	
Powierzchnia gruntów leśnych	
ogółem	50,7
las ogółem	50,5
lesistość w %	2,0
grunty leśne publiczne ogółem	44,7
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	18,7
grunty leśne prywatne	6,0
LASY NIESTANOWIĄCE WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA	
Powierzchnia gruntów leśnych	
ogółem	32,0

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]
las ogółem	32,0
lasy ochronne	26,0
grunty leśne prywatne ogółem	6,0
grunty leśne prywatne osób fizycznych	2,0
grunty leśne gminne ogółem	26,0
grunty leśne gminne lasy ogółem	26,0
grunty leśne gminne lasy ochronne	26,0
Pozyskanie drewna (grubizny)	
ogółem	114
las prywatne	114

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Parki i zadrzewienia

Parki miejskie, aleje, starodrzewy, cmentarze stanowią element krajobrazu, jako składnik szaty roślinnej, ostoja fauny i zasobów kulturalnych.

Wśród parków zlokalizowanych na terenie miasta na szczególną uwagę zasługują:

- **Park im. Stefana Żeromskiego**

Park położony jest w północnej części miasta między brzegiem morza a ulicami – Obrońców Westerplatte, Rodziewiczówny, Sikorskiego, Sułkowskiego.

Park o powierzchni 25 ha został założony w 1882 r. Nawiązująca do pierwotnych zbiorowisk nadmorskich flora została wzbogacona interesującymi egzotami. Przed 1935 r. notowano tu (obecnie brak): jodłę olbrzymią, jodłę kaukaską, świerk Engelmanna. W 1997 r. został zaplanowany zakres prac pielęgnacyjnych i cięć sanitarnych. Wycięto wtedy kilkaset drzew i w kilku miejscach wycięto całkowicie podszyt. Kierowano się wówczas względami estetycznymi oraz bezpieczeństwem spacerowiczów. Uznano również, że przerzedzenie drzewostanu wpłynie pozytywnie na dalszy wzrost drzew.

- **Park im. Aleksandra Fredry**

Park położony jest w północno-wschodniej części miasta, między ulicami – Sułkowskiego, Fredry, 4 Dywizji Wojska Polskiego, Wschodnia.

Na terenie parku leśnego o powierzchni 21 ha znajduje się fort z 1807 r., przebudowany w 1959 r. na amfiteatr. Występują tam m. in. takie gatunki drzew jak: dąb burgundzki, dąb błotny, grab pospolity, cypryśnik błotny, buk pospolity, sosna wejmutka i in. W 1997 r. został zaplanowany zakres prac pielęgnacyjnych i cięć sanitarnych w celu odstonięcia cypryśników błotnych, po którym wycięto i kilkaset drzew. Fakt ten sprawił że park częściowo zatracił charakter leśny.

- **Park im. Jedności Narodowej**

Park położony jest w północno-zachodniej części miasta, między brzegiem morskim z ul. Arciszewskiego. Park leśny o powierzchni 7,5 ha jest kontynuacją obecnie ogrodzonego terenu o powierzchni 37 ha, należącego do Portu Wojennego. Najcenniejszymi elementami drzewostanu parku są: olsza czarna, brzoza brodawkowa, buk wschodni, świerk sitkajski, jodła olbrzymia, bez koralowy odm. Strzępolistnej, wiąz holenderski odm. Camperdowna.

Objęcia opieką wymagają wszelkie zadrzewienia przydrożne urozmaicające krajobraz, które stanowią swoiste korytarze ekologiczne wśród pól oraz osłonę przed wiatrami. Aleje drzew wymagają również opieki, a szpalery o przerwanej ciągłości należy uzupełniać dosadzając odpowiednie gatunki.

Lasy, parki i inne zadrzewienia stanowią naturalną osłonę przed występującymi wiatrami, co ma duże znaczenie dla ludności mieszkającej i przebywającej na tym terenie.

Zieleń przykościelna i cmentarna

Zieleń przykościelna, do której należą drzewa i aleje, stanowią wysoka wartość przyrodniczą. Cennym obszarem pod względem przyrodniczym są tereny nieczynnych cmentarzy. Obszary cmentarne są ostojami występowania wielu gatunków roślin będących przedmiotem ochrony.

Flora

Zgodnie z opracowaną „Waloryzacją Przyrodniczą Miasta Kołobrzeg” stwierdzono, że na terenie miasta występuje wiele gatunków prawnie chronionych. Zanotowano 38 gatunków, w tym 28 podlegających ochronie całkowitej i 10 – ochronie częściowej.

Na terenie miasta Kołobrzeg stwierdzono 116 gatunków roślin uważanych za rzadkie lub zagrożone w swoim istnieniu.

Zachowanie tych gatunków ma ogromne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej tych obszarów. Na obszarze miasta zanotowano 982 gatunki roślin naczyniowych.

Fauna

Na obszarze miasta Kołobrzeg występuje duże zróżnicowanie siedliskowe, na co wpływ ma położenie nad Morzem Bałtyckim, depresyjny charakter obszarów przybrzeżnych oraz przepływanie rzeki Parsęty. Fauna Bałtyku jest pod względem ilości gatunków uboga, co wynika z niskiego zasolenia.

Na obszarze miasta i wód przyległych osiedliła się znaczna ilość bezkręgowców i kręgowców. Do nich należą:

- bezkręgowce:
 - mięczaki,
 - owady,

- kręgowce:
 - minogi i ryby,
 - płazy,
 - gady,
 - ptaki,
 - ssaki.

Zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją fauny przez zespół opracowujący „Waloryzację Przyrodniczą Miasta Kołobrzeg”, na obszarze miasta Kołobrzeg wyróżniono kilka typów środowisk zasiedlonych przez bezkręgowce:

- obszar strefy przybrzeżnej Bałtyku;
- obszar wydm białych;
- obszar wydm ciemnych z pasem lasu nadmorskiego;
- obszar podmokłych użytków zielonych;
- rzeka Parsęta i małe oczka wodne.

Na obszarze miasta stwierdzono 8 gatunków bezkręgowców objętych ochroną prawną, do których należą: paż żeglarz, biegacz fioletowy, ślimak winniczek, trzmiel ziemny, trzmiel kamiennik, trzmiel rudy, trzmiel gajowy i trzmiel mrowiskowy.

Minogi i ryby

Ustalono, że na obszarze miasta objęto ochroną prawną 9 gatunków, 4 gatunki znajdują się na Polskiej Czerwonej Liście Zwierząt, 3 gatunki na Czerwonej Liście Zwierząt Pomorza Zachodniego, 19 gatunków z Czerwonej Listy Meklemburgii, 26 gatunków z Czerwonej Listy Brandenburgii oraz 10 gatunków umieszczonych w dyrektywach międzynarodowych.

Płazy

Występujące na obszarze miasta, w ilości dziewięciu, gatunki płazów są objęte ścisłą ochroną gatunkową.

Gady

Na obszarze miasta stwierdzono występowanie sześciu gatunków gadów, które są pod ochroną. Do nich należą: padalec zwyczajny, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata i żółw błotny. Dodatkowo żółw błotny wpisany został do Polskiej Czerwonej Listy Zwierząt.

Ptaki

Na obszarze miasta stwierdzono przebywania 190 gatunków ptaków, z czego lęgowych jest 130 gatunków. Ochroną prawną objęte są 174 gatunki ptaków. Do najcenniejszych należą: batalion, bielik, bocian biały, bocian czarny, cyraneczka, cyranka, czajka, czapla siwa, derkacz, dzięcioł czarny, gągól, kania ruda, kormoran czarny, mewa czarnogłowa, mewa mała i inne mewy, nurogęs, przepiórka, pustułka, rybitwy, słonka, zimorodek i żuraw.

Ssaki

Na obszarze miasta Kołobrzeg stwierdzono 42 gatunki ssaków. Ochroną prawną objęto 14 gatunków, do których należą: borowiec wielki, gacek brunatny, gronostaj, jeż wschodni, karlik malutki, kret, łasica, morświn, mroczek późny, nocek rudy, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, rzęsorek rzeczek i wiewiórka.

Obszary i obiekty prawnie chronione

Obszar chronionego krajobrazu

Uchwałą Nr X/46/75 W.R.N. w Koszalinie z dnia 17.11.1975 r. w sprawie stref chronionych krajobrazu (Dz.U.W.R.N. w Koszalinie z dnia 02.12.1975 r. nr 9, poz. 49-50) powołano „Koszaliński Pas Nadmorski”. W granicach „Koszalińskiego Pasa Nadmorskiego” znajduje się znaczna powierzchnia miasta Kołobrzeg. Obszar chronionego krajobrazu został powołany w celu ochrony krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego, który obejmuje cały pas nadmorski z wydmami oraz większość parków miejskich.

Użytek ekologiczny

Rada Miasta w Kołobrzegu Uchwałą nr XXIX/278-96 z dnia 25.03.1996 r. uznała tereny bagienno leśne położone na wschodniej części Kołobrzegu za użytek ekologiczny pod nazwą „Ekopark Wschodni”. Powierzchnia użytku ekologicznego wynosi 381 ha. Przedmiotem ochrony jest zachowanie zespołu biocenoz składającego się z mułu wydmorego, torfowisk niskich o charakterze halofilnym oraz fragmentów lasów liściastych dębowo-bukowych na płatach moreny dennej.

Pomniki przyrody

Na terenie miasta Kołobrzeg istnieje 11 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew, grupy drzew i alei.

Tab. 17. Wykaz istniejących pomników przyrody

Lp.	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska	Położenie	Akt prawa miejscowego
1	buk pospolity	<i>Fagus sylvatica</i>	Park im. gen. Dąbrowskiego	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
2	buk pospolity	<i>Fagus sylvatica</i>	Park 18 Marca	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
3	buk pospolity odm. powcinana	<i>Fagus sylvatica 'Laciniata'</i>	Park 18 Marca	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
4	cypryśnik błotny	<i>Taxodium distichum</i>	Park miejski im. Żeromskiego	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
5	cypryśnik błotny	<i>Taxodium distichum</i>	Park miejski im. Fredry	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
6	grab pospolity	<i>Carpinus betulus</i>	Skwer pomiędzy ul. Spacerową a Towarową	Uchwała nr XVI/211/03 Rady Miejskiej w Kołobrzegu
7	jodła kalifornijska	<i>Abies concolor</i>	Park miejski im. Fredry	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
8	kasztanowiec czerwony	<i>Aesculus x carnea</i>	Park 18 marca	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
9	korkowiec amurski	<i>Phellodendron amurense</i>	Cerkiew, ul. Szpitalna 4	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
10	lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	Ul. Rieczna	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
11	platan klonolistny	<i>Platanus x hispanica 'Acerifolia'</i>	Ul. Łopuskiego (na całym ciągu ulicznym)	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.

Źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, 2010 r.

Obszary Natura 2000

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 roku w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla 9 regionów biogeograficznych, tj. alpejskiego, atlantyckiego, borealnego, kontynentalnego, panońskiego, makaronezyjskiego, śródziemnomorskiego, stepowego i czarnomorskiego. W Polsce występują 2 regiony: kontynentalny (96 % powierzchni kraju) i alpejski (4% powierzchni kraju). Dla każdego kraju określa się listę referencyjną siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których należy utworzyć obszary Natura 2000 w podziale na regiony biogeograficzne.

Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, które zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO), specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

Na terenie miasta Kołobrzeg znajdują się następujące obszary NATURA 2000:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „**Dorzecze Parsęty**” (kod obszaru: PLH 320007),
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „**Trzebiatowsko – Kołobrzeski Pas Nadmorski**” (kod obszaru: PLH 320017),
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „**Zatoka Pomorska**” (kod obszaru: PLB 990003).

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dorzecze Parsęty” (PLH 320007)

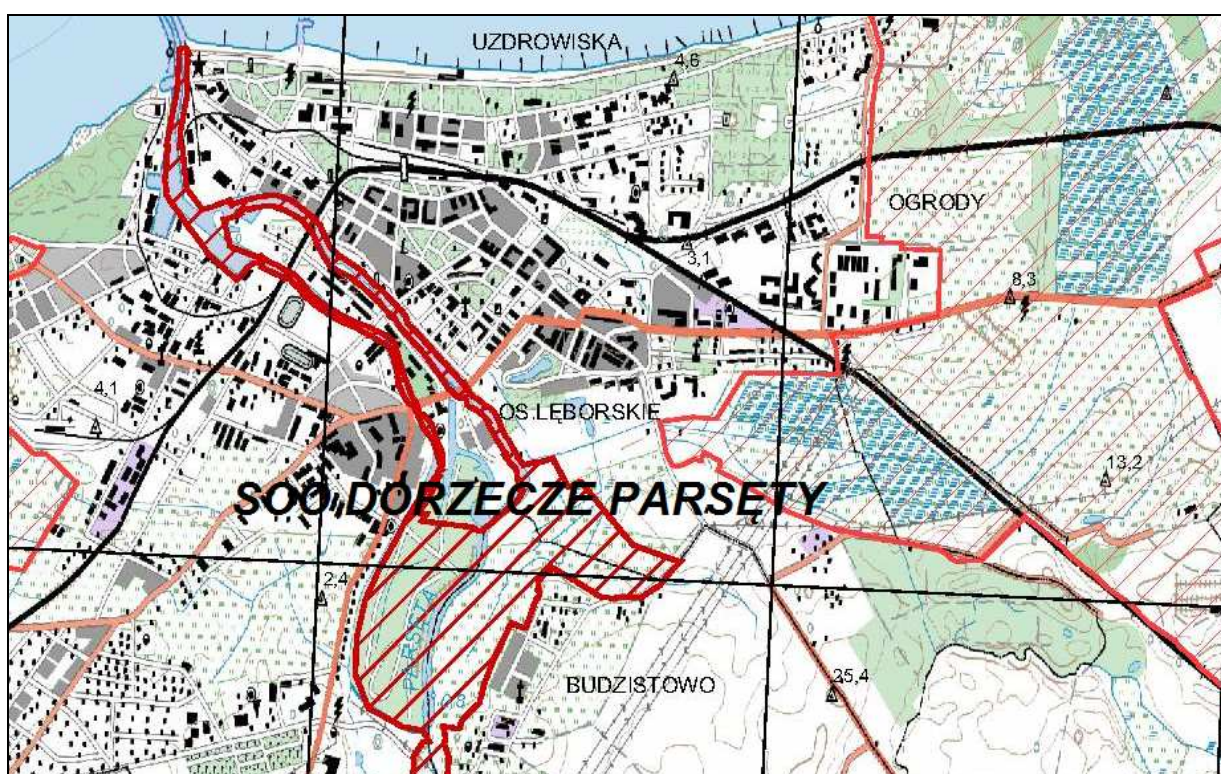
Obszar znajduje się na terenach Miasta i Gminy Kołobrzeg, Gminy Dygowo, Gminy Gościno oraz Gminy Ustronie Morskie. Obszar został ustanowiony na mocy decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG (dokument nr C(2008) 8039) (2009). Całkowita powierzchnia obszaru to 27.710,4 ha. Dolina rzeki Parsęty zajmuje powierzchnię od źródeł koło Parsęcka aż po strefę ujściową w Kołobrzegu.

Obszar swoim zasięgiem obejmuje:

- źródła Parsęty koło Parsęcka;
- naturalną rynnę rzeki Parsęty - od Radomyśla do Krosina - w otoczeniu kompleksów leśnych, z dopływami: Kłudawa, Knyczanka, Gęsia Rzeka i Rudy Rów;
- strome jary i wąwozy rzeki Perznicy, Trzebiegoszczy i Łozicy;
- liczne zakola, starorzecza, torfowiska, lasy łąkowe i zarośla wierzbowe pomiędzy Krosinem a Osówkiem;
- dolinę Dębnicy;
- przełomowy odcinek rzeki Parsęty koło Osówka oraz leśny kompleks z jeziorami i torfowiskami k. Byszyna;
- dolinę Parsęty, od Byszyn do Karlina, z ujściowymi odcinkami rzek - Mogilica, Topiel, Pokrzywnica i Radew;
- naturalną rynnę rzeki pomiędzy Karlinem a Rozcięcinem oraz dopływ rzeki Pyszki;
- dolinę Parsęty koło Kołobrzegu.

Dolina Parsęty jest szczególnie cenną ostoją ze względu na występowanie tu zróżnicowanych typów siedlisk i znaczne bogactwo świata roślin i zwierząt. Osobliwością regionu jest jedyne na Pomorzu stanowisko śledzienicy naprzeciwlistnej. Dominują tu siedliska leśne, w mniejszym stopniu łąkowe i zaroślowe. Charakterystyczne są skupiska źródeł wapiennych i nawapiennych, zróżnicowanie mokradeł i torfowisk. Występuje tu 25 różnych typów siedlisk, zamieszczonych w I Załączniku Dyrektywy Siedliskowej: bory i lasy bagienne, dąbrowy acydofilne, górskie i niżowe ziołorośla nadrzeczne i okrajkowe, gąd subatlantycki, grąd subkontynentalny i środkowoeuropejski, jeziora lobeliowe, kwaśne buczyny, lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe, łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosienniczków, niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie, obniżenia dolinkowe i pła mszarne, starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne, suche wrzosowiska, suche, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glauce*), torfowiska alkaiczne, torfowiska przejściowe i trzęsawiska, torfowiska przejściowe z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska wysokie zdegradowane lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym, zalewane, muliste brzegi rzek, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, źródliska nawapienne, żyzne buczyny. Ostoja jest również szczególnie cenna ze względu na występujące tu gatunki

zwierząt. Tarło odbywają tu łososie, troć wędrowna, pstrąg potokowy i lipień, ponadto wody Parsęty zamieszkują również strzelba potokowa, węgorz i certa. Dorzecze Parsęty jest naturalnym obszarem rozrodu wydry i miejscem bytowania licznych gatunków ptaków, z czego około 34 gatunki znajdują się na liście w I załączniku Dyrektywy Ptasiej np.: ortolan, gąsiorek, świergotek polny, muchówka mała, muchówka białoszyja, podróżniczek, lerka, dzięcioł średni, dzięcioł czarny, zimorodek, lelek, sowa błotna, puchacz, rybitwa czarna, derkacz, żuraw, błotniak zbożowy, błotniak stawowy, kania czarna, kania ruda, trzmieljad, bielik, rybołów, orlik krzykliwy, bocian czarny, bocian biały, bąk.

Ryc. 9. Położenie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Dorzecze Parsęty” na terenie miasta Kołobrzeg
Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Trzebiatowsko – Kołobrzesci Pas Nadmorski” (PLH 320017)

Obszar znajduje się na terenach Miasta i Gminy Kołobrzeg, Gminy Dygowo oraz Gminy Ustronie Morskie. Obszar został ustanowiony na mocy decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmując na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG (dokument nr C(2008) 8039) (2009). Całkowita powierzchnia obszaru to 17.468,8 ha. Ostoja obejmuje najlepiej zachowany fragment zróżnicowanego geomorfologicznie wybrzeża Bałtyku: brzegi klifowe

(aktywne - erodujące i ustabilizowane z zaroślami), wydmore, mierzeje odcinające lagunowe jeziora przymorskie, płytkie ujścia rzek. Typowo wykształcony układ pasowy biotopów obejmuje pas wód przybrzeżnych, plażę z ugrupowaniami organizmów psammofilnych oraz pasami kidziny, inicjalne stadia wydmy białych, wydmy szare z roślinnością niską (ugrupowania porostów, psammofilne zbiorowiska trawiaste z okazami mikołajka nadmorskiego, zakrzewienia, stadia inicjalne boru bażynowego), wydmy ustabilizowane porośnięte borami bażynowymi (najlepiej zachowane w regionie fragmenty tych borów między Mrzeżynem a Pogorzelią z bogatymi populacjami gatunków charakterystycznych), zagłębienia międzywydmowe z mokradłami (w tym stadia inicjalne mszarów). W mezotroficznych lasach mieszanych na podłożu piaszczystym (*Betulo-Quercetum*) występuje charakterystyczny wiciokrzew pomorski. Na zapleczu pasa wydmorego kompleksy lasów bagiennych i łągowych częściowo na podłożu torfowym: wokół jeziora Liwia Łuża, między Włodarką a Mrzeżynem, na południowy zachód od Dźwiżyna i SW od Kołobrzegu. Wyniesienia moreny dennej, w pasie brzegowym pokryte są głównie lasami mieszanymi z wiciokrzewem pomorskim. Charakterystycznym elementem pasa brzegowego są jeziora lagunowe, oddzielone od morza wąskim pasem mierzei: Resko Przymorskie i Liwia Łuża. Pełnią ważną rolę jako ostoje ptaków, obfitują także w cenne gatunki flory. Nad j. Liwia Łuża odnaleziono niewielkie stanowisko selerów błotnych. Od południa obszar Ostoi zamknięty jest rozległym, pasmowym obniżeniem Pradoliny Bałtyckiej, w dużym stopniu wypełnionej pokładami torfów niskich, w większości odwodnionych w przeszłości i wykorzystywanych jako użytki zielone. Obszar pradoliny przecięty jest siecią kanałów oraz mniej lub bardziej naturalnych cieków (m. in. Rega, Stara Rega, Parsęta, Czarwonka). W ich korytach, starorzeczach oraz na brzegach rozwijają się zbiorowiska roślin wodnych z udziałem halofitów. Obecnie duży procent powierzchni pradoliny nie jest użytkowany rolniczo. Na obrzeżach pradoliny obserwuje się rozwój zarośli z udziałem woskownicy europejskiej. W wyniku degradacji urządzeń hydrotechnicznych występuje miejscowe zabagnienie terenu i okresowe zalewanie, w tym wodami słonawymi.

Ryc. 10. Położenie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” na terenie miasta Kołobrzeg

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pomorska” (PLB 990003)

Obszar zajmuje około 49,1 ha powierzchni na terenie województwa zachodniopomorskiego, z czego 10,6 ha znajduje się w granicy gminy wiejskiej Kołobrzeg, 5,3 ha w granicach miasta Kołobrzeg oraz 6,5 ha w granicach gminy Ustronie Morskie. Zatoka Pomorska to duży przybrzeżny akwen Bałtyku rozdzielony granicą Polski i Niemiec. Środkową część ostoi zajmuje duże wypłylenie zwane Ławicą Odrzańą, gdzie głębokość morza dochodzi jedynie do 8 m. Dno Ławicy pokryte jest żwirem i dużymi głazami. Jest to dogodne siedlisko mięczaków i roślinności morskiej – makroalg. Akwen jest również jednym z ważniejszych miejsc rozrodu śledzia i dojrzewania ryb płastugokształtnych. Ze względu na zasobność i dostępność pożywienia ta część Zatoki jest szczególnie licznie wykorzystywana jako żerowisko przez ptaki zimujące i migrujące. Występowanie i liczebności 11 gatunków pozwalają na utworzenie dla ich ochrony ostoi ptaków Natura 2000. Są to: nury: czarnoszyi i rdzawoszyi, perkozy: dwuczuby, rdzawoszyi, rogaty, lodówka, markaczka, uhla, bielaczek, szlachar i nurnik. Spośród tych gatunków 3 wymienione są w I Załączniku Dyrektywy Ptasiej. Charakterystyczne jest, że kutrom rybackim na łowiskach towarzyszą licznie mewy. Obserwuje się tu duże koncentracje m.in. mewy siodłatej szacowane na 590-2900 osobników. Na tym obszarze nie ma ustanowionych form ochrony przyrody. Akwen ten jest planowany do objęcia ochroną w ramach Bałtyckiego Systemu Ochrony Przyrody (BSPA).

Ryc. 11. Położenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pomorska” na terenie miasta Kołobrzeg
Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

5. GŁÓWNE ŹRÓDŁA ZAGROŻEŃ ŚRODOWISKA W MIEŚCIE KOŁOBRZEG

5.1. ZAGROŻENIA WÓD PODZIEMNYCH

Główne przyczyny zanieczyszczenia wód podziemnych mają pochodzenie antropogeniczne. Stopień zanieczyszczenia wód podziemnych w największym stopniu zależy od głębokości zalegania oraz izolacji poziomu wodonośnego od powierzchni terenu oraz od lokalizacji potencjalnego źródła zagrożeń.

Głównym zagrożeniem dla jakości wód podziemnych jest sposób zagospodarowania i użytkowania terenu (stopień skanalizowania, stacje paliw, składowiska odpadów itp.). Poprawa lub pogorszenie stanu gospodarki komunalnej na terenie gminy mają, zatem bezpośredni wpływ na jakość wód podziemnych.

Zagrożenie dla jakości wód podziemnych może wiązać się także z zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego, związanego np. z niewłaściwym stosowaniem nawozów sztucznych, organicznych i środków ochrony roślin (niedostosowane termin i dawki nawożenia).

Zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowi również deponowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych (bezpośrednio na ziemi, w ciekach wodnych itp.).

5.2.ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Na jakość wód powierzchniowych wpływają uwarunkowania naturalne: warunki klimatyczne, jakość gleb, podłoże geologiczne oraz presje antropogeniczne.

Najpoważniejszymi czynnikami obniżającymi jakość wód powierzchniowych na terenie miasta są:

- odprowadzanie ścieków z komunalnych oczyszczalni ścieków do wód powierzchniowych;
- zanieczyszczenia obszarowe – spływy powierzchniowe z użytków rolnych;
- deponowanie odpadów (tzw. dzikie wysypiska) w ciekach wodnych oraz na powierzchni terenu.

Potencjalne zagrożenie stanowią mogą zrzuty nieoczyszczonych ścieków przemysłowych i komunalnych. Siecią kanalizacyjną na terenie miasta objętych jest 99% mieszkańców, w związku z tym zagrożenie to zostało w znacznym stopniu ograniczone. Sieć kanalizacyjną należy jednak na bieżąco modernizować i sukcesywnie rozbudowywać.

Zanieczyszczenia obszarowe są odprowadzane do wód w sposób niezorganizowany, trudny do określenia pomiarowego. Głównym źródłem tych zanieczyszczeń są mineralne i organiczne nawozy stosowane pod uprawy oraz chemiczna ochrona roślin. Transport tych substancji z terenu zlewni odbywa się przez wody roztopowe, opadowe i infiltracyjne na całej długości rzeki. Powyższy zespół zagrożeń doprowadza do nadmiernego wzbogacenia wód w substancje biogenne. Nadmierne użyznienie wód powoduje nadmierny rozwój organizmów, a ich masowy rozkład obniża parametry biochemiczne wód.

5.3.ZAGROŻENIA POWIETRZA

Zmiany antropogeniczne (wywołane działalnością człowieka) składu atmosfery można zaklasyfikować do 3 grup:

- zmiany składu chemicznego, tzn. wprowadzanie do powietrza nowych składników gazowych,
- zanieczyszczenia mechaniczne (zapylenie),
- zanieczyszczenia energetyczne (głównie termiczne).

Emisja niska

Problem niskiej emisji związany jest z wykorzystywaniem węgla jako głównego paliwa do wytwarzania ciepła w gospodarstwach domowych zaopatrywanych z indywidualnych systemów

grzewczych. Udział emisji niskiej w ogólnej ilości emitowanych do powietrza zanieczyszczeń jest trudny do zbilansowania ze względu na rozproszenie źródeł emisji.

Przyczyną tego jest spalanie paliw tanich o dużej zawartości siarki i mało korzystnych parametrach grzewczych oraz spalanie śmieci. W związku z powyższym duże znaczenie mają działania podejmowane m.in. przez indywidualnych mieszkańców prowadzące do zmiany ogrzewania z węglowego na gazowe lub olejowe.

Emisja ze źródeł komunikacyjnych

Do znaczących niezorganizowanych źródeł należy zaliczyć emisję zanieczyszczeń związanych z transportem samochodowym. Szybki rozwój motoryzacji, a w konsekwencji ciągle zwiększająca się na drogach liczba pojazdów samochodowych, prowadzi do wzrostu emisji dwutlenków azotu, tlenku węgla, węglowodorów i ołowiu.

Do obszarów narażonych na terenie Miasta Kołobrzeg należy zaliczyć tereny położone bezpośrednio przy drodze krajowej Nr 11 Kołobrzeg – Koszalin – Poznań oraz przy drogach wojewódzkich i powiatowych.

Źródłem emisji komunikacyjnej są także stacje paliw zlokalizowane na terenie miasta.

5.4. HAŁAS

Ze względu na środowisko występowania możemy dokonać podziału hałasu na trzy podstawowe grupy:

- hałas w przemyśle (przemysłowy),
- hałas w pomieszczeniach mieszkalnych, użyteczności publicznej i terenach wypoczynkowych (komunalny),
- hałas od środków transportu (komunikacyjny).

Głównym źródłem hałasu komunikacyjnego w Kołobrzegu jest droga krajowa Nr 11, której długość na terenie miasta wynosi 9,4 km.

5.5. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska pola elektromagnetyczne definiuje się jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

Źródłem pól elektromagnetycznych emitowanych do środowiska w powyższym zakresie częstotliwości są stacje i linie elektroenergetyczne, urządzenia radionadawcze i radiokomunikacyjne oraz liczne urządzenia medyczne i przemysłowe. Wpływ tych urządzeń na

środowisko jest zależny od częstotliwości ich pracy, ale przede wszystkim od wielkości wytwarzanej przez nie energii. W związku z tym z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają następujące obiekty:

- linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym równym 110 kV lub wyższym;
- obiekty radionadawcze, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne;
- urządzenia radiokomunikacyjne, w tym stacje bazowe telefonii komórkowej o częstotliwości 450 – 1800 MHz, których sieć rozwinęła się znacznie w ciągu ostatnich lat;
- urządzenia radiolokacyjne.

Podstawowa zasada ochrony przed polami elektromagnetycznymi została zapisana w art. 121 Prawa ochrony środowiska. Zgodnie z ww. artykułem „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach; zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane”.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku z wyróżnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U.2003.192.1883).

Zgodnie z art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Dnia 12 listopada 2007 zostało wydane Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U.2007.221.1645).

Badanie pól elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim jest przeprowadzane i nadzorowane przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Wyniki przeprowadzonych badań publikowane są w raportach o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim.

Na terenie miasta Kołobrzeg zlokalizowanych jest 18 stacji bazowych telefonii komórkowej.

Postępowanie administracyjne związane z lokalizacją stacji bazowych telefonii komórkowej odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa ochrony środowiska i poprzedzone jest procedurą ocen oddziaływania na środowisko. Przepisy ochrony środowiska nakładają na inwestora obowiązek wykonania pomiarów pól elektromagnetycznych bezpośrednio po uruchomieniu obiektu.

5.6.GLEBA I POWIERZCHNIA TERENU

Wpływ na jakość gleb na terenie miasta mają głównie: zanieczyszczenie gleb (szczególnie metalami ciężkimi), zakwaszenie gleb oraz procesy erozyjne.

Na terenie miasta występują charakterystyczne dla terenów zabudowanych gleby antropogeniczne – przekształcone w wyniku działalności człowieka.

Charakteryzują się skróconym profilem glebowym, w którym mogą występować domieszki materiałów obcych m.in. budowlanych. Większość warstw tego typu gleb wykazuje wysoki stopień zagęszczenia. Gleby te w większości przykryte są powierzchnią litą w postaci chodników, jezdni, uniemożliwia to między innymi obieg wody oraz życie na poziomie mikrobiologicznym. Gleby antropogeniczne wykazują wysokie zasolenie, spowodowane stosowaniem soli w okresie zimowym w celu przeciwdziałania skutkom oblodzenia dróg i chodników, co powoduje to negatywne skutki dla wzrostu i rozwoju roślin.

Erozja jest procesem geologicznym i pod pojęciem erozji gleb rozumie się zarówno procesy naturalne powodowane przez wodę, wiatr i śnieg, jak i antropogeniczne przeobrażające powierzchnię i włącznie powierzchnię ziemi.

Tereny erodowane, w tym zwłaszcza agro-ekosystemy, cechują się znacznie zachwianą równowagą biologiczną, prowadzącą do negatywnych i najczęściej trwałych zmian warunków ekologicznych i techniczno-organizacyjnych.

W warunkach polskich za najważniejszą uznaje erozję powodowaną przez wodę (erozja wodna) i wiatr (erozja wietrzna).

Erozja wodna - przeobrażenie i degradowanie wierzchniego i głębszych poziomów gleb w wyniku oddziaływania spływów powierzchniowych z deszczu lub tającego śniegu oraz wód rzecznych. Należą do niej procesy powierzchniowe, liniowe i podziemne.

Erozja wietrzna (eoliczna) - przeobrażenie i degradowanie gleb pod wpływem erozyjnego oddziaływania wiatru. Należą do niej procesy deflacji, korazji i akumulacji.

Erozja wodna powierzchniowa polega głównie na zmywaniu cząstek glebowych z terenów wyżej położonych i zachodzi przede wszystkim na glebach ornych o zróżnicowanej rzeźbie terenu. W procesie tej erozji wymywane są, przede wszystkim, najdrobniejsze cząstki gleb, w tym koloidy organiczne, wchodzące w skład próchnicy glebowej oraz cząstki mineralne, zwłaszcza frakcje pyłu, drobnego piasku i koloidy.

Nadmierne zakwaszenie gleb stanowi poważny czynnik ich degradacji. Przyczynia się również do ograniczania możliwości plonowania większości gatunków roślin uprawnych, a nierzadko szkodzi wegetacji. Wiele roślin na glebach nadmiernie kwaśnych daje nie tylko niższe plony, ale i ich jakość jest gorsza, np. mała zawartość fosforu, wapnia, magnezu i in.

Powodem zakwaszenia gleb są procesy naturalne zachodzące w glebach i czynniki atmosferyczne. Intensywność naturalnego zakwaszenia gleb zależy od następujących czynników:

- rodzaju i gatunku gleb,
- warunków klimatycznych,
- ukształtowania rzeźby terenu.

Zakwaszeniu gleb sprzyjają także czynniki antropogeniczne związane są z różnorodną działalnością człowieka.

Spośród tych czynników, to przede wszystkim:

- zanieczyszczenia atmosfery (SO_2 , CO_2 , NO_x),
- składowanie i stosowanie kwaśnych i kwasotwórczych odpadów,
- stosowanie nawozów fizjologicznie kwaśnych,
- malejący udział nawożenia organicznego,
- niewłaściwe następstwo roślin,
- niedostateczne wapnowanie użytków rolnych.

Zgodnie z danymi Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej Koszalinie na terenie miasta Kołobrzeg w ostatnich latach nie były prowadzone badania gleb.

Wskazane jest wykonanie badań:

- odczynu gleb, wraz ze wskazaniem potrzeb ich wapnowania,
- zawartości mikroelementów w glebie,
- zawartości metali ciężkich gruntów użytkowanych rolniczo na terenie miasta Kołobrzeg.

5.7.GOSPODARKA ODPADAMI

Zagadnienia związane z gospodarką odpadami zostały dokładnie omówione w „Planie Gospodarki Odpadami dla Miasta Kołobrzeg aktualizacja na lata 2009 - 2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013 – 2018”.

6. STRATEGIA OCHRONY ŚRODOWISKA DO ROKU 2018

6.1.WSTĘP

W celu opracowania dokumentów strategicznych przyjmuje się na ogół trójstopniową hierarchię celów: cel nadrzędny, cele systemowe, kierunki działań.

Na proces planowania nakładają się również uwarunkowania wynikające z istniejących programów sektorowych, planów i programów wyższego szczebla.

Formułowane cele i zadania są pochodną obecnego stanu i zagrożeń środowiska na terenie miasta. Specyfika przeważającej działalności gospodarczej oraz charakterystyka funkcjonalna miasta warunkuje kierunki działań i zadania, jakie należy wykonać, aby we właściwy sposób przeciwdziałać degradacji środowiska, dążyć do poprawy jego stanu, a tym samym do poprawy jakości życia mieszkańców miasta.

6.2.PRIORYTETY OCHRONY ŚRODOWISKA

W oparciu o diagnozę stanu środowiska oraz zagrożenia środowiska zdefiniowano najważniejsze priorytety ochrony środowiska w mieście Kołobrzeg:

W zakresie ochrony przyrody:

- Ochrona obszarów cennych przyrodniczo
- Rozwój i ochrona zieleni miejskiej
- Ochrona zasobów leśnych

W zakresie ochrony wód:

- Systematyczna rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej
- Zapewnienie najwyższej jakości wód powierzchniowych i podziemnych

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:

- Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z ciepłownictwa
- Zmniejszenie emisji komunikacyjnej

W zakresie ochrony strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego:

- Ochrona brzegów morskich

- Modernizacja portów i poprawa dostępu do portu

W zakresie ochrony powierzchni ziemi:

- Zapewnienie dotrzymania standardów jakości gleb na terenie miasta

W zakresie edukacji ekologicznej:

- Kontynuacja edukacji ekologicznej mieszkańców

6.3.CEL NADRZĘDNY

W przypadku miasta Kołobrzeg cel nadrzędny został zdefiniowany jako:

„Trwały, niezagrażający środowisku naturalnemu rozwój społeczno-gospodarczy miasta”

6.4.CELE SYSTEMOWE

Cele systemowe wyznaczają stan jaki należy osiągnąć w horyzoncie czasowym 8 lat. Cele systemowe są identyfikowane na podstawie analizy obszarów problemowych występujących na terenie miasta.

Cele systemowe powinny być mierzalne, realistyczne i terminowe. Na poszczególne cele systemowe składają się kierunki działań. W ramach poszczególnych kierunków działań określono konkretne zadania, których realizacja pozwoli na osiągnięcie wyznaczonych celów. Zadania podzielono na krótkoterminowe, czyli takie które przewidziano do realizacji w latach 2011 – 2014 oraz zadania długoterminowe - przewidziane do realizacji w latach 2015 – 2018.

W harmonogramie rzeczowo-finansowym realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2011-2014 przedstawionym w Rozdziale 7 ujęto poszczególne zadania niezbędne do osiągnięcia założonych celów, wraz z potencjalnymi źródłami ich finansowania oraz jednostką odpowiedzialną za realizację. W harmonogramie ujęto zadania własne Gminy oraz zadania realizowane przez inne jednostki, a koordynowane przez Gminę.

6.4.1. ZASOBY PRZYRODY

Cel systemowy:

Ochrona i rozwój obszarów chronionych. Ochrona bioróżnorodności.

Kierunki działań:

- I. Doskonalenie systemu obszarów chronionych i ochrona obiektów cennych przyrodniczo
- II. Ochrona bioróżnorodności
- III. Ochrona lasów

Kierunek działań I: Doskonalenie systemu obszarów chronionych i ochrona obiektów cennych przyrodniczo

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none">➤ Rozwój i bieżąca ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo➤ Bieżąca pielęgnacja zabytkowych parków i zieleni wokół obiektów zabytkowych na terenie miasta➤ Rewitalizacja Kołobrzesckiej Strefy Uzdrowskiej- Park Nadmorski i Park Jedności Narodowej	<ul style="list-style-type: none">➤ Dalszy rozwój i bieżąca ochrona obiektów cennych przyrodniczo➤ Budowa, przebudowa i utrzymanie zieleni miejskiej➤ Bieżąca pielęgnacja zabytkowych parków i zieleni wokół obiektów zabytkowych na terenie miasta

Kierunek działań II: Ochrona bioróżnorodności

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none">➤ Budowa, przebudowa i utrzymanie zieleni miejskiej➤ Utrzymanie, wymiana i wprowadzanie zadrzewień przydrożnych, alei drzew Uzupełnienie szpalerów drzew o przerwanej ciągłości poprzez dosadzenia odpowiednich gatunków	<ul style="list-style-type: none">➤ Bieżące utrzymanie zieleni miejskiej oraz zadrzewień przydrożnych

Bioróżnorodność oznacza zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji – w obrębie gatunku (różnorodność genetyczna), pomiędzy gatunkami oraz różnorodność ekosystemów.

Szczególnie istotne jest utrzymanie i konserwacja terenów zielonych na terenie miasta, gdyż pełnią one także funkcje rekreacyjne, klimatotwórcze i ochronne.

Kierunek działań III: Ochrona lasów

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none">➤ Lokalizacja zalesień i zadrzewień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego➤ Systematyczne zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo – krajobrazowych➤ Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkody przemysłowe, degradacja)➤ Monitoring procesu zwiększania zalesień➤ Zwiększenie różnorodności gatunkowej lasów i bieżąca ochrona istniejących kompleksów leśnych	<ul style="list-style-type: none">➤ Kontynuacja zadań krótkoterminowych.

Gospodarka leśna powinna być prowadzona zgodnie z wymaganiami ochrony przyrody. Zrównoważona gospodarka leśna, to działalność zmierzająca do ukształtowania takiej struktury lasów i wykorzystania ich w taki sposób i tempie, zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego i żywotności. Należy dążyć do renaturalizacji lasów silnie przekształconych gospodarką leśną, a ekosystemy zbliżone do naturalnych przynajmniej częściowo objąć ochroną bierną. Wszelkie zabiegi techniczno-leśne powinny uwzględniać konieczność zachowania bogactwa gatunkowego i strukturalnego lasu.

6.4.2. ZASOBY WODNE

Cel systemowy:

**Poprawa jakości i ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych.
Zapewnienie mieszkańcom miasta odpowiedniej jakości wody do picia.**

Kierunki działań:

- I. Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych
- II. Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi

Kierunek działań I: Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none">➤ Modernizacja oczyszczalni ścieków w Korzyścienku - deodoryzacja, hermetyzacja➤ Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej:<ul style="list-style-type: none">– ul. Wojska Polskiego,– ul. Armii Krajowej,– ul. Krakusa,– ul. Wandy,– ul. Witosa,– ul. Brzeska (Podczele),– ul. Kolumba.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dalsza modernizacja oczyszczalni ścieków w Korzyścienku➤ Dalsza rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta

Kierunek działań II: Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none">➤ Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie miasta:<ul style="list-style-type: none">– ul. Krakusa,– ul. Wandy,– ul. Witosa,– ul. Brzeska (Podczele),	<ul style="list-style-type: none">➤ Dalsza rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie miasta➤ Kontynuacja realizacji działań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej miasta

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none"> – ul. Kolumba – ul. Słowicza, – ul. Głogowa, – ul. Bzów, – ul. Akacjowa, – ul. Zbowidowców, – ul. Kapitańska, – ul. Marynarska, – ul. Bosmańska, – ul. Słowackiego, – ul. Wierzbowa, – ul. Różana, – ul. Sosnowa, – ul. Wolności, – ul. Bydgoska, – ul. Szafirowa, – ul. Szmaragdowa, – ul. Diamentowa, – ul. Rubinowa. <p>➤ Przebudowa kanałów deszczowych w pasie drogowym ul. Łopuskiego</p> <p>➤ Zabezpieczenie przeciwpowodziowe dzielnicy zachodniej wraz z budową odpływu do morza w km 336+150</p> <p>➤ Przebudowa magistrali DN 350 ul. Młyńska</p> <p>➤ Remont Kanału Drzewnego w km 0+500 - 1+700 oraz remont Kanału Drzewnego Małego w km 0+000 - 0+300</p> <p>➤ Zabezpieczenie przeciwpowodziowe doliny rzeki Parsęty</p>	

6.4.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Cel systemowy:

Poprawa jakości powietrza atmosferycznego. Ochrona przed hałasem polami elektromagnetycznymi.

Kierunki działań:

- I. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ciepłownictwa
- II. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych
- III. Ochrona przed hałasem
- IV. Ochrona przed polami elektromagnetycznym

Kierunek działań I: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ciepłownictwa

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uwzględnianie w nowo tworzonych i aktualizowanych planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej „niskiej emisji” PM10 oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie ➤ Modernizacja istniejących systemów grzewczych według najlepszych dostępnych technologii z wykorzystaniem energii wytwarzanej w skojarzeniu (energia elektryczna razem z energią ciepłą) w oparciu o odnawialne źródła energii. ➤ Wykonywanie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych w tym termomodernizacja głównego budynku Urzędu Miasta Kołobrzeg zlokalizowanego przy ul. Ratuszowej 13 w Kołobrzegu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uwzględnianie w nowo tworzonych i aktualizowanych planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej „niskiej emisji” PM10 oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie ➤ Dalsza modernizacja istniejących systemów grzewczych według najlepszych dostępnych technologii z wykorzystaniem energii wytwarzanej w skojarzeniu (energia elektryczna razem z energią ciepłą) w oparciu o odnawialne źródła energii. ➤ Kontynuacja prac termomodernizacyjnych ➤ Kontynuacja działań mających na celu propagowanie eliminacji węgla jako paliwa w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych ➤ Kontynuacja edukacji ekologicznej

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Redukowanie emisji niskiej poprzez propagowanie eliminacji węgla jako paliwa w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych, rozpowszechnienie stosowania drewna, trocin, trzciny energetycznej czy gazu ➤ Edukacja ekologiczna społeczeństwa na temat wykorzystania proekologicznych nośników energii i szkodliwości spalania materiałów odpadowych (szczególnie tworzyw sztucznych) oraz upowszechniania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii ➤ Modernizacja kotła WR-25 (Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu) ➤ Budowa układu ko generacyjnego (Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu) 	<p>społeczeństwa na temat wykorzystania proekologicznych nośników energii i szkodliwości spalania materiałów odpadowych (szczególnie tworzyw sztucznych) oraz upowszechniania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bieżące utrzymanie Ciepłowni Centralnej eksploatowanej przez Miejską Energetykę Ciepłą Sp. z o. o. w Kołobrzegu

Kierunek działań II: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa obwodnicy Kołobrzegu na drodze krajowej Nr 11 ➤ Ograniczenie emisji komunikacyjnej i ochrona przed jej negatywnym oddziaływaniem poprzez budowę obejść drogowych, budowę i modernizację ciągów komunikacyjnych ➤ Budowa i przebudowa ulic na terenie miasta: <ul style="list-style-type: none"> – przebudowa ul. Towarowej i ul. Zdrojowej, – przebudowa ul. Artyleryjskiej, – przebudowa ul. Kołłątaja (w ramach Rewitalizacji Kołobrzesckiej Strefy Uzdrawiskowej), 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa obwodnicy Kołobrzegu na drodze krajowej Nr 11 (kontynuacja prac budowlanych) ➤ Dalsza budowa, przebudowa, remonty dróg oraz rozwiązywanie połączeń dróg lokalnych ➤ Dalsza budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta ➤ Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. zakup środków transportu spełniających

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none"> – przebudowa ulicy Św. Macieja w ramach projektu Rewitalizacja „Czerwonych Koszar”, – przebudowa ul. Radomskiej, – budowa ul. Plażowej, – przebudowa ul. Wileńskiej, – przebudowa ul. Rzecznej, – przebudowa ul. Wiosennej, – budowa ul. Orłowskiego, – drogi na osiedlu domów jednorodzinnych przy ul. VI Dywizji Piechoty. <p>➤ Rozpoznanie możliwości i ewentualna budowa ścieżki rowerowej były torowisku w rejonie ul. Bałtyckiej i Wiosennej</p> <p>➤ Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spalin; prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza)</p>	<p>odpowiednie normy emisji spalin; prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza)</p>

Kierunek działań III: Ochrona przed hałasem

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<p>➤ Monitoring hałasu drogowego w wyznaczonych punktach, dokonanie oceny akustycznej wybranych miejsc</p> <p>➤ Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów</p> <p>➤ Wykonywanie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych.</p>	<p>➤ Kontynuacja zadań krótkoterminowych</p>

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ograniczenie hałasu emitowanego przez środki transportu (transport drogowy i szynowy) ➤ Ograniczenie emisji hałasu pochodzącego z prowadzonej działalności gospodarczej i przemysłowej ➤ Zapewnienie przestrzegania zasady strefowania (rozgraniczenia terenów o zróżnicowanej funkcji) w planowaniu przestrzennym ➤ Ochrona oraz promowanie cichych obszarów, na których występuje naturalny klimat akustyczny 	

Kierunek działań IV: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie badań poziomów pól elektromagnetycznych ➤ Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego ➤ Wyodrębnienie obszarów i prowadzenie rejestru terenów, gdzie stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku ➤ Opracowanie programu ograniczenia emisji PEM do środowiska ➤ Podnoszenie świadomości społeczeństwa o źródłach i stopniu oddziaływania pól elektromagnetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kontynuacja zadań krótkoterminowych

6.4.4. POWIERZCHNIA TERENU I ŚRODOWISKO GLEBOWE

Cel systemowy:

Ochrona środowiska glebowego i zasobów kopalin

Kierunki działań:

- I. Zapobieganie degradacji gleb i rekultywacja gleb zdegradowanych
- II. Ochrona zasobów kopalin

Kierunek działań I: Zapobieganie degradacji gleb i rekultywacja gleb zdegradowanych

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none">➤ Wapnowanie gleb i racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów➤ Promocja, wdrażanie i upowszechnianie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej➤ Poprawa struktury agrarnej gospodarstw rolnych➤ Promowanie upraw energetycznych➤ Prowadzenie prac zalesieniowych na gruntach o niskiej przydatności rolniczej i gruntów wyłączonych z dopłat➤ Ochrona gleb przed erozją i zakwaszeniem➤ Prowadzenie rekultywacji terenów uznanych za zdegradowane zgodnie z wojewódzkim rejestrem	<ul style="list-style-type: none">➤ Kontynuacja zadań krótkoterminowych.

Kierunek działań II: Ochrona zasobów kopalin

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none">➤ Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu „dzikich wysypisk”➤ Stosowanie jako kruszyw materiałów pochodzących z odzysku➤ Racjonalne zagospodarowanie terenu występowania zasobów wód leczniczych	<ul style="list-style-type: none">➤ Kontynuacja zadań krótkoterminowych.

oraz rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego	
--	--

6.4.5. OCHRONA STREFY BRZEGOWEJ MORZA BAŁTYCKIEGO

Cel systemowy:

Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego
--

Kierunki działań:

- I. Ochrona brzegów morskich
- II. Modernizacja portów w Kołobrzegu
- III. Poprawa dostępu do portu

Kierunek działań I: Ochrona brzegów morskich

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Budowa opaski brzegowej z kamienia łamanego (Kołobrzeg 328,9-330,28 ➤ Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Przebudowa ścianki szczelnej w Kołobrzegu ➤ Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Wykonanie sztucznego zasilenia brzegu morskiego ➤ Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Monitoring brzegu morskiego w zakresie występowania niewybuchów i niewypałów wraz z ich usunięciem w miejscowości Kołobrzeg – „zeskanowanie” dna morskiego w strefie płytkiego podbrzeża wraz z wydobywaniem i utylizacją stwierdzonych niewybuchów i niewypałów na odcinku ok. 2 km brzegu morskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kontynuacja działań mających na celu ochronę brzegów morskich (charakter działań – w zależności od bieżących potrzeb)

➤ Ochrona brzegów w Kołobrzegu (km 330,4 – 333,4)	
➤ Odbudowa odpływu do morza w km 330+750 w rejonie ulicy Sułkowskiego	

Kierunek działań II: Modernizacja portów w Kołobrzegu

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja i rozbudowa Portu Jachtowego w Kołobrzegu Etap I ➤ Modernizacja Pomostu Drewnianego w Porcie Rybackim ➤ Realizacja projektu „Innowacyjne rozwiązania w Porcie Rybackim Kołobrzeg” – budowa nowych, mniej energochłonnych systemów oświetleniowych – zainstalowanie trzech turbin wiatrowych dla pozyskania energii odnawialnej oraz dziesięciu lamp oświetleniowych zasilanych energią wiatrową i słoneczną 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kontynuacja prac modernizacyjnych w portach

Kierunek działań III: Poprawa dostępu do portu

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) Etap I ➤ Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) Etap II ➤ Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu Etap III 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bieżące utrzymanie i modernizacja i Portu Kołobrzeg i infrastruktury towarzyszącej

6.4.6.EDUKACJA

Cel systemowy:

Edukacja ekologiczna społeczeństwa.

Kierunek działań:

- I. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa

Kierunek działań I: Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa

Zadania krótkoterminowe	Zadania długoterminowe
<ul style="list-style-type: none">➤ Organizacja szkoleń, konkursów, prelekcji, wystaw, wycieczek z zakresie ochrony środowiska. Udział w akcjach: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”, „Zielony Kołobrzeg”, „Sprzątanie brzegów Parsęty”➤ Elektroniczna baza danych dotyczących ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none">➤ Kontynuacja zadań krótkoterminowych

Niezbędnym warunkiem realizacji celów w zakresie ochrony i poprawy jakości środowiska oraz racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych jest dobrze zorganizowany system edukacji ekologicznej. Konieczna jest jak najbardziej wszechstronna edukacja ekologiczna skierowana zarówno do dzieci, dorosłych, jaki i grup zawodowych (np. rolników, przedsiębiorców).

Edukacja społeczeństwa ma na celu ukształtowanie właściwego stosunku do otaczającego środowiska naturalnego, doprowadzenie do jego większego poszanowania i zachęcić do prowadzenia zdrowego trybu życia.

Kształtowanie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży jest ważnym zadaniem realizowanym w formalnym systemie kształcenia obejmującym wychowanie przedszkolne, szkolnictwo podstawowe i ponadpodstawowe.

System kształcenia uczniów powinien być nastawiony na wykształcenie u nich umiejętności obserwowania środowiska i zmian w nim zachodzących, wrażliwości na piękno przyrody i szacunku dla niej oraz zwrócenie uwagi na najistotniejsze problemy związane z ochroną środowiska występujące na terenie miasta.

Najefektywniejszym sposobem podniesienia świadomości ekologicznej osób dorosłych jest zaangażowanie mieszkańców w procesy decyzyjne. Niezbędne jest przekazywanie mieszkańcom

informacji o stanie środowiska i podejmowanych działaniach na rzecz jego ochrony, a także o możliwościach prawnych uczestniczenia w podejmowaniu decyzji mających wpływ na stan środowiska. Udostępnianie informacji będzie pomocne przy stymulowaniu proekologicznych zachowań społeczności lokalnej.

7. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY

Proponowane do realizacji w latach 2011 – 2014 przedsięwzięcia ujęto w następujących tabelach:

Zasoby przyrody – **Tabela 18**

Zasoby wodne – **Tabela 19**

Powietrze atmosferyczne – **Tabela 20**

Powierzchnia terenu i środowisko glebowe oraz rekultywacja terenów zdegradowanych – **Tabela 21**

Ochrona strefy brzegowej Morza Bałtyckiego **Tabela 22**

Edukacja ekologiczna i wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem – **Tabela 23**

Dla pewnych działań pozainwestycyjnych zawartych w harmonogramie rzeczowo-finansowym koszty zostały określone jako „**wkład rzeczowy**”.

Dotyczy to przedsięwzięć, które będą realizowane w ramach codziennych obowiązków pracowników Urzędu Miasta, a więc bez dodatkowych kosztów. Określenie „wkład rzeczowy” tyczyć się może również udziału merytorycznego, udostępnienia zasobów, czy partycypowania w organizacji przedsięwzięcia.

Kolorem zielonym oznaczono zadania własne Gminy Miasto Kołobrzeg, pozostałe zadania to zadania koordynowane przez Gminę.

Tab. 18 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2011-2014 w zakresie „ochrona przyrody”

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
Doskonalenie systemu obszarów chronionych i ochrona obiektów cennych przyrodniczo	Rozwój i bieżąca ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo	Nadleśnictwo, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Środki własne RDOŚ, WFOŚiGW i inne środki zewnętrzne	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Bieżąca pielęgnacja zabytkowych parków i zieleni wokół obiektów zabytkowych na terenie miasta	Gmina Miasto Kołobrzeg i inni właściciele	Budżet Gminy Miasto Kołobrzeg, Środki własne właścicieli	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Rewitalizacja Kołobrzesckiej Strefy Uzdrawiskowej- Park Nadmorski i Park Jedności Narodowej	Gmina Miasto Kołobrzeg	Budżet Gminy Miasto Kołobrzeg, Środki UE - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	2011-2012	5 880,00	3 786,00	-	-
Ochrona bioróżnorodności	Budowa, przebudowa i utrzymanie zieleni miejskiej	Gmina Miasto Kołobrzeg	Budżet Gminy Miasto Kołobrzeg	zadanie ciągłe	b.d. (zależnie od bieżących potrzeb)			
	Utrzymanie, wymiana i wprowadzanie zadrzewień przydrożnych, alei drzew. Uzupełnienie szpalerów drzew o przerwanej ciągłości poprzez dosadzenia odpowiednich gatunków	Gmina Miasto Kołobrzeg, administratorzy dróg	Budżet Gminy Miasto Kołobrzeg	zadanie ciągłe	b.d. (zależnie od bieżących potrzeb)			
Ochrona lasów	Lokalizacja zalesień i zadrzewień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Miasto Kołobrzeg	Wkład rzeczowy Gminy Miasto Kołobrzeg	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy			
	Systematyczne zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo – krajobrazowych	Władający gruntem	Środki własne władających gruntem	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkody przemysłowe, degradacja)	Nadleśnictwo	Środki własne Nadleśnictwa	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
	Monitoring procesu zwiększania zalesień	Gmina, Nadleśnictwa, osoby fizyczne (właściciele lasów)	Wkład rzeczowy Gminy Miasto Kołobrzeg, Wkład rzeczowy Nadleśnictwa, Wkład rzeczowy właścicieli lasów	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy			
	Zwiększenie różnorodności gatunkowej lasów i bieżąca ochrona istniejących kompleksów leśnych	Nadleśnictwo	Środki własne Nadleśnictwa	2011-2014	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Tab. 19. Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2011-2014 w zakresie „zasoby wodne”

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Korzyścienku - deodoryzacja, hermetyzacja*	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2010-2011	1 800,00 (lata 2010-2011)	-	-	-
	Sieć kanalizacji sanitarnej - ul. Wojska Polskiego, Armii Krajowej	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2012-2015	-	-	60,00 (do roku 2015)	
	Sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej – ul. Krakusa i Wandy	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2012	-	235,00	-	-
	Sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej – ul. Witosa	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2012-2013	-	1 200,00		-
	Sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej – ul. Brzeska (Podczele)	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2012	-	460,00	-	-
	Sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej – ul. Kolumba	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2010-2015	450,00 (lata 2010-2015)			
	Sieć wodociągowa – ul. Słowicza, Głogowa, Bzów, Akacyja	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2012	-	180,00	-	-
	Sieć wodociągowa – ul. Zbawidowców, Kapitańska, Marynarska, Bosmańska	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2013 -2015	-	-	95,00 (do roku 2015)	
	Sieć wodociągowa – ul. Słowackiego	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2013 -2015	-	-	80,00 (do roku 2015)	
	Sieć wodociągowa – ul. Wierzbowa, Różana, Sosnowa	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2013 -2015	-	-	300,00 (do roku 2015)	

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
	Sieć wodociągowa – ul. Wolności	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2013 -2015	-	-	170,00 (do roku 2015)	
	Sieć wodociągowa – ul. Bydgoska	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2013 -2015	-	-	400,00 (do roku 2015)	
	Sieć wodociągowa – ul. Szafirowa, Szmaragdowa, Diamentowa, Rubinowa	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2013 -2015	-	-	380,00 (do roku 2015)	
	Przebudowa magistrali DN 350 ul. Młyńska	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu	Środki własne MWiK Sp. z o.o. w Kołobrzegu	2013-2014	-	-	350,00	
	Przebudowa kanałów deszczowych w pasie drogowym ul. Łopuskiego	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2011	1 500,00	-	-	-
	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe dzielnicy zachodniej wraz z budową odpływu do morza w km 336+150	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2011-2013	580,00	2 035,00	715,00	-
	Remont Kanału Drzewnego w km 0+500 - 1+700 oraz remont Kanału Drzewnego Małego w km 0+000 - 0+300	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie	Budżet Wojewody i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	do roku 2012	89,060		-	-
	Remont Kanału Drzewnego w km 0+500 - 1+700 oraz remont Kanału Drzewnego Małego w km 0+000 - 0+300	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego	2012-2015	-	2 500,00 (do roku 2015)		
	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe doliny rzeki Parsęty poniżej miejscowości Osówko w tym miast: Kołobrzegu, Karlina i Białogardu	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	2012-2013	-	29 728,738		-

*realizacja inwestycji przyczyni się także do poprawy jakości powietrza atmosferycznego

Tab. 20. Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2011-2014 w zakresie „powietrze atmosferyczne”

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ciepłownictwa	Uwzględnianie w nowo tworzonych i aktualizowanych planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej „niskiej emisji” PM10 oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie	Gmina Miasto Kołobrzeg	Wkład rzeczowy Gminy Miasto Kołobrzeg	zadanie ciągłe	w ramach zadań własnych Urzędu Miasta wkład rzeczowy			
	Modernizacja istniejących systemów grzewczych według najlepszych dostępnych technologii z wykorzystaniem energii wytwarzanej w skojarzeniu (energia elektryczna razem z energią ciepłą) w oparciu o odnawialne źródła energii	Gmina Miasto Kołobrzeg, właściciele i użytkownicy systemów grzewczych	Środki własne, Fundusze UE, fundusze ochrony środowiska	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Wykonywanie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych	Gmina Miasto Kołobrzeg, Mieszkańcy	Środki własne, Fundusze UE, fundusze ochrony środowiska	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Termomodernizacja głównego budynku Urzędu Miasta Kołobrzeg zlokalizowanego przy ul. Ratuszowej 13 w Kołobrzegu	Gmina Miasto Kołobrzeg		2011-2012				
	Redukowanie emisji niskiej poprzez propagowanie eliminacji węgla jako paliwa w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych, rozpowszechnienie stosowania drewna, trocin, trzciny energetycznej czy gazu	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne, Środki z funduszy ochrony środowiska	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Edukacja ekologiczna społeczeństwa na temat wykorzystania proekologicznych nośników energii i szkodliwości spalania materiałów odpadowych (szczególnie tworzyw sztucznych) oraz upowszechniania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii	Gmina Miasto Kołobrzeg, Powiat, Województwo, Ekologiczne organizacje pozarządowe	Środki własne, Fundusze unijne, Budżet Państwa, NFOŚiGW, WFOŚiGW	zadanie ciągłe	w ramach zadań własnych Urzędu Miasta (wkład rzeczowy)			
	Modernizacja kotła WR-25	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne Miejskiej Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Kołobrzegu, WFOŚiGW	2011 (oddanie do eksploatacji: grudzień-styczeń 2011/2012)	4 680,00	-	-	-

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
	Budowa układu kogeneracyjnego	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu	Środki własne Miejskiej Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Kołobrzegu, NFOŚiGW, inne	2013	25 000,00	-	-	-
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych	Budowa obwodnicy Kołobrzegu na drodze krajowej Nr 11	GDDKiA Oddział w Szczecinie	Środki własne GDDKiA, środki zewnętrzne	2011- 2015	b.d.			
	Ograniczenie emisji komunikacyjnej i ochrona przed jej negatywnym oddziaływaniem poprzez budowę obejść drogowych, budowę i modernizację ciągów komunikacyjnych	Zarządcy dróg	Środki własne, Fundusze UE, Inne fundusze	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Przebudowa ul. Towarowej i ul. Zdrojowej	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2013-2014	-	-	500,00	1 300,00
	Przebudowa ul. Artyleryjskiej w Kołobrzegu	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg, Budżet państwa	2011	2 200,00	-	-	-
	Rewitalizacja Kołobrzesckiej Strefy Uzdrawiskowej – przebudowa ul. Kołłątaja	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg, Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego	2011-2012	5,00	2 600,00	-	-

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
	Przebudowa ulicy Św. Macieja w ramach projektu Rewitalizacja „Czerwonych Koszar”	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2011-2013	70,00	1 850,00	1 000,00	-
	Przebudowa ul. Radomskiej	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2011-2012	550,00	550,00	-	-
	Budowa ul. Plażowej	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2011	630,00	-	-	-
	Przebudowa ul. Wileńskiej	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2011	250,00	-	-	-
	Przebudowa ul. Rzecznej	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2014	-	-	-	100,00
	Przebudowa ul. Wiosennej	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2012-2013	-	1 000,00	500,00	-
	Budowa ul. Orłowskiego	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2013-2014	-	-	300,00	300,00
	Drogi na osiedlu domów jednorodzinnych przy ul. VI Dywizji Piechoty	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2013-2014	-	-	450,00	1 500,00

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
	Rozpoznanie możliwości i ewentualna budowa ścieżki rowerowej były torowisku w rejonie ul. Bałtyckiej i Wiosennej	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2014	-	-	-	100,00
	Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spalin; prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza)	Gmina Miasto Kołobrzeg, Przedsiębiorcy	-	zadanie ciągłe	w ramach zadań własnych jednostek odpowiedzialnych wkład rzeczowy			
Ochrona przed hałasem	Monitoring hałasu drogowego w wyznaczonych punktach, dokonanie oceny akustycznej wybranych miejsc	WIOŚ	Środki własne WIOŚ	zadanie ciągłe	w ramach zadań WIOŚ			
	Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	Gmina Miasto Kołobrzeg	Wkład rzeczowy Gminy Miasto Kołobrzeg	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy			
	Wykonywanie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych	Gmina Miasto Kołobrzeg, Mieszkańcy	Środki własne, Fundusze UE, fundusze ochrony środowiska	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Ograniczenie hałasu emitowanego przez środki transportu (transport drogowy i szynowy)	Wojewoda, Marszałek, Podmioty korzystające ze środowiska, Powiat, Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne, Budżet państwa, NFOŚiGW, Fundusze pomocowe UE	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Ograniczenie emisji hałasu pochodzącego z prowadzonej działalności gospodarczej i przemysłowej	Podmioty gospodarcze, Zakłady przemysłowe, Wojewoda, Marszałek, Podmioty korzystające ze środowiska, Powiat, Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne, Budżet państwa, NFOŚiGW, Fundusze pomocowe UE	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Zapewnienie przestrzegania zasady strefowania (rozgraniczenia terenów o zróżnicowanej funkcji) w planowaniu przestrzennym	Wojewoda, Marszałek, Podmioty korzystające ze środowiska, Powiat, Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne, Budżet państwa, NFOŚiGW, Fundusze pomocowe UE	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
	Ochrona oraz promowanie cichych obszarów, na których występuje naturalny klimat akustyczny	Wojewoda, Marszałek, Podmioty korzystające ze środowiska, Powiat, Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne, Budżet państwa, NFOŚiGW, Fundusze pomocowe UE	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Prowadzenie badań poziomów pól elektromagnetycznych	WIOŚ	Środki własne WIOŚ	zadanie ciągłe	w ramach zadań WIOŚ			
	Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Gmina Miasto Kołobrzeg	Wkład rzeczowy Gminy Miasto Kołobrzeg	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy			
	Wyodrębnienie obszarów i prowadzenie rejestru terenów, gdzie stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku	Gmina Miasto Kołobrzeg, Powiat, Prowadzący instalacje, użytkownicy urządzeń PEM	Wkład rzeczowy Gminy Miasto Kołobrzeg, Budżet Państwa, NFOŚiGW, Programy pomocowe UE / Programy operacyjne	2011	b.d.	-	-	-
	Opracowanie programu ograniczenie emisji PEM do środowiska	Gmina Miasto Kołobrzeg, Powiat, Województwo, Prowadzący instalacje, użytkownicy urządzeń PEM	Wkład rzeczowy Gminy Miasto Kołobrzeg, Budżet Państwa, NFOŚiGW, Programy pomocowe UE / Programy operacyjne	2011	b.d.	-	-	-
	Podnoszenie świadomości społeczeństwa o źródłach i stopniu oddziaływania pól elektromagnetycznych	Gmina Miasto Kołobrzeg, Powiat, Województwo, Prowadzący instalacje, użytkownicy urządzeń PEM	Wkład rzeczowy Gminy Miasto Kołobrzeg, Budżet Państwa, NFOŚiGW, Programy pomocowe UE / Programy operacyjne	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy			

Tab. 21. Harmonogram zadań krótkoterminowych na lata 2010-2013 w zakresie „Powierzchnia terenu i środowisko glebowe”

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
Zapobieganie degradacji gleb i rekultywacja gleb zdegradowanych	Wapnowanie gleb i racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów	Rolnicy	Budżet Gminy Miasto Kołobrzeg, WFOŚiGW	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Promocja, wdrażanie i upowszechnianie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej	ODR, ARiMR, Ochr, Gmina Miasto Kołobrzeg, Powiat, Województwo	Budżet Państwa, Środki własne, Środki pomocowe UE, NFOŚiGW	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Poprawa struktury agrarnej gospodarstw rolnych	Gmina Miasto Kołobrzeg Organizacje rolnicze, ARiMR, ODR, Porducenci	Środki własne, Środki z funduszy ochrony środowiska	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Promowanie upraw energetycznych	Powiat, Gmina Miasto Kołobrzeg, ARiMR	Środki własne, Środki z funduszy ochrony środowiska	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Prowadzenie prac zalesieniowych na gruntach o niskiej przydatności rolniczej i gruntów wyłączonych z dopłat	ARiMR, LP, Zarządcy gruntów	Środki własne, Środki z funduszy ochrony środowiska	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Ochrona gleb przed erozją i zakwaszeniem	Zarządcy gruntów, Powiat, Gmina Miasto Kołobrzeg, SChR	Budżet Państwa, Środki własne, Środki pomocowe UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Prowadzenie rekultywacji terenów uznanych za zdegradowane zgodnie z wojewódzkim rejestrem	Właściciel gruntu, Wojewoda	Budżet Państwa, Środki pomocowe UE, Środki własne	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
Ochrona zasobów kopalin	Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu „dzikich wysypisk”	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Stosowanie jako kruszyw materiałów pochodzących z odzysku	Podmioty gospodarcze	Środki własne podmiotów gospodarczych	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
	Racjonalne zagospodarowanie terenu występowania zasobów wód leczniczych oraz rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego	Administracja rządowa, Województwo, powiat, Gmina Miasto Kołobrzeg	Budżet Państwa, Środki pomocowe UE	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			

Tab. 22. Harmonogram zadań krótkoterminowych na lata 2010-2013 w zakresie „Ochrona strefy brzegowej Morza Bałtyckiego”

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
Ochrona brzegów morskich	Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Budowa opaski brzegowej z kamienia łamanego (Kołobrzeg 328,9-330,28)	Urząd Morski w Słupsku	Środki własne Urzędu Morskiego w Słupsku, inne środki zewnętrzne	2011-2012	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)		-	-
	Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Przebudowa ścianki szczelnej w Kołobrzegu	Urząd Morski w Słupsku	Środki własne Urzędu Morskiego w Słupsku, inne środki zewnętrzne	2013	-	-	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)	-
	Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Wykonanie sztucznego zasilenia brzegu morskiego	Urząd Morski w Słupsku	Środki własne Urzędu Morskiego w Słupsku, inne środki zewnętrzne	2011 (ok. 65 000 m ³ piasku*) 2013 (ok.40 000 m ³ piasku*; zadanie może ulec przesunięciu na 2014 rok)	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)	-	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)	
	Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Monitoring brzegu morskiego w zakresie występowania niewybuchów i niewypałów wraz z ich usunięciem w miejscowości Kołobrzeg – „zeskanowanie” dna morskiego w strefie płytkiego podbrzeża wraz z wydobywaniem i utylizacją stwierdzonych niewybuchów i niewypałów na odcinku ok. 2 km brzegu morskiego	Urząd Morski w Słupsku	Środki własne Urzędu Morskiego w Słupsku, inne środki zewnętrzne	2011	b.d.	-	-	-
	Ochrona brzegów w Kołobrzegu (km 330,4 – 333,4)	Urząd Morski w Słupsku	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	do roku 2012	b.d.		-	-
	Odbudowa odpływu do morza w km 330+750 w rejonie ulicy Sułkowskiego	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2011	1 260,00	-	-	-

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
Modernizacja portów w Kołobrzegu	Modernizacja i rozbudowa Portu Jachtowego w Kołobrzegu Etap I	Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg Sp. z o.o. , Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne Gminy Miasto Kołobrzeg	2011	5 274,420	-	-	-
	Modernizacja Pomostu Drewnianego w Porcie Rybackim	Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg Sp. z o.o.	Fundusze UE	2011 (III kwartał)	1 373,253	-	-	-
	Realizacja projektu „Innowacyjne rozwiązania w Porcie Rybackim Kołobrzeg” – budowa nowych, mniej energochłonnych systemów oświetleniowych – zainstalowanie trzech turbin wiatrowych dla pozyskania energii odnawialnej oraz dziesięciu lamp oświetleniowych zasilanych energią wiatrową i słoneczną.	Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg Sp. z o.o.	Fundusze UE	2011 (IV kwartał)	1 050,819	-	-	-
Poprawa dostępu do portu	Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) Etap I	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne, Środki UE	2011-2013	14 000,00	27 000,00	34 000,00	-
	Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) Etap II	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne, Środki UE	2011-2012	36 307,83	22 000,00	-	-
	Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) Etap III	Gmina Miasto Kołobrzeg	Środki własne, Środki UE	2011-2014	2 000,00	25 900,00	40 000,00	52 080,00

*wielkości mogą ulec zmianie

Tab. 23. Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych w zakresie edukacji ekologicznej

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN			
					2011	2012	2013	2014
Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Organizacja szkoleń, konkursów, prelekcji, wystaw, wycieczek z zakresie ochrony środowiska. Udział w akcjach: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”, „Zielony Kołobrzeg”, „Sprzątanie brzegów Parsęty”	Gmina Miasto Kołobrzeg, Regionalne Centrum Kultury Kołobrzeg, Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna, serwis www.buliba.pl, Urząd Morski w Słupsku, Urząd Marszałkowski, RCK Kołobrzeg, Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych, Towarzystwo Przyjaciół Lasu, MEC Kołobrzeg, Fundacja Ekologiczna Arka, Punkt Konsultacyjny Europe Direct, Placówki dydaktyczne, Koło Łowieckie „Rybitwa”, Klub Ekologiczny „GAJA”, Szkolne koła LOP, i inne	Gmina Miasto Kołobrzeg, Dochody własne placówek, Program Comenius Regio i inne	zadanie ciągłe	b.d. (koszty zależne od wielu czynników, na obecnym etapie trudne do oszacowania)			
	Elektroniczna baza danych dotyczących ochrony środowiska - udostępnianie materiałów edukacyjnych, instruktarzowych, poglądowych, informacji o odbywających się oraz zakończonych konkursach środowiskowych, dokumentów związanych tematycznie z ochroną środowiska, zawierających dane o środowisku i jego ochronie na oficjalnej stronie internetowej Miasta Kołobrzeg	Gmina Miasto Kołobrzeg	wkład rzeczowy Gminy Miasto Kołobrzeg	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy			

8. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY REALIZACJI PROGRAMU

8.1. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY REGLAMENTUJĄCE MOŻLIWOŚCI KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA

- Pozwolenia i decyzje administracyjne na emisję, zintegrowane, wodno-prawne, na gospodarowanie odpadami, zobowiązujące do prowadzenia pomiarów;
- Zgłoszenia instalacji nie wymagających pozwoleń dokonywane przez zakłady je eksploatujące;
- Przeglądy ekologiczne dokonywane w razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania instalacji na środowisko;
- Instrukcje eksploatacji obiektów związanych z gospodarką odpadami;
- Wymagania kwalifikacyjne stawiane eksploatującym obiekty gospodarki odpadami;
- Strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wody;
- Obszary ograniczonego użytkowania terenu;
- Ograniczenia lub zakazanie użytkowania niektórych jednostek pływających na wodach stojących;

8.2. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY FINANSOWE

- Wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, pobór wód, składowanie odpadów; ponadto na podstawie ustawy o ochronie przyrody uiszczane są opłaty za wycinkę drzew i krzewów, a na podstawie Prawa geologicznego opłaty za wydobycie kopalin ponadto opłaty za wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej wynikające z przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- Opłaty podwyższone za korzystanie ze środowiska uiszczają podmioty korzystające z niego bez uzyskania wymaganego pozwolenia;
- Wsparcie finansowe przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska w drodze udzielania niskooprocentowanych pożyczek, dopłat do oprocentowania kredytów i pożyczek, udzielania dotacji, wnoszenia udziałów do spółek, nabywania obligacji, akcji i udziałów przez celowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej na szczeblach od narodowego do gminnego, fundusze Unii Europejskiej (szerzej o nich w dalszym rozdziale), budżet samorządu województwa;

- System materialnych zachęt (ustawa Prawo ochrony środowiska przewiduje zróżnicowane stawki podatków i innych danin publicznych służące celom ochrony środowiska) dla przedsiębiorców podejmujących się wprowadzania prośrodowiskowych systemów zarządzania procesami produkcji i usługami, zgodnie z ogólnosiłowowymi i europejskimi wymogami w tym zakresie, wyrażonymi m.in. w standardach ISO 14000, EMAS, programach czystej produkcji.

8.3. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY KARNE I ADMINISTRACYJNE

- Odpowiedzialność cywilna za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko uregulowana jest także w Kodeksie Cywilnym; pozwala on każdemu, komu przez bezprawne oddziaływanie na środowisko zagraża lub została wyrządzona szkoda, żądać jej naprawienia lub zaprzestania działalności; jeżeli naruszenie dotyczy środowiska jako dobra wspólnego,
- Odpowiedzialność karna za szkody wyrządzone środowisku zagrożona jest karą grzywny lub ograniczenia wolności w wypadku wprowadzania do obrotu substancji stwarzających szczególne zagrożenie, eksploatacji bez pozwolenia instalacji lub lekceważenia przepisów przez prowadzącego zakład o dużym ryzyku
- Odpowiedzialność administracyjna sprowadza się do możliwości nałożenia na podmiot korzystający ze środowiska i oddziałujący na niego negatywnie, obowiązku ograniczenia negatywnego wpływu i przywrócenia właściwego stanu środowiska;
- Administracyjne kary pieniężne są ponoszone za przekroczenie lub naruszenie warunków korzystania ze środowiska.

8.4. UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI O ŚRODOWISKU

Duże znaczenie dla możliwości upowszechniania informacji o stanie środowiska i realizacji Programu daje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Ustawa ta nakłada na organy administracji obowiązek udostępnianiu każdemu informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone.

Informacja ekologiczna w Polsce dostępna jest m. in. poprzez:

- publikacje Ministerstwa Środowiska,

- publikacje Głównego Urzędu Statystycznego,
- publikacje Ministerstwa Środowiska, publikacje służb państwowych: Inspekcję Ochrony Środowiska, Państwowy Zakład Higieny, Inspekcję Sanitarną,
- programy i plany strategiczne, opracowania jednostek samorządu terytorialnego,
- prasę popularnonaukową o tematyce ekologicznej,
- publikacje o charakterze edukacyjnym i popularyzatorskim jednostek naukowo-badawczych,
- publikacje opracowane przez organizacje pozarządowe,
- akcje i kampanie edukacyjne i promocyjne,
- Internet.

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

9.1.FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Zasady funkcjonowania narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2002 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 ze zm.). Zasadniczym celem funkcjonowania funduszy jest wspieranie przedsięwzięć podejmowanych dla poprawy stanu środowiska w Polsce. Główne kierunki jego działania określa II Polityka Ekologiczna Państwa, natomiast, co roku aktualizowane są cele szczegółowe.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) istnieje od 1989 roku. Jego misją jest wspieranie zrównoważonego rozwoju kraju, a także zadań i celów wynikających z polityki ekologicznej państwa.

O dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu mogą ubiegać się podmioty podejmujące realizację przedsięwzięć służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu finansowania przedsięwzięć określonych w ustawie.

Źródłem wpływów NFOŚiGW są opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i kary za naruszanie prawa ekologicznego. Pożyczki i dotacje, a także inne formy dofinansowania, stosowane przez Narodowy Fundusz, przeznaczone są na dofinansowanie w pierwszym rzędzie dużych inwestycji o znaczeniu ogólnopolskim i ponadregionalnym w zakresie likwidacji zanieczyszczeń wody, powietrza i ziemi. Finansowane są również zadania z dziedziny geologii i górnictwa, monitoringu środowiska, przeciwdziałania zagrożeniom środowiska, ochrony przyrody i leśnictwa, popularyzowania wiedzy ekologicznej, profilaktyki zdrowotnej dzieci a także prac

naukowo-badawczych i ekspertyz. W ostatnim czasie szczególnym priorytetem objęte są inwestycje wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zasadniczym celem funkcjonowania wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej jest wspomaganie działalności w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej o znaczeniu i zasięgu regionalnym (wojewódzkim). Zakres działalności, na którą mogą być przeznaczone środki z wojewódzkich funduszy określa ustawa Prawo Ochrony Środowiska. Obejmuje on między innymi:

- Realizację przedsięwzięć związanych z ochroną wód,
- Realizację przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami i ochroną powierzchni ziemi,
- Realizację przedsięwzięć związanych z ochroną powietrza,
- Realizację przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodnej,
- Realizację przedsięwzięć w dziedzinie leśnictwa,
- Realizację przedsięwzięć związanych z ochroną przyrody i krajobrazu,
- Realizację przedsięwzięć związanych z edukacją ekologiczną,
- Realizację przedsięwzięć związanych z ochroną przed hałasem.

W Funduszu obowiązują następujące formy dofinansowania:

- Pożyczki,
- Dotacje,
- Dopłaty do kredytów bankowych.

Dominującą formą pomocy finansowej ze środków Funduszu są oprocentowane pożyczki udzielane na preferencyjnych warunkach. Istnieją możliwości częściowego umorzenia udzielonych pożyczek.

Dotacje mogą być udzielane na proekologiczne zadania inwestycyjne i modernizacyjne realizowane przez jednostki sfery budżetowej, jednostki samorządów i inne jednostki organizacyjne prowadzące działalność w zakresie ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, pomocy społecznej, oświaty i kultury.

9.2. FUNDACJA EKO-FUNDUSZ

Zadaniem Fundacji jest dofinansowanie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska, mających istotne znaczenie w skali kraju lub regionu, a uznanych za priorytetowe przez społeczność międzynarodową. Za cel przyjęto także ułatwienie transferu na polski rynek najlepszych technologii z krajów - donatorów oraz stymulowanie rozwoju polskiego przemysłu ochrony środowiska.

W statucie EkoFunduszu jako priorytetowe uznano pięć dziedzin ochrony środowiska, a mianowicie:

- Ograniczenie transgranicznego transportu dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz eliminację niskich źródeł ich emisji,
- Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do Bałtyku oraz ochronę zasobów wody pitnej,
- Ograniczenie emisji gazów powodujących zmiany klimatu Ziemi,
- Ochronę różnorodności biologicznej,
- Gospodarkę odpadami i rekultywację gleb zanieczyszczonych.

Eko-Fundusz udziela wsparcia finansowego w formie bezzwrotnych dotacji. Dotację mogą uzyskać jedynie projekty dotyczące inwestycji bezpośrednio związanych z ochroną środowiska, znajdujące się w fazie wdrożeniowej.

9.3. FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej zaistniała możliwość finansowania inwestycji w dotyczących ochrony środowiska z Funduszu Spójności oraz Funduszy Strukturalnych. W Polsce do 2013 roku przy wsparciu z funduszy europejskich wdrażanych jest osiem programów operacyjnych. Spośród nich kluczowy dla zadań Programu będzie Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013

Nadrzędnym celem programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. To największych z programów operacyjnych w okresie programowania 2007-2013, który koncentruje się na działaniach o charakterze strategicznym i ponadregionalnym. Ponad 66% wydatków będzie przeznaczonych na realizację celów Strategii Lizbońskiej.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowanych będą następujące osie priorytetowe:

- Gospodarka wodno-ściekowa,
- Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska,
- Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska,
- Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych,

- Drogowa i lotnicza sieć TEN-T,
- Transport przyjazny środowisku,
- Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe,
- Infrastruktura drogowa w Polsce Wschodniej,
- Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku,
- Bezpieczeństwo energetyczne,
- Kultura i dziedzictwo kulturowe,
- Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia,
- Infrastruktura szkolnictwa wyższego,
- Pomoc techniczna - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Pomoc techniczna - Fundusz Spójności,
- Konkurencyjność regionów.

Na realizację tego programu zostanie przeznaczonych ponad 36 mld euro. Ze środków UE będzie pochodziło 27.848,3 mln euro.

10. UWARUNKOWANIA REALIZACJI PROGRAMU

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg realizowany będzie w oparciu o aktualnie obowiązujące w Polsce przepisy prawne, które w swej treści są zgodne z przepisami UE. Ważnym elementem realizacji Programu jest możliwość pozyskania funduszy na realizację założeń inwestycyjnych. Brak funduszy może nie tylko opóźnić realizację założeń, ale również może spowodować rezygnację z wykonania części inwestycji.

Ważnym elementem realizacji Programu jest udział społeczeństwa na wszystkich etapach jego uchwalania i realizacji.

11. WDRAŻANIE I MONITORING PROGRAMU

Zakłada się, że Program będzie wdrażany zgodnie z przyjętymi założeniami, a środki na wdrożenie pozyskiwane będą sukcesywnie z różnych źródeł. Przy wdrażaniu Programu planuje się czynny udział społeczeństwa gminy. Ważnym elementem realizacji przyjętych założeń jest podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta.

W ramach monitoringu realizacji programu wykorzystane będą:

- stała analiza wyników badań uzyskanych w trakcie prowadzenia Państwowego Monitoringu Środowiska,

- dane zgrupowane w bazach danych o środowisku zebrane w oraz bazy danych Marszałka Województwa (dane o korzystaniu ze środowiska w zakresie emisji ścieków do wód i do ziemi, emisja zanieczyszczeń do powietrza, pobór wód)

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg wchodzi do realizacji na podstawie uchwały Rady Miasta.

Prezydent Miasta wyznaczy Koordynatora ds. wdrażania i realizacji Programu. Koordynator będzie również nadzorował przygotowanie Raportu z realizacji Programu, który zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska Prezydent Miasta co dwa lata jest zobowiązany przedkładać Radzie Miejskiej.

W 2011 roku został sporządzony raport za lata 2009-2010. Zawarte w nim informacje posłużyły do sporządzenia niniejszego Programu Ochrony Środowiska. Kolejny raport, za lata 2011-2012 zostanie przedłożony w 2013 roku.

12. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. Poniżej w tabeli zaproponowano istotne wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, przyjmując, że lista ta nie jest wyczerpująca i powinna być sukcesywnie modyfikowana.

Tab. 23 Wskaźniki monitorowania Programu

Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych
Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko		
Ilość wody dostarczonej gospodarstvom domowym na terenie miasta	dam ³	GUS Bank Danych Lokalnych
Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej na terenie miasta	osoba	GUS Bank Danych Lokalnych
Liczba przyłączy wodociągowych na terenie miasta	szt.	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu
Długość sieci wodociągowej na terenie miasta	km	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu
Długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta	km	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu
Liczba przyłączy kanalizacyjnych na terenie miasta	szt.	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu
Ilość odprowadzonych ścieków komunalnych	dam ³	GUS Bank Danych Lokalnych
Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej na terenie miasta	osoba	GUS Bank Danych Lokalnych
Przepustowość oczyszczalni ścieków komunalnych	m ³ /d	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o.

Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych
		w Kołobrzegu
Wielkość sprzedaży energii cieplnej na terenie miasta	GJ	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu
Straty ciepła („sprzedażowe” związane z przepływem energii cieplnej przez sieci)	GJ	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu
Jakość powietrza atmosferycznego na terenie miasta	klasa	WIOŚ
Powierzchnia lasów na terenie miasta	ha	GUS Bank Danych Lokalnych
Liczba obszarowych form ochrony przyrody ustanowionych na terenie miasta	szt.	RDOŚ
Liczba pomników przyrody ustanowionych na terenie miasta	szt.	RDOŚ

Do wskaźników świadomości społecznej zaliczyć możemy:

- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
- ilość i jakość interwencji (wniosków) zgłaszanych przez mieszkańców,
- liczbę, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno – informacyjnych,
- ilość wniosków na dofinansowania inwestycji proekologicznych.

SPIS RYSUNKÓW I TABEL

Tab. 1. Cele środowiskowe województwa zachodniopomorskiego.....	16
Ryc. 1: Położenie miasta Kołobrzeg w powiecie kołobrzeskim	24
Tab. 2. Ludność na terenie Miasta Kołobrzeg w latach 2009-2010	24
Tab. 3. Ludność na terenie Miasta Kołobrzeg w latach 2009-2010 – wskaźniki modułu gminnego.....	25
Tab. 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na terenie miasta Kołobrzeg (według sekcji PKD 2007 oraz sektorów własnościowych, dane za lata 2009-2010).....	26
Ryc. 2. Użytkowanie gruntów na terenie miasta Kołobrzeg	30
Tab. 5. Drogi miejskie na terenie miasta Kołobrzeg w 2010 roku.....	35
Tab. 6. Długość sieci wodociągowej na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010.....	41
Tab. 7. Liczba przyłączy wodociągowych na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010.....	42
Tab. 8. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w mieście Kołobrzeg w latach 2005-2009.....	42
Tab. 9. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010.....	42
Tab.10. Charakterystyka odprowadzanych ścieków z Komunalnej Oczyszczalni Ścieków w Korzyścienku k. Grzybowa	43
Ryc.3. Gminy Rejonu II projektu „Zintegrowanej gospodarki wodno – ściekowej w dorzeczu Parsęty”	44
Tab.11. Wykaz wałów przeciwpowodziowych na terenie miasta Kołobrzeg	46
Ryc. 5. Orientacyjny obszar miasta Kołobrzeg narażony na niebezpieczeństwo powodzi.	47
Tab. 12. Sieć gazowa na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2009	49
Ryc. 6. Kolektory słoneczne na dachu budynku Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania, Wydział Zamiejscowy w Kołobrzegu	52
Ryc. 8. Pompa ciepła na terenie kompleksu Milenium w Kołobrzegu	55
Tab. 13. Charakterystyka punktu pomiarowego Parsęta, ujście do morza (m. Kołobrzeg)	64
Tab. 14. Wyniki oceny wód rzeki Parsęty w 2008 roku	65
Tab. 15. Zestawienie wyników oceny jakości wód przejściowych i przybrzeżnych dla stanowiska pomiarowego zlokalizowanego w Kołobrzegu w 2008 i 2009 roku	65
Tab. 16. Powierzchnia lasów na terenie miasta Kołobrzeg w 2009 roku	68
Tab. 17. Wykaz istniejących pomników przyrody.....	73
Ryc. 9. Położenie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Dorzecze Parsęty” na terenie miasta Kołobrzeg	76
Ryc. 10. Położenie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” na terenie miasta Kołobrzeg.....	78
Ryc. 11. Położenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pomorska” na terenie miasta Kołobrzeg	79
Tab. 18. Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2011-2014 w zakresie „ochrona przyrody”	101
Tab. 19. Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2011-2014 w zakresie „zasoby wodne”	103
Tab. 20. Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2011-2014 w zakresie „powietrze atmosferyczne”.....	105
Tab. 21. Harmonogram zadań krótkoterminowych na lata 2010-2013 w zakresie „Powierzchnia terenu i środowisko glebowe”	110
Tab. 22. Harmonogram zadań krótkoterminowych na lata 2010-2013 w zakresie „Ochrona strefy brzegowej Morza Bałtyckiego”	112

Tab. 23. Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych w zakresie edukacji ekologicznej	114
Tab. 23 Wskaźniki monitorowania Programu	121